

Budsjett-innst. S. nr. 8

(2000-2001)

Innstilling fra næringskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2001 vedrørende rammeområde 9 Nærings- og handelsdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet, rammeområde 10 Fiskeridepartementet og rammeområde 11 Landbruksdepartementet

St.prp. nr. 1 (2000-2001), St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 7 (2000-2001), St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 9 (2000-2001) og St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 10 (2000-2001)

Til Stortinget

1. INNLEDNING

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Erling Brandsnes, Gunnar Breimo, Mimmi Bæivi, Karin Kjølmoen, Kjell Opseth og Rita Tveiten, fra Fremskrittspartiet, Øystein Hedstrøm og Terje Knudsen, fra Kristelig Folkeparti, Randi Karlstrøm og Jon Lilletun, fra Høyre, Ansgar Gabrielsen og Ivar Kristiansen, fra Senterpartiet, lederen Morten Lund, og fra Venstre, Leif Helge Kongs- haug, viser til at St.meld. nr. 1 (2000-2001) Nasjonalbudsjettet for 2001 og St.prp. nr. 1 (2000-2001) Statsbudsjettet medregnet folketrygden ble lagt frem av regjeringen Stoltenberg 4. oktober 2000. Komiteen viser videre til at Regjeringen den 10. november la frem 11 tilleggsproposisjoner, hvorav St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 7 (2000-2001), St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 9 (2000-2001) og St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 10 (2000-2001) i stortingsmøte 14. november ble fordelt til næringskomiteen.

Komiteen viser videre til at Stortinget den 19. juni 1997, ved behandlingen av Innst. S. nr. 243 (1996-1997), vedtok at bevilgningsreglementet og forretningsordenen for Stortinget skulle endres i forbindelse med den nye budsjettreformen.

Komiteen fremmer i denne innstillingen forslag om bevilgninger på statsbudsjettet for 2001 under de rammer og kapitler som er fordelt til komiteen i Stortingets møter 19. oktober og 14. november 2000.

Følgende rammeområder er behandlet av næringskomiteen:

- Rammeområde 9: Kapitlene som er tildelt næringskomiteen under Nærings- og handelsdepartementet og kap. 2425 SND under Kommunal- og regionaldepartementet.

- Rammeområde 10: Kapitlene som er tildelt næringskomiteen under Fiskeridepartementet.
- Rammeområde 11: Kapitlene som er tildelt næringskomiteen under Landbruksdepartementet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til at stortingsgruppene til Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre 18. november 2000 inngikk en forpliktende avtale om statsbudsjettet for år 2001. Denne avtalen ligger til grunn for budsjettarbeidet i fagkomiteene og har dannet grunnlaget for vedtaket i Stortinget 23. november 2000, der det ble vedtatt netto utgiftsrammer på de ulike rammeområder. Det vises i denne sammenheng til de ulike avsnitt i denne innstillingen som tar for seg de aktuelle rammeområder som næringskomiteen har ansvar for.

2. GENERELL NÆRINGSVIRKSOMHET

2.1 Innledning

Komiteen viser til at vi er inne i en tid preget av sterk globalisering, rask teknologisk utvikling og stadig økende internasjonal konkurranse. Norsk næringsliv er eksportorientert, og er avhengig både av stabile og varierte markeder som kan utligne mindre lokale tidsbestemte markedssvingninger, samtidig som næringslivets rammevilkår må være forutsigbare og stabile over tid her hjemme. I en tid preget av store overskudd i statsbudsjettet og press i arbeidsmarkedet er det dessuten nødvendig å avpasse det innenlandske forbruket på en slik måte at ikke næringslivet blir rammet gjennom svekket konkurranseevne og tapte markedsandeler. Til tross for at den norske stats økonomi må kunne betegnes som solid, med rekordstore budsjettoverskudd og meget høy sysselsetting, finner komiteen grunn til å minne om at den gode situasjo-

nen fort kan snu om ikke de store overskuddene blir forvaltet på en forsiktig måte også i fremtiden. Dessuten er det viktig å finne frem til virkemidler som kan bedre den noe stramme situasjonen i arbeidsmarkedet. Komiteen mener at det fremlagte budsjettforslag for 2001 vil være et bidrag til å ivareta disse hensyn på en fornuftig måte, slik at konkurransevnen blir ivaretatt samtidig som det på sikt vil bli rom for reduksjon i nivået på renten.

Komiteen vil vise til at norsk økonomi helt siden midt på 70-tallet har vært svært avhengig av petroleumssektoren, og at om lag 800 mrd. kroner av oljeinntektene er blitt brukt over statsbudsjettene til nå. Komiteen vil samtidig vise til Regjeringens anslag i St.meld. nr. 1 (2000-2001), der en antar at petroleumsproduksjonen vil nå en topp i 2002 for så gradvis å bli redusert i årene som kommer. Komiteen vil understreke behovet for å utvikle og styrke andre næringer slik at bortfallet av inntektene fra petroleumssektoren gradvis kan oppveies gjennom større inntekter fra andre næringer. Komiteen deler Regjeringens syn med hensyn til fremtidig potensiale i marine næringer, og mener at en i årene fremover må sørge for at det blir lagt til rette for at næringene kan realisere denne veksten på en slik måte at de(n) kan overta som Norges viktigste næringer i fremtiden, slik flere ulike forskningsmiljøer mener det er mulighet for. For øvrig vil komiteen understreke behovet for nyskaping og innovasjon i alle næringer i hele landet, og viser her til St.meld. nr. 41 (1997-1998) Næringspolitikk inn i det 21. århundre og komiteens merknader i Innst. S. nr. 128 (1998-1999).

2.2 Miljøets ramme for næringslivet

Komiteen vil understreke at all menneskelig aktivitet må underordnes naturens og miljøets tålegrense. Dette innebærer at all næringsvirksomhet må være basert på at prinsippene om en bærekraftig utvikling skal ivaretas. Komiteen vil i denne sammenheng vise til behandlingen av St.meld. nr. 8 (1999-2000) Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets tilstand. I Innst. S. nr. 256 (1999-2000) uttalte en samlet komité at

" ... det arbeides for en langsiktig og forsvarlig forvaltning av miljøet og naturressursene lokalt, nasjonalt og internasjonalt og innenfor alle samfunnsområder. Produksjon, transport og forbruk av varer og tjenester må tilpasses økologiske rammer, og mennesket må ikke sette seg utover de grensene naturen setter."

Komiteen vil videre understreke viktigheten av departementenes ansvar for å utarbeide sektorvise miljøhandlingsplaner, som presenteres i departementenes årlige budsjettproposisjoner. I Fiskeridepartementets budsjettproposisjon for 2001 pekes det blant annet på at det fortsatt gjenstår miljøpolitiske utfordringer i havbruksnæringen, samtidig som det er grunn til å anta at en stadig vekst i denne sektoren vil kunne føre til at det må settes inn større ressurser for å løse disse problemene. Komiteen finner grunn til å understreke hvor følsomt markedet for fisk og skalldyr er i forhold til

miljø og produktsikkerhet, og at havbruksnæringen dermed kan bli meget hardt rammet om en ikke hele tiden kan vise til miljøvennlig produksjon og rene, sunne produkter. Komiteen er derfor tilfreds med Regjeringens miljøpolitiske intensjoner i forhold til havbruksnæringen, og finner det samtidig nødvendig å påpeke at dette må gis meget høy prioritet. Komiteen har videre merket seg at Regjeringen i Landbruksdepartementets budsjettproposisjon for 2001 varslar at en allerede i 2001 vil gjennomføre et prøveopplegg i forbindelse med de retningslinjene som ble trukket opp i St.meld. nr. 19 (1999-2000) om helhetlige opplegg for miljøprogram og miljøplaner for den enkelte driftsenhet. Dette er komiteen tilfreds med. Komiteen merker seg for øvrig at Regjeringen i budsjettproposisjonen fra Nærings- og handelsdepartementet understreker betydningen av å ha overordnede miljømål som kan forene miljø-, handels- og næringshensyn. Komiteen er tilfreds med en slik tilnærming til miljøproblematikken, samtidig som komiteen finner grunn til å understreke at forbrukerne, både på det innenlandske markedet, men også i mange viktige eksportmarkeder, i stadig større grad vektlegger miljøhensyn ved valg av produkter. Miljø og miljøvennlig produksjon er dermed i ferd med å bli en vesentlig faktor som påvirker konkurransevnen, og komiteen mener derfor at dette aspektet må vektlegges enda sterkere i den fremtidige utformingen av næringspolitikken.

2.3 Nyskaping og innovasjon

Komiteen vil understreke behovet for økt nyskaping og innovasjon, og behovet for offentlig tilrettelegging i form av forenklet regelverk, risikovillig kapital og tiltak for å fremme mer forskning i næringslivet. Komiteen viser til at enkelte statlige ordninger kan bistå med risikovillig kapital for å realisere lønnsomme prosjekter som ellers ikke ville ha blitt realisert. Flere av ordningene innenfor SND-systemet kan i dag bistå med slik finansiering. Komiteen mener at ungdom og unge allerede i skolen bør få innsikt i behovet for verdiskaping og nyskaping i næringslivet, og viser i denne sammenheng til Foreningen Ungdomsbedrifter som står bak et initiativ om å styrke samarbeidet mellom næringslivet og skolene. Flere departementer, samt NHO, Sparebankforeningen og HSH har stått bak prosjektet. Komiteen vil i denne sammenheng understreke viktigheten av at Regjeringen bistår på en slik måte at en oppfyller intensjonene i læreplanformuleringene om et tettere samarbeid mellom skole og næringsliv som en varig satsning.

Komiteen vil påpeke næringslivets behov for gode og stabile rammevilkår, samtidig som næringslivets virksomhet ikke må hindres unødige gjennom overflødig reguleringer, forskrifter og avgifter. Komiteen er derfor tilfreds med at investeringsavgiften skal avvikles fra og med 2002.

Etter komiteens oppfatning er en sunn og lønnsom utvikling av næringslivet i stadig større grad avhengig av at det blir avsatt tilstrekkelige midler til

forskning og utvikling. Komiteen vil særlig fremheve betydningen av å holde grunnforskningen på et høyt nivå, samtidig som også mer næringsrettet forskning blir ivaretatt. Komiteen vil for øvrig her vise til St.meld. nr. 39 (1998-1999) Forskning ved et tidskille, der det blir pekt på nødvendigheten av å styrke forskningsinnsatsen i løpet av en femårsperiode slik at den kommer opp på et gjennomsnittlig OECD nivå. Komiteen må konstatere at det fortsatt er langt igjen før dette målet er nådd. Komiteen vil her særlig fremheve satsingen innenfor den marine sektoren, og vil i denne sammenheng understreke at en forventer at det blir en betydelig økning i statlige midler til forskning og utvikling innenfor denne sektoren i årene som kommer.

2.4 Landbruksnæringen

Komiteen understreker at det norske landbruket er en tradisjonsrik næring som bærer viktige verdier i forskjellige deler av landet videre fra generasjon til generasjon. Komiteen viser til at landbrukssektoren omfatter jordbruk, skogbruk, reindrift og etablering av nye landbruksrelaterte næringer. Landbruksnæringen bidrar til å oppfylle viktige samfunns mål som trygg matproduksjon og matforsyning, stabil bosetting i distriktene og en bærekraftig ressursforvaltning. Dessuten bidrar norsk landbruk til å opprettholde kulturlandskaper og tradisjoner som andre næringer nyter godt av. I første rekke gjelder dette turist- og reiselivsnæringen. Komiteen viser videre til at landbruket har et medansvar for å sikre det biologiske mangfoldet og ivaretaelse av ulike natur-biotoper. Komiteen vil understreke viktigheten av å ha en nasjonal matproduksjon, ikke minst av beredskapsmessige hensyn.

Komiteen vil videre peke på at et hovedmål for mat- og ernæringspolitikken må være at maten skal være trygg, og at forbrukerne føler seg trygge på dette. Komiteen understreker i denne sammenheng god merking og informasjon generelt og vil fortsatt understreke behovet for å kvalitetssikre merking av matvarer. Komiteen vil for øvrig vise til de mange matpolitiske skandalene og problemer med farlige dyresykdommer som har slått inn over landbrukssektoren i flere land. Forbrukernes tillit til enkelte av landbruksproduktene fra disse landene er blitt betydelig svekket.

Komiteen mener at produksjon og foredling av matvarer i større grad enn tidligere må utnytte lokale produktvarianter og nisjer i markedet, med sikte på å oppfylle forbrukernes ønske om et bredere produktspekter av trygge matvarer. I denne sammenheng vil komiteen peke på at offentlige myndigheter må endre reguleringer og forskrifter som kan bidra til å hindre en slik utvikling.

Komiteen viser til at skogen i Norge representerer store verdier, og at skogen er grunnlaget for en av våre viktigste næringer. Skogbruksnæringen står både direkte og indirekte for en stor andel av sysselsettingen i distriktene og er dermed viktig for bosettingen. Dessuten er skogen av særlig verdi i klimasammenheng, og

de norske skogene binder i dag mer karbon enn noen gang tidligere. Komiteen har registrert at midlene til skogkultur er blitt noe redusert i budsjettforslaget for 2001, og viser til at dette ikke er i tråd med flertallets syn i Innst. S. nr. 208 (1998-1999), innstilling fra næringskomiteen om verdiskapning og miljømuligheter i skogsektoren (Skogmeldingen).

2.5 Fiskeri- og havbruksnæringen

Komiteen viser til at fiskeri- og havbruksnæringen er Norges største eksportnæring etter olje med en eksportverdi på om lag 30 mrd. kroner i 1999. Komiteen har merket seg at regjeringen i budsjettproposisjonen fra Fiskeridepartementet uttaler at verdiene fra havet er Norges fremtid. Komiteen er enig i dette. Etter komiteens mening er det derfor rimelig at Fiskeridepartementet ikke er blitt gjenstand for noen vesentlige innstramminger i en ellers vanskelig budsjettsituasjon. I lys av dette finner komiteen det nødvendig å understreke at den stadig større betydning som fiskeri- og havbruksnæringen utgjør for norsk økonomi innebærer et behov for å satse mer offensivt på fiskerinæringen i årene som kommer. Ikke minst vil dette være nødvendig om en skal realisere det store potensialet som ligger i denne næringen. Dette bør så langt råd er gjenspeiles i de årlige budsjettproposisjonene, og komiteen antar derfor at en i kommende budsjetter fra Fiskeridepartementet vil prioritere midler til infrastruktur, forskning og markedsføring for dermed å kunne dra full nytte av næringens store potensiale.

Komiteen mener at fiskerinæringen best kan sikres ved en langsiktig ressursforvaltning i nært samarbeid med andre nasjoner. Samtidig må det etter komiteens mening settes inn nødvendige tiltak for at juks med kvoter, oppgaver og kontrollsedler opphører. Komiteen finner grunn til å uttrykke bekymring for det som er avdekket av uregelmessigheter på dette området, ikke minst i lys av at flere forskningsmiljøer er urolige for gytebestandene på flere viktige kommersielle fiskeslag i Barentshavet. Denne bekymringen forsterkes av at totalkvoten av norsk-arktisk torsk de neste tre årene er noe høyere enn det som er forskernes anbefalinger. Komiteen merker seg at med de fastsatte kvotene vil det være mulig å bygge opp gytebestanden for norsk-arktisk torsk til de anbefalte 500 000 tonn innen utgangen av 2003. Ved å binde kvotene for tre år skapes en nødvendig forutsigbarhet for næringa. Komiteen understreker at hvis bestandssituasjonen blir forverret i forhold til det en ser for seg i dag, kan kvotene justeres. Komiteen vil også understreke behovet for at Norge, som en meget viktig deltaker i fisket i Nordsjøen, bidrar til en forvaltning av nordsjøfisket som ivaretar bærekraftige prinsipper. Komiteen må konstatere at flere viktige kommersielle arter i Nordsjøen har blitt beskattet langt over det bestående har tålt, og her er nå torskestammen i en kritisk situasjon.

Komiteen mener fiskeripolitikken må balansere mellom ulike ønsker og behov, og både kystflåten og havfiskeflåten må gis rammebetingelser slik at flåten samlet sett kan høste langsiktig av overskuddet i havet. Komiteen vil videre vise til at det er et stort behov for å ruste opp såvel havner som farleder for å kunne betjene fiskeriene på en hensiktsmessig måte, og vil understreke at dette er et offentlig ansvar. Komiteen viser videre til at infrastrukturen til sjøs ikke må sees isolert fra infrastrukturen på land bl. a. når det gjelder vei og jernbane. Komiteen mener derfor at særlige viktige knutepunkter langs kysten som betjener norske fiskerier må rustes opp. Dette gjelder ikke minst eksport av fisk og fiskeprodukter som pr. i dag i hovedsak blir transportert på vei eller på jernbane.

Komiteen vil understreke nødvendigheten av å ha en flåtestruktur som er tilpasset ressursene. Kyststatene må sikres suverenitet til å fastsette totalkvote for de regulerte bestandene og kvotene for de åpne havområdene i internasjonalt farvann. Grunnlaget for fastsetting av kvoter må fortsatt baseres på forskernes tilrådinger. Komiteen vil videre vise til at bestandene av flere hval- og selarter har vist jevn vekst i de senere årene, og at disse artenes beiting på biomassene i havet nå har kommet på et svært høyt nivå. Komiteen er innforstått med at det fortsatt er flere arter som må underlegges strengt vern, men vil samtidig understreke at tallrike arter og arter i vekst må beskattes hardere. Etter komiteens mening er dette først og fremst nødvendig i forhold til sel i Østisen og i Vesterisen, men også i forhold til enkelte hvalarter. Komiteen mener at en større beskatning av sjøpattedyrene både vil kunne styrke fiskerisektoren gjennom å redusere den totale beitingen fra disse artene samtidig som en kan legge grunnlaget for ny virksomhet langs kysten. Komiteen viser også til at de store selbestandene er blitt et stadig større problem langs store deler av nordskekysten.

Komiteen er bekymret for den betydelig overkapasiteten innenfor fiskeflåten. En vedvarende overkapasitet innenfor flåten fremstår som en trussel overfor knappe fiskebestander. Komiteen ber derfor Regje-

ringen ta initiativ til løsninger som i større grad kan bidra til en bedre balanse mellom flåten og fangstgrunnlaget, eksempelvis gjennom økt bruk av enhetskvoter.

Komiteen viser til avsløringene om ulovlig fangst og omsetning av fisk. Juks og ulovlig fiske en alvorlig trussel mot fiskebestandene og dermed livsgrunnlaget langs store deler av kysten. Komiteen ber Regjeringen orientere Stortinget om situasjonen og legge fram forslag til tiltak mot miljøkriminalitet, ulovlig fangst og omsetning av fisk.

Komiteen vil vise til at havbruksnæringen har hatt en sterk vekst de siste 15-20 år. Veksten er et resultat av et nært samarbeid innad i næringen og mellom myndighetene og næringen. I 1999 var eksportverdien fra havbruksnæringen på om lag 12 mrd. kroner. Komiteen har merket seg at Regjeringen i budsjettproposisjonen fra Fiskeridepartementet understreker det store potensialet som ligger i denne næringen, og peker blant annet på at flere forskningsmiljøer med ulike faglige innfallsvinkler har uttalt at verdiskapningen i marin sektor kan økes betraktelig i årene som kommer. Komiteen er enig i dette. Komiteen finner imidlertid grunn til å understreke at havbruksnæringen for å kunne vokse frem som en robust næring, som også kan styrke sysselsetting og bosetting langs kysten, må underlegges enkelte reguleringer. Blant annet mener komiteen at det er viktig at eierskapet i næringen er spredt og at vesentlige deler av verdiskapningen blir værende igjen der den skapes. Komiteen viser videre til at en hovedstrategi for å kunne realisere det store potensialet som ligger i de marine næringene er at norske produkter øker sine markedsandeler der de allerede er inne, samtidig som en åpner opp nye markeder. Komiteen forutsetter at norske myndigheter bistår næringen på beste måte for å oppnå dette. For å kunne få en jevn avsetning av norske produkter tror komiteen det er viktig å ha et stort og bredt marked, og derfor er det etter komiteens mening særlig viktig å bidra til å styrke posisjonen til norske produkter i de store markedene for sjømat, blant annet i Sørøst-Asia.

3. NÆRINGS- OG HANDELSDEPARTEMENTET OG KOMMUNAL- OG REGIONAL-DEPARTEMENTET (RAMMEOMRÅDE 9)

3.1 Bevilgningsforslag rammeområde 9

Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 9. 90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

Kap.	Post	Formål:	St. prp. nr. 1 med Tillegg nr. 7
Utgifter i hele kroner			
<i>Nærings- og handelsdepartementet</i>			
900		Nærings- og handelsdepartementet (jf. kap. 3900).....	166 800 000
	1	Driftsutgifter	107 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	44 800 000
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	15 000 000
901		Styret for det industrielle rettsvern (jf. kap. 3901)	154 000 000

Kap.	Post	Formål:	St. prp. nr. 1 med Tillegg nr. 7
	1	Driftsutgifter	154 000 000
902		Justervesenet (jf. kap. 3902)	74 550 000
	1	Driftsutgifter	74 450 000
	21	Spesielle driftsutgifter	100 000
903		Standardisering	26 000 000
	70	Tilskudd	26 000 000
904		Brønnøysundregistrene (jf. kap 3904)	143 116 000
	1	Driftsutgifter	136 500 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 616 000
910		Statens veiledningskontor for oppfinnere	15 050 000
	1	Driftsutgifter	7 150 000
	70	Utviklingsarbeider og stipend, <i>kan overføres</i>	7 900 000
911		Bedriftsrettet kompetanseoverføring	57 100 000
	74	Norsk Designråd	9 000 000
	75	EUs SMB-program, <i>kan overføres</i>	6 000 000
	77	Næringsrettet teknologisk kompetanseoverføring	30 300 000
	78	Bedriftsrettet informasjonsformidling	11 800 000
922		Norsk Romsenter	246 700 000
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	246 700 000
923		Forsknings- og utviklingskontrakter	151 000 000
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	151 000 000
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer	510 800 000
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	10 500 000
	71	EUs rammeprogram for forskning, <i>kan overføres</i>	500 300 000
926		Spesielle IT-tiltak	42 900 000
	22	Samordning av IT-politikken, <i>kan overføres</i>	4 400 000
	50	Tilskudd til høyhastighetskommunikasjon, <i>kan overføres</i>	38 500 000
928		FoU-prosjekter i næringslivets regi	200 000 000
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	200 000 000
932		Norges geologiske undersøkelse (jf. kap. 3932)	132 000 000
	1	Driftsutgifter	97 150 000
	21	Spesielle driftsutgifter	31 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 000 000
	70	Tilskudd til sekretariat for IUGS	850 000
933		Bergvesenet (jf. kap. 3933)	13 350 000
	1	Driftsutgifter	9 050 000
	30	Sikring av gruveåpninger, <i>kan overføres</i>	1 000 000
	31	Tiltak mot avrenning fra nedlagte gruver, <i>kan overføres</i>	3 300 000
941		Sjøfartsdirektoratet (jf. kap. 3941)	200 500 000
	1	Driftsutgifter	191 500 000
	21	Spesielle driftsutgifter	8 000 000
	70	Hjemsending av sjøfolk	1 000 000
942		Skipsregistrene (jf. kap. 3942)	6 850 000
	1	Driftsutgifter	6 850 000
943		Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk	290 000 000
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	290 000 000
944		Ventelønn	800 000
	1	Driftsutgifter	800 000
951		Store Norske Spitsbergen Kulkompani A/S	61 000 000
	70	Tilskudd	61 000 000
952		Svalbard Samfunnsdrift og Næringsutvikling	40 000 000
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	40 000 000
953		Kings Bay AS	11 000 000

Kap.	Post	Formål:	St. prp. nr. 1 med Tillegg nr. 7
	70	Tilskudd	11 000 000
961		Reiselivstiltak	94 000 000
	1	Driftsutgifter	2 000 000
	70	Tilskudd til internasjonal markedsføring	92 000 000
966		Støtte til skipsbygging	1 200 000
	70	Rentestøtte ved langtidsfinansiering av skip og mobile rigger, <i>overslagsbevilgning</i>	400 000
	72	Rentestøtte ved langtidsfinansiering av innenlandske leveringer av fiskebåter, <i>overslagsbevilgning</i>	800 000
970		Internasjonaliseringstiltak	202 500 000
	70	Ekspportfremmende tiltak, <i>kan overføres</i>	183 000 000
	71	Internasjonalt teknologisamarbeid	19 500 000
990		Industri- og forsyningsberedskap (jf. kap. 3990)	13 500 000
	1	Driftsutgifter	13 500 000
<i>Statsbankene</i>			
2420		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 5320 og 5620)	504 000 000
	50	Utviklingstilskudd, fond	211 000 000
	51	Tapsfond for lån innvilget i budsjetterminen	60 000 000
	54	Prosjektutviklingstilskudd, fond	25 000 000
	70	Administrasjon, <i>kan overføres</i>	183 200 000
	71	Tilskudd til dekning av tap på eldre lån og garantier	800 000
	75	Tilskudd til omstilling, <i>kan overføres</i>	24 000 000
2425		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND) og fylkeskommunene ..	880 900 000
	51	Distriktsutviklingstilskudd, fond, <i>kan nyttes under kap.</i>	780 900 000
	53	Tilskudd til dekning av tap på lån, fond	100 000 000
Sum utgifter rammeområde 9			4 239 616 000

Inntekter i hele kroner

Inntekter under departementene

3900		Nærings- og handelsdepartementet (jf. kap. 900)	1 900 000
	2	Ymse inntekter	1 900 000
3901		Styret for det industrielle rettsvern (jf. kap. 901)	153 000 000
	1	Patentavgifter	98 000 000
	2	Varemerkeavgifter	41 600 000
	3	Mønsteravgifter	2 500 000
	4	Forskjellige avgifter	6 400 000
	5	Inntekt av informasjonstjenester	4 500 000
3902		Justervesenet (jf. kap. 902)	51 400 000
	1	Justergebyrer	37 000 000
	3	Kontroll- og godkjenningssgebyr	14 300 000
	4	Oppdragsinntekter	100 000
3904		Brønnøysundregistrene (jf. kap. 904)	390 100 000
	1	Gebyrinntekter	378 600 000
	2	Oppdragsinntekter og andre inntekter	11 500 000
3932		Norges geologiske undersøkelse (jf. kap. 932)	31 600 000
	1	Oppdragsinntekter	10 400 000
	2	Tilskudd til samfinansieringsprosjekter	20 600 000
	3	Ymse inntekter	600 000
3933		Bergvesenet (jf. kap. 933)	700 000
	1	Produksjonsavgifter m.v.	700 000
3941		Sjøfartsdirektoratet (jf. kap. 941)	140 900 000

Kap.	Post	Formål:	St. prp. nr. 1 med Tillegg nr. 7
	1	Gebyrer for skip og offshoreinstallasjoner i NOR	93 200 000
	3	Diverse inntekter	100 000
	4	Gebyrer for skip i NIS	44 600 000
	5	Inntekter av velferdstiltak	3 000 000
3942		Skipsregistrene (jf. kap. 942)	10 000 000
	1	Gebyrer NOR	4 400 000
	2	Gebyrer NIS	5 600 000
3990		Industri- og forsyningsberedskap (jf. kap. 990)	6 800 000
	1	Salgsinntekter	6 800 000
5320		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 2420)	45 300 000
	50	Tilbakeføring av utviklingstilskudd	5 000 000
	51	Tilbakeføring fra tapsfond	5 000 000
	70	Låneprovisjon, grunnfinansierings- og lavrisikolåneordningen	25 000 000
	71	Garantiprovisjon, grunnfinansieringsordningen	300 000
	73	Låneprovisjon, risikolåneordningen	10 000 000
5327		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond og fylkeskommunene m.v. ..	105 000 000
	50	Tilbakeføring av tilskudd	80 000 000
	51	Tilbakeføring av tapsfond	25 000 000
Sum inntekter rammeområde 9			936 700 000
Netto rammeområde 9			3 302 916 000

3.2 Forslag til romertallsvedtak i tilknytning til rammeområde 9 - Nærings- og handelsdepartementet

Forslag til romertallsvedtak fra St.prp. nr. 1 (2000-2001) med endringer fra St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 7 (2000-2001)

II

1. Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2001 kan:

1. Gi tilsagn for inntil 2 500 000 kroner utover gitt bevilgning under kap. 900 post 21.
2. Gi tilsagn for inntil 750 000 kroner utover gitt bevilgning under kap. 910 post 70.
3. Gi tilsagn for inntil 140 000 000 kroner utover gitt bevilgning under kap. 923 post 70.
4. Gi tilsagn for inntil 35 000 000 kroner utover gitt bevilgning under kap. 2420 post 54.

III

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2001 kan gi garanti for låneopptak til Svensk-Norsk Industrifond for inntil motverdien av SEK 80 000 000.

IV

Dekning av forsikringstilfelle

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2001 kan gi tilsagn til Institutt for energiteknikk og Statsbygg om dekning av forsikringsansvar for inntil 60 000 000 spesielle trekkrettigheter (SDR) overfor tredjeperson for instituttets og Statsbyggs ansvar etter lov av 12. mai 1972 nr. 28 om atomenergi-virksomhet, kapittel III.

V

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2001 kan:

1. Overskride bevilgningen under kap. 902 Justervesenet post 21 Spesielle driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekter under kap. 3902 Justervesenet post 4 Oppdragsinntekter, knyttet til eksterne oppdrag innenfor en ramme på 4 mill. kroner.
2. Overskride bevilgningen under kap. 904 Brønnøysundregistrene, post 1 Driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekter under kap. 3904 Brønnøysundregistrene post 2 Oppdragsinntekter og andre inntekter.

VI

Tap på garantier

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2001 kan utgiftsføre fastslåtte tap på garantier for lån til miljøverntiltak til NOAH AS (tidligere Norsk avfallshandtering AS) innenfor gitt tilsagnsramme uten bevilgning under kap. 945 NOAH AS post 70 Dekning av garantiansvar for miljøvernlån.

VII

Fullmakt til å utgiftsføre utan løyving

Stortinget samtykkjer i at:

1. Nærings- og handelsdepartementet i 2001 kan utgiftsføre refusjonsutbetalingar for utførte miljøtiltak på tomta til tidlegare Norsk Koksverk innanfor gitt tilsegnramme utan løyving under kap. 955 Norsk Koksverk post 71 Refusjon for miljøtiltak.
2. Nærings- og handelsdepartementet i 2001 kan utgiftsføre refusjonsutbetalingar for utførte miljøtiltak på tomta til Norsk Jern Eiendom A/S innanfor gitt tilsegnramme utan løyving under kap. 956 Norsk Jern Eiendom A/S post 70 Refusjon for miljøtiltak.

3.3 Rammevedtak rammeområde 9

Ved Stortingets vedtak 28. november 2000 er netto utgiftsramme for rammeområde 9 fastsatt til kr 3 281 916 000. Dette er en reduksjon på 21 000 000 kroner i forhold til framlegget fra regjeringen Stoltenberg i St.prp. nr. 1 (2000-2001) og St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 7 (2000-2001).

3.4 Hovedprioriteringer og primærstandpunkter for de ulike fraksjoner

3.4.1 Arbeiderpartiet

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2001 for Nærings- og handelsdepartementet. Disse medlemmer støtter Regjeringens offensive og framtidsrettede næringspolitikk, som bl.a. framkommer av budsjettforslaget i form av satsing på forskning, nyskaping og e-handel.

Disse medlemmer viser for øvrig til budsjettavtalen for 2001 mellom Arbeiderpartiet og sentrumspartiene som inneholder justeringer vedrørende om lag 50 mill. kroner på rammeområde 9. Disse justeringene innebærer en endring i forhold til Regjeringens forslag av ca. 1,2 pst. av brutto utgifter under rammeområde 9. Dette innbærer at det i utgangspunktet var enighet mellom Arbeiderpartiet og sentrumspartiene om 98,8 pst. av Regjeringens forslag under rammeområde 9.

Disse medlemmer viser til at Norge har et godt utgangspunkt for å møte framtidige næringspolitiske utfordringer. Norge har en høyt utdannet arbeidsstyrke. På mange områder er vår forskning, teknologi og kompetanse langt framme. Norsk økonomi er sterk og det

gode samspillet mellom partene i arbeidslivet og myndigheter bidrar til stabilitet. Tunge deler av norsk næringsliv har lang erfaring med internasjonal virksomhet.

Disse medlemmer viser til at et velfungerende og lønnsomt næringsliv danner grunnlaget for sysselsetting og verdiskaping i Norge og er med på å trygge det økonomiske fundamentet for det norske velferds-samfunnet.

Disse medlemmer mener imidlertid i likhet med Regjeringen at dagens næringspolitikk ikke er godt nok tilpasset alle de utfordringer vi nå står overfor. Derfor må næringspolitikken i enda sterkere grad fokusere på nyskaping, forskning og kompetanseutvikling.

Disse medlemmer vil fremheve betydningen av nasjonalt eierskap og den betydning statlig kapital, i samspill med privat, vil ha for å sikre det nasjonale eierskap. Norsk næringsliv trenger tålmodige, langsiktige eiere. Nasjonalt eierskap vil sikre at viktige funksjoner som hovedkontor, forsknings- og utviklingsavdelinger og produksjonsenheter blir i Norge.

Disse medlemmer viser til Regjeringens forslag om å opprette et statlig/privat investeringsselskap med en kapitalbase på 5 mrd. kroner, hvor private skal ha 51 pst. av aksjene. Det foreslåtte investeringsselskapet skal bidra til å videreutvikle eksisterende dynamiske næringsmiljøer og delta i større omstrukturingsprosesser, og det skal gis i oppgave å tilby kapital til både små og store bedrifter, på og utenfor børs og både hjemme og utenlands. Disse medlemmer støtter dette forslaget.

Disse medlemmer viser til at Regjeringen vil bygge opp langsiktig og strategisk kompetanse på områder som vil være viktige for næringslivet i framtiden. Den næringsrettede forskningen skal bidra til å øke innovasjon og nyskaping i hele landet. Disse medlemmer viser til at Regjeringens forslag til budsjett for 2001 vil medføre en vesentlig styrking av disse virkemidlene. Bevilgninger til næringsrettet forskning og utvikling er foreslått øket med nærmere 20 pst. i 2001. Regjeringen har foreslått at det etableres et nærings- og distriktsprogram på om lag 250 mill. kroner (bl.a. 90 mill. kroner til kommersiell utnyttelse av marine ressurser, 40 mill. kroner til nasjonalt program for e-handel m.v.).

Disse medlemmer er positive til at Regjeringen foreslår etablert et offensivt program for e-handel som skal få små og mellomstore bedrifter til å ta i bruk elektronisk forretningsdrift og handel, ved bl.a. bevisstgjøring, kompetanseutvikling og spredning av erfaringer.

Disse medlemmer er positive til at det i budsjettet for 2001 er foreslått bevilget om lag 60 mill. kroner som er direkte knyttet til styrking av bredbåndsutbygging i Norge. I tillegg er det foreslått aktiviteter og tiltak av ulik art i størrelsesorden 300-350 mill. kroner som er relatert til bredbåndsutviklingen over ulike departementers budsjetter.

3.4.2 Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre tar på alvor at det er verdiskapingen og arbeidsplassene i norske bedrifter som finansierer vårt velferdssamfunn. Det har derfor vært avgjørende for disse medlemmer å få gjennomslag for budsjettendringer som gir bedre vilkår for verdiskaping og konkurransedyktige arbeidsplasser over hele landet. Det har i denne sammenhengen vært spesielt viktig å fjerne de omfattende skatte- og avgiftsøkninger som ville gitt arbeidsplasser over hele landet sterkt forverrede rammevilkår. Dette gjelder blant annet Regjeringens forslag til konjunkturavgift, forslag om skjerpelser av formuesskatten til småbedriftene, forslagene om innstramminger i delingsmodellen og forslaget om å innføre merverdiavgift på reiseliv. Disse medlemmer mener også det er meget gledelig for framtidig verdiskaping at investeringsavgiften fjernes fra 1. januar 2002, og at delingsmodellen i skattesystemet, som straffer aktive eiere i egen bedrift, avvikles fra samme tidspunkt. Disse medlemmer viser til at det er foretatt omprioriteringer på nær 22 mrd. kroner i budsjettavtalen, og at vesentlige deler av dette beløper seg til å hindre forslag om omfattende skatte- og avgiftsøkninger for arbeidsplassene, samt å fjerne investeringsavgiften fra 1. januar 2002. I tillegg er det enighet om at delingsmodellen, som straffer aktive eiere i egen bedrift, skal avvikles. Det er disse medlemmers vurdering at disse endringene samlet gir et betydelig forbedret statsbudsjett.

Disse medlemmer viser til at regjeringen Bondevik satte arbeidsvilkårene for nyetablerere og småbedrifter i fokus, blant annet gjennom Handlingsplan for småbedrifter og programmet Et enklere Norge. Disse medlemmer merker seg at regjeringen Stoltenberg ser ut til å følge opp allerede igangsatte tiltak, men ikke har lagt fornyet kraft i satsingen på disse områdene. Når det samtidig er slik at skatte- og avgiftsskjerpelsene i budsjettforslaget systematisk rammer småbedrifter og etablerere hardest, vil disse medlemmer uttrykke bekymring for den manglende forståelse Regjeringen har for nyskapingens og småbedriftenes betydning for verdiskapingen.

Disse medlemmer ønsker at norsk næringsliv skal bli mer internasjonalt rettet, og at også små bedrifter skal få muligheter til å delta i den globale økonomien. Derfor har det vært nødvendig å tilbakeføre 5 mill. kroner til eksportfremme, etter Regjeringens nedprioritering av slike tiltak. Disse medlemmer viser også til at det i budsjettavtalen er enighet om å tilbakeføre 6 mill. kroner til Teknologisk Institutt og 4 mill. kroner til Veiledningsinstituttet i Nord-Norge. Dette vil styrke mulighetene for at også små bedrifter og gründere fortsatt kan bli tilbudt hjelp til teknologitvilling ved disse institusjonene.

Disse medlemmer mener at Regjeringens budsjettopplegg ville ha medført nedbygging av norsk rei-

seliv, særlig i distriktene. Å avvise merverdiavgift på reiseliv og andre uheldige skatteforslag, har vært nødvendig for å hindre dette. Disse medlemmer peker på at det i budsjettavtalen tilføres 7,5 mill. kroner ekstra til profilering av Norge som reisemål i utlandet, for å styrke lønnsomheten til reiselivsbedriftene.

Disse medlemmer viser også til at budsjettavtalen styrker SNDs distriktsrettede utviklingstilskudd med 12,5 mill. kroner.

Disse medlemmer ønsker at statlig kapital skal medvirke til vekst i det nyskapende næringslivet gjennom økt forskningsinnsats og målrettet satsing på å bedre tilgangen på risikokapital i næringer med særlig stort verdiskapingspotensiale. Disse medlemmer mener dette kan gjøres blant annet gjennom økte avsetninger til forskningsfondet, kraftig styrking av grunnforskningen ved universiteter og høyskoler og økt satsing på næringsrettet forskning. På alle disse punktene er det en klar styrking i budsjettforliket i forhold til Regjeringens budsjettforslag. Disse medlemmer ønsker også å bidra med statlig kapital til såkornfond og kommersialiseringsselskaper innenfor strategiske viktige forskningsområder.

Disse medlemmer holder fast på målet om en opptrapping av Norges samlede forskningsinnsats til gjennomsnittlig OECD-nivå innen 2005, og vil understreke at dette medfører særlig store utfordringer for heving av forskningsinnsatsen i privat sektor. Disse medlemmer mener den nye tilskuddsordningen på 200 mill. kroner for å stimulere til forskning i bedriftene er et positivt, men utilstrekkelig bidrag for å nå de nasjonale målene. Disse medlemmer viser til at partene i budsjettavtalen er enige om å be Regjeringen komme tilbake i langtidsprogrammet og Revidert nasjonalbudsjett 2001 med en drøfting av videre oppfølging for å sikre større FoU-innsats.

Disse medlemmer er enig med flertallet i Heravik-utvalget som ønsker å innføre en ordning med skattefradrag for forskningsinvesteringer i næringslivet.

3.4.3 Fremskrittspartiet

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Øystein Hedstrøm og Terje Knudsen, viser til at hovedfundamentet i partiets markedsliberalistiske politikk er at alle bransjer i utgangspunktet kan drive næringsvirksomhet basert på prinsippet om fri konkurranse fordi dette også i praksis gir de beste samfunnsmessige løsninger.

Disse medlemmer konstaterer at norske bedrifter møter et skjerpet konkurranseklima i internasjonaliseringsprosessen. Strukturendringer hos handelspartnere, konkurranse fra land med lavere arbeidslønninger, virksomheter med en annen bedriftskultur og myndigheter med en bedre økonomisk forståelse, kan medføre at virksomheter flyttes ut av landet. Skal Norge tiltrekke seg norske eller utenlandske investorer som vil satse på verdiskaping, må det sørges for rammebetingelser i verdensklasse på områder det er mulig

å gi dette. Disse medlemmer mener det politiske flertall ikke har vært villig til å tilpasse skatte- og avgiftsregler samt andre rammebetingelser til den nye internasjonale virkelighet.

Disse medlemmer viser til Budsjett-innst. S. nr. 1 (2000-2001) for en gjennomgang av Fremskrittspartiets forslag om skatte- og avgiftslettelser som samlet sett gir et langt lavere belastningsnivå enn konkurrerende partiers alternativer. Det er nødvendig for å gjenvinne tilliten til langsiktig lønnsomhet for investeringer. Disse medlemmer legger til grunn at en tilstrekkelig reduksjon av skatter, avgifter og offentlige inngrep vil ha en positiv dynamisk effekt for norsk økonomi. Videre vil disse medlemmer gå inn for økte bevilgninger til internasjonal markedsføring gjennom Norges Turistråd, forbedret satsing til eksportfremmende tiltak gjennom Norges Eksportråd samt økt nivå og omfang av refusjonsordningen for sjøfolk. Disse medlemmer viser videre til behovet for å redusere skjemaveldet for næringslivet og minner om Fremskrittspartiets forslag, Dokument nr. 8:87 (1999-2000) om å redusere skjemaveldet i norsk forvaltning ved å innføre en ordning der den enkelte statsråd personlig skal godkjenne ethvert nytt skjema som skal brukes i forhold til næringslivet, og at det skal foretas utredning av nye skjemas økonomiske konsekvenser for næringslivet. Disse medlemmer er kritiske til at Brønnøysundregistrene er en betydelig netto inntektskilde for staten. Derfor mener disse medlemmer det bør startes et arbeid for at gebyrene til registrene blir kraftig redusert og etter en overgangsfase kan baseres på selvkost.

Disse medlemmer vil hevde at Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for år 2001 er en synliggjøring av en politikk for et friere samfunn hvor enkeltmennesker og bedrifter gis frihet og oppmuntring til arbeid og innsats. Disse medlemmer vil gi eksempler og forslag som er viktige ledd i en progressiv næringspolitikk:

- Videreføre satsingen på norsk reiselivsnæring ved å øke bevilgningen til internasjonal markedsføring.
- Gå inn for forbedret satsning på eksportfremmende tiltak gjennom Norges Eksportråd som en stimulanse til små og mellomstore bedrifter med potensiale for eksport og internasjonalisering.
- Opprettholde og styrke hele det norske maritime miljøet med et høyt antall norske sjøfolk på norskregistrerte skip gjennom å øke nivået på refusjonsordningen til sysselsetting av sjøfolk til et høyt, stabilt og konkurransedyktig nivå.
- Fjerne etableringshindre og konsesjonslover slik at det åpnes for konkurranse i alle sektorer.
- Bekjempe gebyr- og skjemaveldet for næringslivet.
- Gå imot innføring av konjunkturavgift.

- Redusere arveavgiften og formueskatten for å bedre mulighetene for investeringer og oppbygging av egenkapital.
- Liberalisere arbeidsmiljølovens arbeidstidsbestemmelser, slik at så vel arbeidskraft som produksjonsutstyr kan benyttes mer fleksibelt og rasjonelt.
- Redusere årsavgiften for biler, samt redusere benzinavgiften, autodieselavgiften og engangsavgiften.
- Redusere avgiftene på alkohol og tobakk samt halvering av matmomsen blant annet for å redusere handelslekkasjen.

Disse medlemmer har gjennom ovennevnte eksempler synliggjort noen av Fremskrittspartiets forslag som vil frigjøre positive krefter både i form av arbeidskraft og kapital, initiativ og skaperevne i næringslivet.

Disse medlemmer vil hevde at det høye nivået på næringsstøtten innebærer at bedrifter gis en ekstra byrde i form av skatter og avgifter som bidrar til å undergrave virksomhetenes muligheter til å konkurrere i hjemme- og utemarkedene. Disse medlemmer mener nedbygging av den selektive næringsstøtten vil gi et langt bedre utgangspunkt for økt verdiskapning for fastlandsbasert virksomhet.

Disse medlemmer finner det uhensiktsmessig at statlige støtteordninger gis til industriell virksomhet. Aksjemarkedet, private banker og finansieringsinstitusjoner skal kanalisere risikokapital til næringslivet, og ikke tilskudd over statsbudsjetter eller gjennom et statsbanksystem som kan bidra til å motvirke nødvendig omstilling og nyskaping. Milliardbeløpene som sirkulerer i det offentlige støtteapparat, kan med fordel benyttes som et ledd i å bedre skatte- og avgiftsbetingelser generelt. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets forslag om å avvikle statlig engasjement i industriell virksomhet.

Disse medlemmer viser videre til Budsjett-innst. S. I (2000-2001) hvor rammen er lagt på et nivå fjernt fra Fremskrittspartiets politikk, slik at det blir vanskelig å fremme bevilgningsforslag innenfor den vedtatte rammen.

Disse medlemmer viser til at fraksjonens primære standpunkt vil fremgå i særmerknadene til de enkelte budsjettkapitler og i tabellene i innstillingen.

3.4.4 Høyre

Komiteens medlemmer fra Høyre peker på at gode arbeidsvilkår for næringslivet er grunnlaget for samfunnets velstand. Disse medlemmer vil derfor legge forholdene til rette for mennesker med pågangsmot, skaperevne og ønske om å lykkes. Næringslivet er i kraftig endring. Nye bedrifter etableres og gamle avvikles i et høyere tempo enn før. Utviklingen stiller store krav til omstilling, men byr også på store muligheter for land som greier å utvikle et klima for nyskaping og næringsutvikling.

Disse medlemmer mener Norge skal være et attraktivt område for investeringer og utvikling av nye idéer og virksomheter. Det krever at næringslivet har konkurransedyktige skatte- og avgiftsbetingelser og at rentenivået og kostnadsutviklingen i Norge ikke er vesentlig høyere enn hos våre viktigste handelspartnere. Innenfor et forsvarlig budsjettopplegg foreslår Høyre derfor skatte- og avgiftslettelser for bedriftene. Arbeiderpartiregjeringens budsjettforslag er derimot det mest næringsfiendtlige som er lagt frem på mange tiår. Gjennom historiske skatte- og avgiftsøkninger rammer Regjeringen verdiskapingen i små og store bedrifter over hele landet. Skatten på aksjeutbytte og forverringene i delingsmodellen og formueskatten gjør det mindre attraktivt å investere i norsk næringsliv. Det samme gjør forverringene i avskrivningsreglene og konjunkturavgiften på 10 pst. på investeringer i næringsbygg som Arbeiderpartiet og sentrumspartiene har blitt enige om. Resultatet er at virksomheter flytter ut av landet og at ideer og nyskappingsprosjekter realiseres andre steder. Når statsbudsjettet gjøres opp med skatte- og avgiftsøkninger i en slik størrelsesorden, er det minst like ødeleggende for konkurranseutsatt næringsliv som en løssluppen finanspolitikk med påfølgende kostnadsvekst og renteøkninger. Regjeringen Stoltenbergs budsjettforslag er derfor uansvarlighet av første klasse.

Disse medlemmer viser til at Høyre foreslo å utsette merverdiavgiftsreformen slik at konsekvensene av tjenestemoms og eventuelle overgangsordninger kunne vurderes på en forsvarlig måte. Særlig er det behov for overgangsordninger som sikrer at bedrifter som nylig har gjennomført investeringer ikke kommer skjevt ut. Høyre avviser samtidig kategorisk Regjeringens forslag om merverdiavgift på overnattingstjenester og persontransport. For å styrke norsk reiselivsnærings markedsposisjon foreslår disse medlemmer i stedet økt satsing på markedsføring av Norge som reisemål.

Disse medlemmer ønsker å fjerne reguleringer som gjør det vanskeligere å drive næringsvirksomhet og egen bedrift i Norge. Samtidig må det bli enklere og mer attraktivt å jobbe. Tilgangen på arbeidskraft må økes og det må legges til rette for økte investeringer. Til tross for at det på mange områder er mangel på arbeidskraft, fremmer Regjeringen ingen forslag for å få flere i arbeid. Stivbeinte regler om frivillig overtid, midlertidig ansettelser og begrensningene i åpningstidsloven er eksempler på reguleringer som hemmer aktiviteten i bedriftene og reduserer tilgangen på arbeidskraft. Samfunnets manglende utnyttelse av tilgjengelig arbeidskraft representerer en enorm ressursløsning. Disse medlemmer viser til at Høyre har foreslått en rekke tiltak som vil øke tilgangen på arbeidskraft. Større arbeidsinnvandring, økte muligheter for pensjonister mellom 67 og 70 år til å jobbe uten å få redusert pensjon, innstramninger i AFP-ordningen, raskere studieprogresjon, skattefritak for arbeidsgivers betaling av

behandling ved sykdom, egenandeler i sykelønnsordningen og økt innsats for å bringe flere uføretrygdete tilbake i arbeid, er tiltak som vil forbedre situasjonen på arbeidsmarkedet. I tillegg vil konkurranseutsetting av statlige og offentlige tjenester, redusert offentlig byråkrati, privatisering av offentlig næringsvirksomhet og færre skjemaer og forskrifter frigjøre arbeidskraft.

Disse medlemmer mener næringslivet må få bruke mer tid på produktiv virksomhet og mindre tid på skjemautfylling og å tilpasse seg et uoversiktlig og komplisert offentlig regelverk. Til tross for at det er en erklært oppgave både for denne og den foregående Regjering å redusere skjemaveldet er det ingen forbedringer å spore i den totale skjemabyrden. Disse medlemmer etterlyser derfor en samlet strategi med slagkraftige virkemidler som kan bidra til en omfattende reduksjon av skjemaveldet og forenkling og fjerning av lover og forskrifter. For konkrete forslag til virkemidler vises det til Høyres forslag i Dokument nr. 8:1 (1999-2000), som ble avvist av flertallet. Disse medlemmer understreker at de positive virkningene av ryddesjauer og forenklinger i lover, forskrifter og skjemaer vil forbli små så lenge stortingsflertallet og den til enhver tid sittende Regjering har ambisjoner om å detaljregulere bedrifters og enkeltmenneskers hverdag. Det er Regjeringens og flertallets reguleringsiver som først og fremst har skapt skjemaveldet og forskriftsjungelen. Bare en grunnleggende politikkomlegging kan fjerne dem.

Disse medlemmer viser til at den bedriftsbaserte forskningen er betydelig lavere i Norge enn hos våre viktigste handelspartnere. Økt innsats på dette området er avgjørende for å øke innovasjonstakten og nyskapingen i næringslivet. Høyre vil stimulere forsknings- og utviklingsarbeidet i næringslivet ved å utvide den foreslåtte tilskuddsordningen til FoU-arbeid med et skattefradrag etter mønster av forslaget fra Her- vik-utvalget. For å styrke forskningsinnsatsen vil Høyre bruke 800 mill. kroner mer til forskning og utdanning og samtidig tilføre det nyopprettede Forskningsfondet ytterligere én milliard kroner.

Disse medlemmer foreslår å styrke såkornfondene med 120 mill. kroner. Såkornfondene avlaster privat risiko i utviklingsprosjekter og bidrar til å realisere nyskappingsprosjekter. For å legge bedre til rette for teknologiutvikling og kompetanseheving i småbedriftene foreslår Høyre samtidig en styrking av Statens veiledningskontor for oppfinnere, Teknologisk Institutt og Veiledningsinstituttet i Nord-Norge. For å opprettholde innsatsen for små- og mellomstore eksportbedrifter går Høyre mot Regjeringens forslag om reduserte bevilgninger til Norges Eksportråd. Disse medlemmer støtter samtidig økningen av tilskuddet til høyhastighetskommunikasjon. Hensikten er å stimulere offentlige virksomheter etterspørsel etter og bruk av høyhastighets-, informasjons- og kommunikasjonsteknologi.

Disse medlemmer foreslår en betydelig reduksjon av bevilgningene til SND og fylkeskommunale næringsfond. Høyre vil i stedet bruke pengene på reduserte skatter og avgifter og samferdselsinvesteringer. Gode veiforbindelser reduserer avstandsulemper og bedriftenes transportkostnader. En moderne infrastruktur er etter Høyres mening avgjørende for effektiv utnyttelse av naturressursene og for å utvikle og opprettholde et levedyktig næringsliv i hele landet. For å redusere næringslivets transportkostnader foreslår

Høyre reduserte drivstoffavgifter, dieselaygiften settes ned til svensk nivå fra 1. januar 2001. Høyre går imot Regjeringens forslag om å øke årsavgiften på kjøretøy og engangsavgiften på varebiler.

3.4.5 Oppsummering av fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 9

I tabellen nedenfor er de ulike fraksjoners primærstandpunkter under rammeområde 9 presentert.

Tabellen viser budsjettavtalen mellom Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre innenfor vedtatt ramme, jf. Budsjett-innst. S. I (2000-2001) og primærbudsjettene til Fremskrittspartiet og Høyre for de budsjettpostene der det er avvik mellom fraksjonene. Avvik i forhold til Regjeringens forslag i parentes.

Kap.	Post	Formål:	St. prp. nr. 1 med Tillegg nr. 7	Ap, KrF, Sp og V	FrP	H
Utgifter rammeområde 9 (i hele tusen kroner)						
900		Nærings- og handelsdepartementet (jf. kap. 3900)	166 800	160 800	152 800	160 800
	1	Driftsutgifter	107 000	101 000 (-6 000)	97 000 (-14 000)	101 000 (-6 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	44 800	44 800 (0)	40 800 (-4 000)	44 800 (0)
901		Styret for det industrielle rettsvern (jf. kap. 3901)	154 000	154 000	145 000	154 000
	1	Driftsutgifter	154 000	154 000 (0)	145 000 (-9 000)	154 000 (0)
902		Justervesenet (jf. kap. 3902)	74 550	74 550	64 550	72 550
	1	Driftsutgifter	74 450	74 450 (0)	64 450 (-10 000)	72 450 (-2 000)
910		Statens veiledningskontor for oppfinnere	15 050	15 050	15 050	16 050
	1	Driftsutgifter	7 150	7 150 (0)	7 150 (0)	7 650 (+500)
	70	Utviklingsarbeider og stipend	7 900	7 900 (0)	7 900 (0)	8 400 (+500)
911		Bedriftsrettet kompetanseoverføring	57 100	67 100	49 300	87 100
	74	Norsk Designråd	9 000	9 000 (0)	0 (-9 000)	9 000 (0)
	77	Næringsrettet teknologisk kompetanseoverføring	30 300	40 300 (+10 000)	22 100 (-8 200)	60 300 (+30 000)
	78	Bedriftsrettet informasjonsformidling	11 800	11 800 (0)	4 800 (-7 000)	11 800 (0)
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer	510 800	510 800	510 800	502 700
	70	Tilskudd	10 500	10 500 (0)	10 500 (0)	2 400 (-8 100)
932		Norges geologiske undersøkelse (jf. kap. 3932)	132 000	132 000	132 000	131 000
	1	Driftsutgifter	97 150	97 150 (0)	97 150 (0)	96 150 (-1 000)
933		Bergvesenet (jf. kap. 3933)	13 350	13 350	13 350	12 850
	1	Driftsutgifter	9 050	9 050 (0)	9 050 (0)	8 550 (-500)
941		Sjøfartsdirektoratet (jf. kap. 3941)	200 500	200 500	200 500	195 500
	1	Driftsutgifter	191 500	191 500 (0)	191 500 (0)	186 500 (-5 000)
943		Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk	290 000	290 000	550 000	330 000
	70	Tilskudd	290 000	290 000 (0)	550 000 (+260 000)	330 000 (+40 000)

Kap. Post	Formål:	St. prp. nr. 1 med Tillegg nr. 7	Ap, KrF, Sp og V	FrP	H
961	Reiselivstiltak	94 000	101 500	114 000	100 000
			(+7 500)	(+20 000)	(+6 000)
70	Tilskudd til internasjonal markedsføring	92 000	99 500	112 000	98 000
			(+7 500)	(+20 000)	(+6 000)
970	Internasjonaliseringstiltak	202 500	207 500	212 500	217 500
			(+5 000)	(+10 000)	(+15 000)
70	Eksportfremmende tiltak	183 000	188 000	193 000	198 000
			(+5 000)	(+10 000)	(+15 000)
2420	Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 5320 og 5620)	504 000	454 000	163 000	354 800
			(-50 000)	(-341 000)	(-149 200)
50	Utviklingstilskudd, fond	211 000	161 000	0	110 000
			(-50 000)	(-211 000)	(-101 000)
51	Tapsfond for lån innvilget i budsjetterminen	60 000	60 000	0	30 000
			(0)	(-60 000)	(-30 000)
53	Tapsfond, såkornkapitalfond	0	0	0	30 000
			(0)	(0)	(+30 000)
54	Prosjektutviklingstilskudd, fond	25 000	25 000	0	25 000
			(0)	(-25 000)	(0)
70	Administrasjon	183 200	183 200	138 200	135 000
			(0)	(-45 000)	(-48 200)
2425	Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND) og fylkeskommunene	880 900	893 400	0	315 900
			(+12 500)	(-880 900)	(-565 000)
51	Distriktsutviklingstilskudd, fond	780 900	793 400	0	215 900
			(+12 500)	(-780 900)	(-565 000)
53	Tilskudd til dekning av tap på lån, fond	100 000	100 000	0	100 000
			(0)	(-100 000)	(0)
Sum utgifter rammeområde 9		4 239 616	4 218 616	3 250 516	3 594 816
			(-21 000)	(-989 100)	(-644 800)
Inntekter rammeområde 9 (i hele tusen kroner)					
Sum inntekter rammeområde 9		936 700	936 700	936 700	936 700
			(0)	(0)	(0)
Sum netto rammeområde 9		3 302 916	3 281 916	2 313 819	2 658 116
			(-21 000)	(-989 100)	(-644 800)

3.5 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitlene under rammeområde 9

For så vidt angår de kapitler som ikke er omtalt under, har komiteen ingen merknader og slutter seg til Regjeringens forslag i St.prp. nr. 1 (2000-2001) med de endringene som fremgår av St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 7 (2000-2001).

Den enkelte fraksjon slutter seg til Regjeringens bevilgningsforslag i St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 7 (2000-2001) hvor ikke annet fremgår av merknadene under de enkelte kapitler.

3.5.1 Kap. 900 og 3900 Nærings- og handelsdepartementet

Det foreslås bevilget kr 166 800 000 på kap. 900 og kr 11 900 000 på kap. 3900.

Komiteen vil understreke Nærings- og handelsdepartementets spesielle ansvar i forhold til forenkling og reduksjon av unødige reguleringer og forskrifter som kan bidra til å hindre næringsutvikling og verdiskapning. Enkel og rask saksbehandling i offentlig sektor må bli et fortrinn for norsk næringsliv.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til at bevilgningene til drift på Nærings- og handelsdepartementet ble foreslått nominelt økt av Regjeringen med om lag 7 mill. kroner i forhold til budsjettet for år 2000, og at bevilgningene til spesielle driftsutgifter ble foreslått økt med 8 mill. kroner. Økningen på 7 mill. kroner har sammenheng med at NHD overtok oppgaver og tilhørende budsjettmidler fra andre departementer fra og med 2. halvår 2000, jf. St.prp. nr. 61 og Innst. S. nr. 220 (1999-2000).

På grunn av en stram budsjettsituasjon har flertallet funnet det nødvendig å redusere midlene på post 1 med 950 000 kroner og på post 21 med 1 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener tidligere effektivitetsarbeid i tillegg til den videreutvikling, effektivisering og rasjonalisering av departementets virksomhet som nå finner sted, gir rom for besparelser. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn redusere bevilgningen på kap. 900 post 1 med kr 10 000 000 til kr 97 000 000 og post 21 med kr 4 000 000 til kr 40 800 000.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for å kombinere en stram finanspolitikk med lavere skatter og avgifter samt økt innsats på offentlige kjerneområder og foreslår derfor å redusere kap. 900 med 6 mill. kroner.

3.5.2 Kap. 901 og 3901 Styret for det industrielle rettsvern

Det foreslås bevilget kr 154 000 000 på kap. 901 og kr 153 000 000 på kap. 3901.

Komiteen viser til Patentstyrets forventede økning i restansmengden for patentsøknader. Komiteen har merket seg at hovedproblemet knyttet til avviklingen har vært frafallet av erfarne saksbehandlere gjennom flere år.

Komiteen regner med at den økte produktiviteten som er registrert i 1999 og så langt i 2000 blant patentgranskerne, vil være et verdifullt bidrag i arbeidet med å avvike minst like mange patentsøknader som antallet innkomne søknader og dermed redusere antallet restanser på sikt.

Komiteen registrerer at Patentstyret forventer økte inntekter som et resultat av høyere avgifter for patenter og varemerker i tillegg til økt søknadsinnang.

På grunn av en stram budsjettsituasjon har komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, funnet det nødvendig å redusere bevilgningen på post 1 med 1 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet støtter ikke kravet om selvfinansiering på det foreslåtte høye avgiftsnivå. Disse medlemmer mener selvfinansiering av Patentstyret kan finne sted på et lavere nivå gjennom reduserte patentavgifter. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn redusere bevilgningen på kap. 901 med kr 9 000 000 til kr 145 000 000.

3.5.3 Kap. 902 og 3902 Justervesenet

Det foreslås bevilget kr 74 550 000 på kap. 902 og kr 51 400 000 på kap. 3902.

Komiteen viser til Justervesenets ansvar for den nasjonale måletekniske infrastrukturen som skal sikre at forvaltningen og næringslivet dekker sine behov for sporbare måleresultater og samsvarsvurderinger.

Komiteen ser det som viktig at det skapes nasjonal og internasjonal tillit til norske produkter og tjenester gjennom nøyaktige og pålitelige målinger ved kjøp, salg og industriell produksjon bl.a. fordi det bedrer konkurransemulighetene.

Komiteen har registrert departementets intensjon om å skille ut kontrolltjenestene innenfor måleteknikk, slik at Justervesenet vil få redusert sitt arbeidsområde til forvaltning av aktuelt regelverk, rådgivnings- og tilsynsoppgaver.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Innst. S. nr. 230 (1989-1990) hvor en samlet komité sa seg enig i at virksomheten skulle være selvfinansierende etter at omkostningene ble dekket i innkjøringsperioden. Disse medlemmer mener at målet om selvfinansiering fortsatt står ved lag og vil motsette seg forslaget om økte utgifter før en fase med overgang til selvfinansiering innledes. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn redusere bevilgningen på kap. 902 post 1 med kr 10 000 000 til kr 64 550 000.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for å kombinere en stram finanspolitikk med lavere skatter og avgifter samt økt innsats på offentlige kjerneområder og foreslår derfor å redusere kap. 902 med 2 mill. kroner.

3.5.4 Kap. 903 Standardisering

Det foreslås bevilget kr 26 000 000 på kap. 903.

Komiteen syner til at arbeidet med standardisering er viktig for norsk næringsliv og at dette arbeidet inneber arbeid også i internasjonale fora, noko som er svært ressurskrevande.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener arbeidet innen standardiseringsorganisasjonene bør vektlegge fortsatt effektivisering av virksomheten, både innen de enkelte organisasjonene og mellom organisasjonene.

Disse medlemmer vil minne om at den integrasjonsprosess i standardiseringsvirksomheten det ble lagt opp til i St.prp. nr. 106 (1989-1990) ikke er videreført. Disse medlemmer mener en omorganisering er nødvendig for å oppnå en mer effektiv og rimelig løsning, og viser til positive erfaringer i andre land som har etablert en fullt integrert standardiseringsorganisasjon.

3.5.5 Kap. 904 og 3904 Brønnøysundregistrene

Det foreslås bevilget kr 143 116 000 på kap. 904 og kr 390 100 000 på kap. 3904.

Komiteen har merket seg at arbeidet med skjemaforenkling peker i riktig retning og at en gjennomsnittsberegning viser en liten nedgang i belastningen pr. bedriftsenhet. Komiteen finner likevel grunn til å understreke nødvendigheten av at dette arbeidet videreføres og intensiveres.

På grunn av en stram budsjettsituasjon har komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, funnet det nødvendig å redusere bevilgninger på kap. 904 post 1 med 1,6 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre har merket seg at etableringen av Brønnøysundregistrene ikke har ført til den ønskede

reduksjon i antallet skjemaer eller tidsbruk for næringsdrivende på statlige skjema. Disse medlemmer viser til at registrene går med betydelige overskudd og er kritiske til at de skal være en netto inntektskilde for staten.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen tilpasse gebyrinntektene til driften av Brønnøysundregistrene ved å innarbeide nivået av gebyrene i tråd med selvfinansieringsprinsippet over en 2-års periode for budsjettene 2002 og 2003 slik at næringslivet tilgodeses i form av reduserte gebyr."

3.5.6 Kap. 910 Statens Veiledningskontor for oppfinnere

Det foreslås bevilget kr 15 050 000 på kap. 910.

Komiteen mener at oppfinnerne representerer en viktig nyskappingsressurs som gir et verdifullt bidrag til utviklingen av lønnsomme prosjekter og nye arbeidsplasser.

Komiteen har registrert at SVO legger opp til en strengere prosjektprioritering ved å gi større økonomisk støtte til et mindre antall prosjekter som kan ha et særlig stort utviklingspotensiale.

Komiteens medlemmer fra Høyre foreslår å øke bevilgningen til Statens veiledningskontor for oppfinnere fra 15,05 til 16,05 mill. kroner for å stimulere utviklingen av gode ideer og realisere nye prosjekter. Økningen er fordelt med 0,5 mill. kroner på driftsutgifter og 0,5 mill. kroner på utviklingsarbeider og stipendier. Disse medlemmer mener en styrking av SVO er nødvendig for å utvikle og kommersialisere flere tekniske nyvinninger og ideer. Dette kan bidra til økt nyskaping og flere bedriftsetableringer og er en del av Høyres forsknings- og nyskappingspakke.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn øke bevilgningen på kap. 910 post 1 med kr 500 000 til kr 7 650 000.

Disse medlemmer vil videre øke bevilgningen på kap. 910 post 70 med kr 500 000 til kr 8 400 000.

3.5.7 Kap. 911 Bedriftsrettet kompetanseoverføring

Det foreslås bevilget kr 57 100 000 på kap. 911.

Komiteen viser til at kompetanseutvikling og teknologioverføring er av stor betydning for innovasjon og nyskaping i næringslivet. Kyndig veiledning og kompetanseutvikling vil i mange tilfeller være avgjørende for om et prosjekt lykkes eller ikke. Offentlige tilskudd er inntil videre nødvendig på enkelte områder der bedriftene har svak betalingssevne og der det øvrige, private rådgivningstilbudet er mangelfullt utviklet.

Komiteen har merket seg at departementet ønsker å øke fokuseringen på formålet med tilskudd til kom-

petanseoverføring og informasjonsformidling under kapittel 911 gjennom å opprette to nye poster, post 77 for Næringsrettet teknologisk kompetanseoverføring og post 78 Bedriftsrettet kompetanseoverføring. Komiteen forutsetter at tilskuddene til Teknologisk institutt og Veiledningsinstituttet i Nord-Norge skal synliggjøres i de årlige budsjettproposisjonene som egne underposter under post 77.

Post 74 Norsk Designråd

Komiteen har merka seg at målet med det statlege tilskottet til Norsk Designråd er å fremje profesjonell design som verkemiddel for å styrke lønnsemd og konkurransevne i norsk industri og tenesteyting. Komiteen har og merka seg at norsk industri generelt har lav kunnskap om betydningen av design som innovasjonsverktøy og konkurransefaktor. Etterkvart som merkevarerbygging vert viktigare, vil design verte stadig viktigare.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er kjent med at bruken av god design i produktutvikling og markedskommunikasjon kan bidra til å bedre næringslivets konkurransevne og lønnsomhet. Disse medlemmer mener likevel ikke at det skal være en offentlig oppgave å subsidiere Designrådets virksomhet. Nødvendige tjenester bør kjøpes i markedet hvor designere tilbyr sine tjenester i konkurranse med hverandre. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn redusere bevilgningen på kap. 911 post 74 med kr 9 000 000 til kr 0.

Post 77 Næringsrettet teknologisk kompetanseoverføring

Post 77.1 Teknologisk Institutt

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, har merka seg at det er gjennomført ei kvalitetsmåling blant minst 50 pst. av kundane til Teknologisk Institutt, og at resultatata var svært gode. Fleirtalet meiner dette taler for at støtta til Teknologisk Institutt vert ført vidare.

Fleirtalet sluttar seg til at det vert gjennomført ei sterkare øymerking av tilskotta til prioriterte satsingsområde der næringslivet har svak betalingssevne og der tilbodet frå øvrige rådgjevarmiljø er lite utvikla. Fleirtalet meiner dette tilbodet, som ikkje minst er viktig for små og mellomstore verksemder, er ein viktig del av aktiviteten ved Teknologisk Institutt. Fleirtalet vil understreke at det vil vera svært vanskeleg for Teknologisk Institutt å oppretthalde denne aktiviteten dersom tilskotta vert lågare.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet støtter den foreslåtte bevilgningen i St.prp. nr. 1 (2000-2001).

Post 77.2 Veiledningsinstituttet i Nord-Norge

Det statlege tilskottet til VINN skal medverke til innovasjon og nyskaping i små og mellomstore verksemdar. Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Framstegspartiet, sluttar seg til at det vert lagt meir vekt på at tilskotta medverkar til teknologiformidling og kunnskapsoverføring som fremmar verksemdenes lønsemd og produktivitet og støttar opp om etablerarar i innovasjonsprosessen.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet mener private rådgivningsvirksomheter uten subsidierte tjenester vil gi bedriftene valgfrihet. Disse medlemmer viser til Framskrittspartiets alternative statsbudsjett med forslag om lavere skatter og avgifter slik at bedriftene gis økonomisk handlefrihet til å kjøpe veiledning hos virksomheter som ikke mottar tilskudd fra det offentlige. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn redusere bevilgningen på kap. 911 post 77.2 med kr 8 200 000 til kr 0.

Komiteens medlemmer fra Høyre har merket seg at det både i Regjeringens budsjettforslag og i forliket mellom Arbeiderpartiet og sentrumspartiene legges opp til betydelige kutt på dette området. Kuttet rammer utelukkende tilskuddene til Teknologisk Institutt og Veiledningsinstituttet i Nord-Norge. Disse medlemmer er opptatt av at det offentlige tilskuddet sikrer at små og mellomstore bedrifter med begrenset betalingssevne kan nyttiggjøre seg TIs og VINNs tjenester og kompetanse. Reduserte bevilgninger og større krav til egeninntjening slik sentrumspartiene og Arbeiderpartiet legger opp, til vil skape en situasjon der TI og VINN tvinges til å prioritere de mest betalingssterke kundegruppene. Resultatet blir mindre fokus på små- og mellomstore bedrifters utfordringer og behov. Disse medlemmer vil opprettholde bevilgningene til TI og VINN på om lag på samme nivå som i 2000, og foreslår på denne bakgrunn å øke bevilgningen på kap. 911 post 77 med 30 mill. kroner.

Komiteen sine medlemmer frå Arbeidarpartiet, Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre viser til budsjettavtala mellom desse partia slik den er gjengjeven i Budsjett-innst. S. I (2000-2001), kap 3.1.2.1.1. Desse medlemmer foreslår i tråd med avtalen at tilskotta til Teknologisk Institutt og Veiledningsinstituttet i Nord-Norge vert auka med respektive 6 og 4 mill. kroner og at kap. 911 blir løyvd med 67 100 000 kroner.

Post 78 Bedriftsrettet informasjonsformidling

Post 78.1 Narviktelefonene/Bedin

Komiteen har merka seg at tilbakemeldingane på samkjøring av Narviktelefonane og Bedin er svært gode.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet ønsker å redusere den offentlige støtten til

virksomheten. Disse medlemmer vil redusere bevilgningen på kap. 911 post 78.1 med kr 4 000 000 til kr 4 800 000.

Post 78.2 Euro Info

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet vil hevde at tjenester innen EU-informasjon med fordel kan utføres av private firmaer og organisasjoner som selger tjenester i et informasjonsmarked. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn redusere bevilgningen på kap. 911 post 78.2 med kr 3 000 000 til kr 0.

3.5.8 Kap. 922 Norsk Romsenter

Det foreslås bevilget kr 246 700 000 på kap 922.

Komiteen viser til at virksomheten til Norsk Romsenter har sentral betydning for Norge gjennom det norske medlemskapet i ESA. Komiteen vil her vise til at Norge har mulighet til å delta i høyteknologiske prosjekter i regi av de store europeiske konsernene på denne sektoren. Komiteen deler Regjeringens oppfatning i forhold til den mulighet dette gir norske bedrifter i forhold til å erverve seg meget verdifull kompetanse. Komiteen vil videre vise til at Norsk Romsenter viderefører strategien med å konsentrere ressursene til et begrenset antall områder som står sentralt for norske brukerinteresser og norske bedrifter. Komiteen vil for øvrig vise til at de norske økonomiske forpliktelsene ved ESA-medlemskapet betales fra og med 2000 i EURO, og at en må påregne en viss risiko i forhold til valutakurssvingninger. Komiteen forstår dette, og slutter seg til Regjeringens forslag om at en ved eventuelle merbehov som skyldes valutakurssvingningene skal kunne komme tilbake til Stortinget med forslag om merbevilgning høsten 2001.

3.5.9 Kap. 923 Forsknings- og utviklingskontrakter

Det foreslås bevilget kr 151 000 000 på kap. 923.

Komiteen mener industrielle og offentlige forsknings- og utviklingskontrakter er et viktig virkemiddel for å fremme små og mellomstore bedrifters innovasjons- og konkurransevne. OFU- og IFU-ordningene gir økonomisk risikoavlastning i kritiske utviklingsfaser for involverte bedrifter og etater. Samtidig bidrar OFU-kontraktene til å effektivisere og forbedre det offentlige tjenestetilbudet. IFU-kontraktene styrker innovasjons- og konkurransekraften både i store og små norske bedrifter.

Komiteen har merket seg at etterspørselen etter IFU-kontrakter er betydelig og ligger langt over rammen for ordningen, mens etterspørselen etter OFU-kontrakter har gått noe ned de siste årene.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Framskrittspartiet og Høyre, støtter derfor at det prioriteres mer midler til IFU. Flertallet viser videre til at både ordningen som helhet og fordelingen

mellom OFU/ IFU vil bli tema i stortingsmeldingen om SND som vil bli lagt fram for Stortinget til våren. Det vil være naturlig å komme tilbake til en eventuell ytterligere styrking eller omfordeling i den forbindelse.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener på denne bakgrunn det er riktig å omdisponere 20 mill. kroner fra OFU-ordningen til IFU-ordningen slik at det innenfor en uendret samlet ramme settes av 81 mill. kroner til offentlige forsknings- og utviklingskontrakter og 80 mill. kroner til industrielle forsknings- og utviklingskontrakter.

Disse medlemmer advarer mot at manglende satsing på forskning og utvikling kan redusere de fremtidige utviklingsmulighetene i norsk næringsliv. Den bedriftsbaserte forskningen er betydelig lavere i Norge enn hos våre viktigste handelspartnere. Økt innsats på dette området er derfor avgjørende for å øke nyskapingen og styrke konkurransekraften i næringslivet. For å stimulere bedriftenes egen FoU-innsats mener disse medlemmer det må innføres en ordning med skattestimulans av bedriftsbasert forskning og utvikling i tråd med Hervik-utvalgets forslag.

3.5.10 Kap. 924 Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer

Det foreslås bevilget kr 510 800 000 på kap. 924.

Post 70 Tilskudd

Det foreslås 10 500 000 kroner på denne posten.

Komiteen viser til betydningen av internasjonalt samarbeid og mener det er riktig å prioritere internasjonalt samarbeid for å fremme informasjons- og multimediautvikling, språklig mangfold og forståelse av informasjonssamfunnet.

Posten omfatter tre EU-programmer som ikke er med i EUs rammeprogram for forskning. Disse tre er en videreføring av tidligere igangsatte programmer og heter eContent, PROMISE og handlingsplan for sikrere bruk av internett.

EContent er en videreføring av de tidligere programmene INFO 2000 og MLIS. Disse to har fått overveiende positive resultater og derfor går Regjeringen inn for også å bli med i eContent. Det forutsettes at det fremmes en proposisjon for Stortinget som formaliserer deltakelsen.

PROMISE gjelder i perioden 1998-2001, og har som hovedmål å øke bevisstheten om informasjonssamfunnet i Europa, i næringsliv, offentlige institusjoner og i befolkningen generelt.

Hovedmålet med det tredje programmet, "Handlingsplan for sikrere bruk av internett", er å etablere egnede mekanismer for å bekjempe ulovlig bruk av internett og tilrettelegge for ytterligere vekst i europeisk internettindustri.

Komiteens medlemmer fra Høyre har merket seg at Regjeringen anbefaler norsk deltakelse i EU-programmene PROMISE og eContent, der sistnevnte er en videreføring av MLIS-programmet. Disse medlemmer mener imidlertid det er mye som tilsier at resultatene av disse programmene ikke står i forhold til bevilgningene. Utgivelse av nyhetsbrev, og gjennomføring av informasjonsmøter og konferanser er ikke en sentral offentlig oppgave. Disse medlemmer støtter på den annen side norsk deltakelse i EUs handlingsplan for sikrere bruk av internett. Etablering av egnede mekanismer for å hindre elektronisk kriminalitet er en viktig forutsetning for økt vekst i europeisk internettindustri. På denne bakgrunn foreslår disse medlemmer å redusere bevilgningen på kap. 924 post 70 med 8,1 mill. kroner.

Post 71 EUs rammeprogram for forskning

Det foreslås bevilget 500 300 000 kroner.

Komiteen mener det er svært viktig at Norge deltar i EUs rammeprogram for forskning. I takt med at EU inngår samarbeidsavtaler med et økende antall ikke-medlemsland, utvikles rammeprogrammet til å bli en hovedarena for internasjonalt forskningssamarbeid. Etter komiteens syn er det viktig at Norge er med i forskningssamarbeidet og dette vil gi viktige bidrag i tilpasningen og utnyttelsen av den nye teknologien.

Budsjettposten ble flyttet fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet til Nærings- og handelsdepartementet med virkning fra 1. juli 2000. Det er viktig å samordne Norges engasjement i EU-forskningen med andre internasjonale og nasjonale forskningsprogrammer. Potensialet for internasjonalt forskningssamarbeid i Norge bør utnyttes med utgangspunkt i de områder der Norge har faglige og geografiske fortrinn.

3.5.11 Kap. 926 Spesielle IT-tiltak

Det foreslås bevilget kr 42 900 000 på kap. 926.

Post 22 Samordning av IT-politikken

Det foreslås bevilget 4 400 000 kroner på denne posten.

Komiteen har merket seg at Nærings- og handelsdepartementet er tildelt et koordineringsansvar for Regjeringens IT-politikk for å oppnå en mer effektiv og målrettet bruk av ressursene. Samordningen må innebære at det tas initiativ, identifiseres og klargjøres felles behov, i tillegg til å ivareta næringslivets interesser i informasjonssamfunnet.

Post 50 Tilskudd til høyhastighetskommunikasjon

Det foreslås bevilget 38 500 000 kroner på denne posten.

Tilskuddsordningen ble etablert i 1999 og skal være en 3-årig ordning. Denne skal bidra til at offentlige virksomheter over hele landet tar i bruk avansert høyhastighets informasjons- og kommunikasjonsteknologi. Komiteen mener det er viktig at vår offentlige virksomhet bidrar i sterk grad, da dette i mange tilfelle også vil legge til rette for at næringslivet også lettere får tilgang til nett med stor kapasitet. Dette gjelder i særlig grad på mindre steder utover i hele Norge.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre merker seg at Regjeringen vil vurdere en utvidelse av tidsrammen for programmet, i og med at 2001 er siste virkeår for dagens tilskuddsordning. Disse medlemmer vil vise til at Høykom-ordningen har blitt svært godt mottatt av brukerne, og vært et viktig bidrag til utvikling av infrastruktur for informasjonssamfunnet over hele landet. Disse medlemmer vil derfor sterkt understreke at det er ønskelig med en utvidelse av tidsrammen for programmet, og en videre oppbygging av ordningens omfang.

Komiteens medlem fra Senterpartiet vil vise til at det i budsjettet for 2001 blir en økning i bevilgningen til høyhastighetskommunikasjon, bredbånd. Dette medlem er fornøyd med at det er vilje til å satse på utbygging av bredbåndsnettet. Dette medlem vil imidlertid vise til at bredbåndskommunikasjon bør bli tilgjengelig for alle, både private og offentlige aktører, i hele landet, til lik pris. Dette medlem mener at dette er viktig for å sikre bosetting og sysselsetting over hele landet, samtidig som alle får like rettigheter til informasjon, tilgang til offentlige tjenester over nettet etc. Dette medlem mener på denne bakgrunn at tilskuddet fra offentlig myndigheter for å sikre alle lik tilgang til bredbåndskommunikasjon må økes vesentlig i årene som kommer. Dette medlem finner samtidig grunn til å understreke at en etterspørselsdrevet politikk på dette området ikke er tilstrekkelig for å kunne tilby en slik tjeneste til alle landets husstander. Dette medlem vil understreke at alle som ønsker å benytte seg av bredbånd skal kunne bruke det, uansett bosted eller arbeidssted.

3.5.12 Kap. 928 FOU-prosjekter i næringslivets regi

Det foreslås bevilget kr 200 000 000 på kap. 928.

Komiteen er enig i at det er nødvendig å bruke en større del av den samlede verdiskaping til forskning. Komiteen mener forskning og utvikling er viktig i forhold til de store utfordringer det norske samfunnet står overfor. Komiteen legger vekt på at forskning og utvikling gir kunnskap som er avgjørende både for å opprettholde og utvikle bedrifter. Kunnskap og kompetanse vil spille en stadig viktigere rolle både for den

enkeltes livskvalitet og muligheter i arbeidslivet, og for samfunnets evne til å øke verdiskapingen. Komiteen mener vi må ha et næringsliv som kan spille på lag med forskningsmiljøene og i tillegg ta i bruk forskningsresultater. Komiteen viser til at enkelte landsdeler har en forskningsandel som ligger langt under landsgjennomsnittet. Komiteen mener at andelen bør vurderes økt der hvor den nå er lav. Komiteen mener den styrkede forskningsinnsatsen som er satt inn også er viktig for å nå målet om minst å komme på linje med gjennomsnittet i OECD-landene i løpet av 5 år.

Komiteen har merket seg forslaget om en budsjettstyrt tilskuddsordning som foreslås spesielt rettet mot små og mellomstore bedrifter. Komiteen støtter dette. Komiteen slutter seg også til at ordningen må fungere på næringslivets prinsipper ved at bedriften selv har frihet til å bestemme hvilke FoU-prosjekter de skal gjennomføre.

Komiteen viser til budsjettavtala mellom Arbeiderpartiet og sentrumspartia og sluttar seg til at det vert innført ei tilskottsordning for 2001. Komiteen viser til at fleirtalet i Hervik-utvalet foreslo at det vart innført ei ordning med skattestimulering av forskning i regi av næringslivet. I budsjettavtala er partane og einige om at Regjeringa skal leggja fram ein sak om vidare oppfølging for å sikre auka FoU-innsats.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre advarer mot at Regjeringens manglende satsing på forskning og utvikling vil redusere de fremtidige utviklingsmulighetene i norsk næringsliv. Den bedriftsbaserte forskningen er betydelig lavere i Norge enn hos våre viktigste handelspartnere. Økt innsats på dette området er avgjørende for å øke innovasjonstakten og nyskapingen i næringslivet. Den foreslåtte tilskuddsordningen er et skritt i riktig retning. For å stimulere små- og mellomstore bedrifters egen FoU-innsats foreslår disse medlemmer å innføre en ordning med skattestimulans av bedriftsbasert forskning og utvikling i tråd med Hervik-utvalgets forslag. Det foreslås en ordning der bedriftene får anledning til å trekke fra 25 pst. av FoU-utgifter opp til 4 mill. kroner pr. år i skatt. For samarbeidsprosjekter med universiteter, høyskoler og forskningsinstitusjoner kan det trekkes fra 25 pst. av FoU-utgifter opp til 8 mill. kroner. For at bedrifter som ikke er i skatteposisjon skal få full glede av fradraget mener disse medlemmer den begrensede tilskuddsordningen Regjeringen har foreslått må fungere som et supplerende tilskudd til fradragordningen. Det vises til de respektive partiers merknader og forslag i Budsjett-innst. S. nr. 1 (2000-2001) og Innst. O. nr. 23 (2000-2001).

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringa legge fram ei sak om innføring av skattestimulering av forskning i regi av næringslivet i tråd med fleirtalsforslaget i Hervikutvalet si innstilling."

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre er bekymra for at den næringslivsbaserte forskinga er lågare i Noreg enn snittet i OECD-landa. Auka innsats på dette området er avgjerande for auka innovasjon og nyskaping i næringslivet. Regjeringa Bondevik presenterte ei forskingsmelding som vart godt motteke av forskingsnoreg og fekk stor tilslutnad i Stortinget. Vidare vart Hervik-utvalet oppnemnd for å ta tak i problemet med den låge næringsretta forskinga. Ved Stortingets handsaming av forskingsmeldinga påla fleirtalet regjeringa Bondevik å koma attende til ein opptrappingsplan for å nå snittet i OECD-landa innan fem år, og leggje fram tiltak frå Hervik-utvalet allereie i Revidert nasjonalbudsjett 1999. Regjeringa Stoltenberg følgde ikkje opp dette pålegget i Revidert nasjonalbudsjett, og i budsjettframlegget for 2001 gjer regjeringa Stoltenberg framlegg om ei budsjettstyrt tilskottsordning på 200 mill. kroner. Dette er positivt, men svært langt frå målet som er skissert av Hervik-utvalet og i forskingsmeldinga. I budsjettavtalen mellom sentrumspartia og Arbeidarpartiet er det semje om at Regjeringa skal koma til Stortinget med ei eiga sak om oppfølging av Hervik-utvalet. Desse medlemmane vil i samband med handsaminga av denne oppfølginga gå inn for ei ordning med skattestimulering av bedriftsbasert forskning og utvikling i tråd med fleirtalet i Hervik-utvalet sitt forslag. Der vert det gjort framlegg om ei ordning der verksemdene får høve til å trekkje frå 25 pst. av FoU-utgifter opp til 4 mill. kroner pr. år i skatt. For samarbeidsprosjekt med universitet, høgskular og forskingsinstitusjonar kan det trekkjast frå 25 pst. av FoU-utgifter opp til 8 mill. kroner.

3.5.13 Kap. 932 og 3932 Norges geologiske undersøkelser

Det foreslås bevilget kr 132 000 000 på kap. 932 og kr 31 600 000 på kap. 3932.

Komiteen viser til St.prp. nr. 1 (2000-2001), og vil fremheve betydningen av NGU som et slagkraftig verktøy for økt verdiskaping og balansert forvaltning av de store geologiske naturressursene i Norge.

Komiteen er svært tilfreds med at NGU og samarbeidende institusjoner har lagt grunnlaget for etablering av en marin arealdatabase for å bidra til en god utvikling innen havbruk og fiskeri. Videre har også komiteen merket seg det viktige arbeidet NGU gjør for å avklare betydningen av naturlige klimavariasjoner i forhold til vurdering av menneskeskapt klimaendringer og framtidig klimautvikling.

Komiteen vil spesielt fremheve det samfunnsøkonomisk fornuftige i å utarbeide operative digitale baser for geologisk informasjon, som gjøres offentlig tilgjen-

gelige. Komiteen understreker viktigheten av at overgangen fra analoge til digitale data ikke trekker for langt ut i tid, og forutsetter at dette arbeidet gis høyeste prioritet innenfor NGUs virksomhet.

Komiteen fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i løpet av våren orientere Stortinget om tidsplanen for ferdigstilling av arbeidet med å overføre analoge data til digital form, både i NGUs databaser og de fylkesvise arealinformasjonssystemene."

På grunn av en stram budsjettssituasjon har komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, funnet det nødvendig å redusere bevilgninger på kap. 932 post 1 med 300 000 kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for å kombinere en stram finanspolitikk med lavere skatter og avgifter samt økt innsats på offentlige kjerneområder og foreslår derfor å nedsette kap. 932 post 1 med 1 mill. kroner.

3.5.14 Kap 933 og 3933 Bergvesenet

Det foreslås bevilget kr 13 350 000 på kap. 933 og kr 700 000 på kap. 3933.

Komiteen viser til at Bergvesenets oppgaver bl.a. er knyttet til å gi næringen hensiktsmessige rammevilkår. I den forbindelse er det viktig å sikre at landets mineralressurser forvaltes og utvinnes til beste for samfunnet.

Komiteen vil minne om at forslag til ny minerallov, Ot.prp. nr. 35 (1998-1999), ble trukket tilbake. Komiteen viser til behovet for å modernisere og forenkle lovgivningen på minerasektoren og avventer regjeringens forslag på dette området.

På grunn av en stram budsjettssituasjon har komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, funnet det nødvendig å redusere bevilgninger på kap. 933 post 1 med 150 000 kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for å kombinere en stram finanspolitikk med et lavere skatte- og avgiftsnivå samt økt innsats på offentlige kjerneområder, og foreslår derfor å redusere kap. 933 post 1 med 500 000 kroner.

3.5.15 Kap. 941 og 3941 Sjøfartsdirektoratet

Det foreslås bevilget kr 200 500 000 på kap. 941 og kr 140 900 000 på kap. 3941.

Generelle merknader

Komiteen viser til St.prp. nr. 1 (2000-2001) og støtter Regjeringens hovedmål for skipsfartspolitikken, nemlig at Norge fortsatt skal være en ledende maritim nasjon. De maritime næringene har stor betydning i

norsk næringsliv i kraft av å være et av våre mest fullstendige næringsklynger.

Komiteen viser til at Sjøfartsdirektoratets overordnede mål er å oppnå høy sikkerhet for liv, helse, fartøy og miljø, og merker seg at omleggingen til mer overordnet, behovsstyrt kontroll fortsetter, med økt vekt på å utvikle sikkerhetskulturen i næringen. Komiteen registrerer at aktivitetsnivået innen kontroll- og sertifiseringsarbeidet har vært høyt, og at antall uanmeldte tilsyn av fartøy har gått betydelig opp. Komiteen mener dette er positivt.

Rapportene og informasjonen som har kommet fram i etterkant av Sleipner-ulykken har satt sikkerheten i passasjertrafikken langs kysten ytterligere i søkelyset. Komiteen forutsetter at de anbefalinger og tiltak som har kommet fram, senest i form av Sleipner-kommisjonens anbefalinger, følges opp både av Sjøfartsdirektoratet og av departementet. Komiteen er kjent med at Sjøfartsdirektoratet vurderer å innføre særkrav for norske fartøyer i påvente av internasjonale regelendringer. Komiteen forutsetter at det avsettes de nødvendige ressurser til å følge opp Sleipner-kommisjonens anbefalinger.

Komiteen vil videre peke på at en vesentlig del av Sjøfartsdirektoratets aktivitet er rettet mot internasjonalt samarbeid i ulike fora, og forhold knyttet til den norske utenriksflåten. Dette er en naturlig følge av Norges sterke stilling i internasjonal skipsfart, hvor vi pr. i dag er verdens tredje største skipsfartsnasjon. Det må likevel være en klar forutsetning at Sjøfartsdirektoratet også ivaretar de viktige oppgavene knyttet til innenlands sikkerhet, ikke minst i forbindelse med passasjertrafikk langs kysten. Komiteen ber Regjeringen redegjøre overfor Stortinget på egnet måte om ressursfordelingen mellom disse to oppgavene, og hvordan det kan sikres en mest mulig helhetlig organisering av ansvarsforholdene for sjøtransportens sikkerhet.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at direktoratet vurderer en omorganisering av distriktinndelingen der siktemålet er å slå sammen dagens seks distrikter til fire. Et enstemmig Storting har tidligere gått mot en slik inndeling. Disse medlemmene mener på denne bakgrunn at en omorganisering av distriktinndelingen må forelegges Stortinget i egen sak før en eventuell omorganisering finner sted. Disse medlemmer viser til behovet for å kombinere en stram finanspolitikk med lavere skatter og avgifter samt økt innsats på offentlige kjerneområder og foreslår derfor å nedsette kap. 941 post 1 med 5 mill. kroner.

Post 72 Tilskudd til NO_x-tiltak

Komiteen merker seg at NO_x-RED programmet har vært vellykket, og at evalueringen viser at tiltakene har vært meget kostnadseffektive sammenlignet med miljøtiltak innen andre sektorer.

3.5.16 Kap. 942 og kap. 3942 Skipsregistrene

Det foreslås bevilget kr 6 850 000 på kap. 942 og kr 10 000 000 på kap. 3942.

På grunn av en stram budsjettsituasjon har komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, funnet det nødvendig å redusere bevilgninger på kap. 942 post 1 med 100 000 kroner i forhold til Regjeringens forslag.

3.5.17 Kap. 943 Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk

Det foreslås bevilget kr 290 000 000 på kap. 943.

Komiteen viser til at antall sjøfolk under denne ordningen utgjorde ca. 8 500 i 1999, inkludert ca. 650 opplæringsplasser og at antallet registrerte sjøfolk har økt fra 18 070 i 1998 til 18 768 i 1999. Komiteen vil understreke betydningen av å komme fram til virkemidler som kan gi forutsigbarhet og stabilitet for ei næring som er svært viktig for hele Norge.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, har merket seg Regjeringens ønske om å tilrettelegge virkemidler som kan bidra til at norske sjøfolk er konkurransedyktige og at Regjeringen på denne bakgrunn foreslår å videreføre refusjonsordningen for 2001 med gjeldende innretning og støttesats, som det viktigste virkemiddelet.

Post 70 Tilskott, overslagsløyving

Komiteen viser til at Regjeringen i St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 7 (2000-2001) foreslo at noen fartøygrupper ikke lenger skulle omfattes av ordningen.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til at Regjeringen vil vurdere bruken av virkemidler på et bredt grunnlag for å sikre at norske sjøfolk er konkurransedyktige. Flertallet vil på dette grunnlag be departementet videreføre dagens ordning med gjeldende innretning og stønadssats inntil denne totalvurderingen foreligger.

Flertallet mener det vil være naturlig at eventuelle endringer for sjøfolk på seismiske fartøy, hjelpe- og beredskapsfartøy for plattformer og dykkerskip, som i dag omfattes av refusjonsordningen, først blir vurdert i denne sammenheng. Flertallet ber om at denne vurderingen blir forelagt Stortinget i løpet av våren 2001.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at hensikten med refusjonsordningen er å legge til rette for opplæringsstillinger for sjøfolk og opprettholde og utvikle kompetansen innenfor det maritime næringsmiljøet. Regjeringens forslag i St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 7 (2000-2001) innebærer at skip som nyttes til andre formål enn transport tas ut av ordningen. Det gjelder skip knyttet til oljevirkosomheten, bl.a. seismiske fartøy, hjelpe- og beredskapsskip og dykkerskip. Disse medlemmer

understreker at det er opplæringseffekten og ikke det enkelte fartøys funksjon som er avgjørende for om refusjonsordningen fungerer etter hensikten. Disse medlemmer viser til at Stortinget 16. juni 2000 fattet vedtak om å be Regjeringen legge fram forslag til tiltak i statsbudsjettet for 2001 som sikrer norske sjøfolk konkurransedyktige rammebetingelser i forhold til EU-landene. Et vedtak Regjeringen ikke følger opp i St.prp nr. 1 (2000-2001). I stedet foreslås en forverring av rammebetingelsene for norske sjøfolk gjennom det foreliggende forslaget om å ta enkelte fartøygrupper ut av ordningen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har merket seg at antallet registrerte norske sjøfolk er økende ved dagens ordning som innebærer at rederiet får refundert 12 pst. av brutto lønnsutgifter dersom vilkårene ellers er oppfylt.

Disse medlemmer viser til evalueringen av refusjonsordningen omtalt i St.prp. nr. 51 (1997-1998) og konklusjonen om at ordningen generelt er vellykket og fungerer som tilsiktet. Disse medlemmer ønsker å øke dagens nivå for støttesatsen til 20 pst. av brutto lønnsutgifter samt inkludere passasjerbetjening på NOR-ferger, opplæringsstillinger i NIS og besetning på bøyelastere i råoljetransport i Nordsjøen. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn øke bevilgningen på kap. 943 post 70 med kr 260 000 000 til kr 550 000 000.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen øke nivået for støtte til refusjonsordningen for sjøfolk til 20 pst. av brutto lønnsutgifter samt inkludere norske utenriks ferjerederier, bøyelaster for transport av råolje og opplæringsstillinger i NIS i ordningen."

Komiteens medlemmer fra Høyre ønsker å opprettholde refusjonsordningen for sjøfolk for de berørte fartøygruppene og foreslår å øke bevilgningen på kap. 943 post 70 med 40 mill. kroner.

3.5.18 Kap. 944 Ventelønn.

Det foreslås bevilget kr 800 000 på kap. 944.

På grunn av en stram budsjettssituasjon har komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, funnet det nødvendig å redusere bevilgninger på kap. 944 post 1 med 200 000 kroner i forhold til Regjeringens forslag.

3.5.19 Kap. 945 NOAH

Komiteen viser til at NOAH ble etablert for å bygge ut behandlingsskapiteten for håndtering av spesialavfall. Ved behandlingen av St. prp. nr. 103 (1998-1999) ble det forutsatt at selskapet skulle stiftes som et vanlig aksjeselskap og organiseres etter vanlige bedriftsøkonomiske prinsipper. Under oppbyggingen

av selskapet har den statlige eierandelen vært dominerende.

Komiteen merker seg at statens eierandeler har gått opp fra 56,5 pst. til 70,9 pst. Komiteen støtter Regjeringens arbeid med å selge seg ned på eiersiden og få inn langsiktige eiere med kompetanse innen behandling av spesialavfall.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre viser til at etter at anlegget for behandling av organisk spesialavfall ble ferdigstilt i juni 1999 er selskapet imidlertid kommet inn i en ny fase der statlig eierskap ikke lenger er formålstjenlig. Disse medlemmer mener samtidig det er uheldig at staten både er eier i NOAH og gjennom SFT er konsesjonsbehandler for eventuelle konkurrenter. På denne bakgrunn fremsettes følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen utarbeide en plan for salg av statens eierandeler i NOAH AS."

3.5.20 Kap. 949 Electronic Chart Centre AS

Komiteen viser til at en enstemmig næringskomité i Budsjett-innst. S. nr. 8 (1999-2000) forutsatte at opprettelsen av PRIMAR ikke skulle påføre kommersielle forhandlere av elektroniske sjøkart uheldige konkurransevriddinger. Til tross for dette får uavhengige produsenter av elektroniske sjøkart etter opprettelsen av PRIMAR ikke lenger direkte leveranser av offisielle Electronic Navigational Chart (ENC) fra Sjøkartverket og de andre sjøkartverkene i PRIMAR-samarbeidet. Disse dataene er forbeholdt PRIMAR. Resultatet er at uavhengige aktører må kjøpe offisielle ENC fra konkurrenten PRIMAR, til den pris PRIMAR opererer med i markedet. Dette er konkurransevridende og stiller uavhengige aktører i en svært vanskelig situasjon. Komiteen ber på denne bakgrunn Regjeringen sørge for at uavhengige aktører sikres tilgang på offisielle ENC fra Sjøkartverket på samme vilkår som PRIMAR. Komiteen er kjent med at alle avtaler som ligger til grunn for PRIMAR-samarbeidet nylig er oversendt EUs konkurransetilsyn for notifikasjon, for å forsikre seg om at ikke PRIMAR-samarbeidet er i strid med EU/EFTAs konkurranseregler.

3.5.21 Kap. 951 Store Norske Spitsbergen Kulkompani A/S

Det foreslås bevilget kr 61 000 000 på kap. 951.

Komiteen har merket seg at Regjeringen avventer resultatene av undersøkelsestollen for Svea Nord. Deretter vil Regjeringen i løpet av vinteren 2001 fremme en egen proposisjon om det skal igangsettes regulær produksjonsdrift på forekomsten. Komiteen viser til at spørsmålet om fortsatt kulldrift på Svalbard er av

stor betydning for utviklingen i øysamfunnet. For Svalbardsamfunnet er det derfor viktig med en snarlig avklaring og at proposisjonen som varslet fremmes i løpet av vinteren 2001.

3.5.22 Kap. 953 Kings Bay A/S

Det foreslås bevilget kr 11 000 000 på kap. 953.

Komiteen viser til at Ny-Ålesund er forutsatt å skulle være et hovedsenter for nasjonal og internasjonal forskningsvirksomhet og at annen virksomhet må tilpasses rammene for forskningsvirksomhet.

Komiteen minner om Stortingets behandling av St.meld. nr. 9 (1999-2000) Svalbard hvor det ble gitt tilslutning til at det iverksettes nødvendige tiltak for å redusere miljøvirkningene av virksomheten i Ny-Ålesundsområdet til et minimum.

3.5.23 Kap. 960

Statlig eierskap i næringslivet

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet vil peke på at staten sine eierinteresser i økende grad samles i Nærings- og handelsdepartementet er en utvikling disse medlemmer slutter seg til. Disse medlemmer peker på at bakgrunnen for det statlige eierskapet er forskjellig. Selskapene driver ulik virksomhet og står overfor ulike strategiske utfordringer. Disse medlemmer mener det derfor ikke lar seg gjøre å uttrykke felles mål og strategier.

Disse medlemmer mener imidlertid at staten skal opptre som en profesjonell eier. Disse medlemmer slutter seg til at en løpende vurderer om statens eierandel i de enkelte selskap er av hensiktsmessig størrelse.

Disse medlemmers vil understreke at staten også bør nytte sin tilgang på kapital i et aktivt arbeid for å sikre nasjonalt eierskap og derigjennom sikre kompetanse og arbeidsplasser.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre peker på at det ikke er en naturlig oppgave for staten å drive næringsvirksomhet. Utgangspunktet for en velfungerende økonomi er at private bedrifter opererer i et marked der reguleringene begrenses til konkurranse-, sikkerhets- og miljøkrav. Det beste virkemiddelet for å fremme nasjonalt eierskap, sysselsetting og vekst i næringslivet, er konkurransedyktige rammebetingelser og et lavt skatte- og avgiftsnivå. Disse medlemmer understreker at staten derfor bør konsentrere seg om å skape konkurransedyktige rammebetingelser og utforme et oversiktlig regelverk. Privat, kompetent eierskap kan bidra til å styrke statsbedriftenes markedskontakt, gi dem tilgang til et bredere teknologisk og kommersielt miljø og en større internasjonal kontakflate. Disse medlemmer mener på denne bakgrunn staten bør utvikle sitt næringsengasjement i selskaper der spesielle hensyn ikke tilsier noe annet. Det fremsettes følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge fram en nedtrappingsplan for statens eierinteresser i norsk næringsliv. Forslaget bør inneholde en nedtrappingsplan for alle bedrifter der staten har eierinteresser, eventuelt en vurdering av hvilke spesielle hensyn som skulle tilsi fortsatt statlig eierskap."

Komiteen sine medlemmer frå Kristeleg Folkeparti og Venstre viser til at staten spelar ei viktig rolle som heil- eller deleigar i ei rekke verksemdar. Staten si eigarrolle må vere strategisk og profesjonell, men avgrensa. Innafor mange sektorar og i mange verksemdar vil det vere eit mål at staten reduserar eigarskapet. Desse medlemmene viser til merknader frå eit fleirtal i næringskomiteen i innstillinga til eigarskapsmeldinga, Innst. S. nr. 77 (1998-1999). Det er ikkje ei prioritert oppgåve for staten å drive næringsverksemd, men samstundes er det i nokre tilfelle viktig å sikre nasjonal innflytelse i viktige selskap for utviklinga av norsk næringsliv. I denne samanheng ser desse medlemmene statleg eigarskap som eit av fleire moglege verkemiddel for å bygge opp under nasjonalt eigarskap, mellom anna for å sikre at viktige funksjonar som hovudkontor og forskning framleis vert lokalisert i Noreg. Desse medlemmene vil likevel understreke at nasjonalt eigarskap først og fremst må sikrast ved å stimulera til eit aktivt og mangfoldig privat eigarskap.

Det er viktig at staten medverkar positivt til auka tilgang til risikovillig kapital. Dette bør først og fremst skje gjennom tilskotts- og låneordningar overfor næringslivet, mellom anna som eit ledd i distriktspolitikken og for å fremje nyskaping.

Ein svært stor del av den samla sparinga i Noreg skjer på staten si hand. Forvaltninga av den statlege formua er viktig for framtidig verdiskaping og velferd. I ein del tilfelle, særleg knytt til utviklinga i viktige sektorar for utviklinga av vårt framtidige næringsliv, kan det vere føremålstjenleg at statleg kapital vert stilt til rådvelde. Det er ei stor utfordring å utvikle ein politikk som kan medverke til å auke tilgangen på risikovillig kapital, ikkje minst med tanke på kommersiell realisering av forskingsresultat. Desse medlemmene vil peike særskilt på at det er viktig at styrka forskingsinnsats innafor dei fire satsingsområda marinforskning, IKT-forskning, energi- og miljøforskning og helserelatert forskning gjev resultat i form av auka etablering av nye verksemdar og arbeidsplassar, auka verdiskaping og kommersialisering av forskingsresultat.

Desse medlemmene vil peike på fleire grunnar til at staten bør føre vidare eigarskapet på ulike områder. Eigarskapet kan vere ein nødvendig konsekvens av statleg sparing, til dømes gjennom Folketrygdfondet. Eigarskapet kan vere innført for å sikre fellesskapet ein del av ekstraordinære inntekter frå utnytting av naturressursar, som til dømes i petroleumssektoren. Og eigarskapet kan vere nødvendig av omsyn til nasjonale og samfunnsøkonomiske interesser, som til dømes for å sikre at hovudkontor, strategifunksjonar og spiss-

kompetanse i større verksemdar og konsern framleis vert lokalisert i Noreg.

Desse medlemene meiner det er viktig at staten vidareutviklar si rolle som profesjonell og krevjande eigar, mellom anna med krav til lønnsemd i forhold til risiko og ein langsiktig utbyttepolitikk. Staten bør søke å oppnå samfunnsmessig viktige mål gjennom tilskotsordningar framfor gjennom endra avkastingskrav til selskapa. For verksemdar som opererer i ein marknad med fri konkurranse er eigarskapet i seg sjølv sjeldan eit egna verkemiddel for å nå politiske mål. Unntaket frå denne regelen er eigarskap i verksemdar der det er eit mål i seg sjølv å medverke til at strategisk viktige funksjonar vert verande i Noreg.

Desse medlemene vil understreke at det er dei generelle rammevilkåra som er avgjerande for framtidig verdiskaping i næringslivet. Stateleg eigarskap kan ikkje og skal ikkje vera eit verkemiddel for å kompensere for negative sider i rammevilkåra for norske verksemdar. Desse medlemmer viser vidare til merknader i Innst. S. nr. 77 (1998-1999) og til St.meld. nr. 40 (1997-1998) Om eierskap i næringslivet.

Komiteens medlem fra Senterpartiet vil avvise en generell gjennomgang av det statlige eieren-gasjementet i næringslivet, og viser til St.meld. nr. 18 (1998-1999) Bedrifter hvor staten v/Nærings- og handelsdepartementet har eierinteresser, og behandlingen av denne.

Dette medlem mener plasseringen av forvaltningsansvar for statens eierandeler i det enkelte selskap må vurderes av Regjeringen ut fra prinsippet om at eierrollen må skilles fra oppgavene knyttet til kontroll og reguleringer. Dette medlem mener at staten skal opptre som en aktiv, forutsigbar og langsiktig eier, og stå for det samme synet og de samme ideene som eier og som politisk myndighet. Dette medlem vil at staten som eier skal ha som hovedmål å oppnå et best mulig økonomisk resultat samt ivareta nasjonale og lokale utviklingsmål best mulig. Dette medlem mener det må utvikles et tettere nettverk mellom de selskaper der staten er stor eier med sikte på å oppnå statens formål med eierskapet bedre enn i dag, bl.a. når det gjelder å beholde hovedkontor og nasjonalt eierskap.

Norsk Medisinaldepot ASA

Komiteen viser til komiteens brev av 24. november 2000 til Nærings- og handelsdepartementet vedrørende Norsk Medisinaldepot ASA og til svarbrev av 28. november 2000 (vedlagt). Ifølge departementets brev av 28. november 2000 er situasjonen for Norsk Medisinaldepot ASA nå ifølge selskapet vesentlig endret i forhold til hva som var tilfelle da Stortinget i 1998 gav sitt samtykke til fullmakt til å foreta salg av 66 pst. av aksjene. Komiteen går derfor inn for at det bør søkes å finne løsninger for en videre positiv utvikling i selskapet som er tilpasset denne nye situasjonen. Dersom dette innebærer at de forutsetninger som ble

inntatt i Innst. S. nr. 252 (1997-1998) om "bredest mulig spredning av eierskapet på norske hender" bør mykes opp, vil komiteen være innforstått med dette. Komiteen er også innforstått med at dette bl.a. vil kunne innebære at avtalen med den nederlandske legemiddelgrossisten OPG (jf. St.prp. nr. 46 (1998-1999) og Innst. S. nr. 193 (1998-1999)), hvor det bl.a. er forutsatt at staten innen 2003 skal selge seg ned til 34 pst. gjennom et spredningssalg på Oslo Børs, kan reforhandles.

Arcus AS

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil vise til at det er en politisk målsetning å redusere ulemper, skader og kriminalitet som følge av overdrevent forbruk av alkohol.

På denne bakgrunn mener et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, at staten også i fremtiden vil måtte beholde produksjonsmonopolet for alkohol.

Dette flertallet vil derfor støtte Regjeringens forslag om at staten skal beholde 34 pst. av aksjene i Arcus.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Regjeringens beslutning om at staten skal kunne beholde en kontrollerende minoritetsandel på 34 pst. er i strid med Stortingets vedtak. Disse medlemmer mener det ikke foreligger tungtveiende grunner til at staten fortsatt skal være engasjert i ARCUS AS og fremsetter følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen selge statens resterende aksjer i Arcus AS."

3.5.24 Kap. 961 Reiselivstiltak

Det foreslås bevilget kr 94 000 000 på kap. 961.

Komiteen konstaterer at reiselivsnæringen har stor betydning for norsk økonomi og sysselsetting som en av landets største vekstnæringer med en betydelig inntjening av valuta gjennom utlendingers kjøp av reiselivstjenester i Norge. Ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB) var det samlede turistkonsum i Norge i 1999 70 mrd. kroner. Dette er en vekst på 5,3 pst. fra 1998.

Komiteen har merket seg at det ifølge Transportøkonomisk Institutt (TØI) var en vekst i tallet ankomster og gjestedøgn i vintersesongen (januar-april), men en markert nedgang i antallet overnattingsgjester og gjestedøgn i sommer- og høstsesongen. Komiteen har videre merket seg at internasjonalt hadde reiselivet i 1999 ifølge World Tourism and Traffic Committee (WTTC) en gjennomsnittlig økning på 4,7 pst., mens Norge hadde en tilbakegang på 2 pst. Komiteen vil peke på viktigheten av en sterk markedsføring av Norge som turistland både internasjonalt og her hjemme bl.a. fordi reiselivsnæringen har betydelige ekspansjonsmuligheter. Komiteen vil i den forbin-

delse understreke Norges Turistråds betydning som bidragsyter til økt verdiskaping og bedret lønnsomhet gjennom informasjon, profilering og markedsføring av Norge. Komiteen vil videre vise til Innst. S. nr. 209 (1999-2000) fra næringskomiteen om lønnsomme og konkurransedyktige reiselivsnæringer.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til budsjettavtalen mellom Arbeiderpartiet og sentrumspartiene. Gjennom avtalen sikret sentrumspartiene at reiselivsnæringen fortsatt fritas for moms. Regjeringens forslag om moms på reiseliv, med en sats på 12 pst., ville ført til økt avgiftsbelastning på reiselivet totalt sett, og ville slått svært negativt ut for en rekke virksomheter. Flertallet vil også peke på at en gjennom avtalen sikret at opplevelsessentre, fornøylesparker og alpinanlegg skal regnes som en del av reiselivet og fritas for moms. Regjeringens forslag om at disse skal ilegges full moms, ville fått store konsekvenser for reiselivsnæringen i mange deler av landet.

Flertallet viser videre til at budsjettavtalen sikret 7,5 mill. kroner mer til reiselivstiltak i form av Norgesprofilering i utlandet. Dette er en helt nødvendig oppfølging av Reiselivsmeldingen, og vil øke muligheten for markedsføring av Norge som turistmål, og derigjennom legge grunnlag for økt verdiskaping innen reiselivsnæringen. Flertallet forutsetter en ytterligere satsing på Norgesprofilering i samarbeid med næringen de kommende årene.

Flertallet viser til komiteens merknader til Landbruksmeldinga og Reiselivsmeldinga der mat og matkultur forventes å få en senteral plass i markedsføringa av norske reiselivsnæring. Flertallet mener at en god og sikringsmessig merkebygging også for norsk bygdeturisme vil være viktig for å sette bedriftene i strand til å realisere ambisjonene både i Landbruksmeldinga og i Reiselivsmeldinga.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre viser til budsjettavtalen mellom disse partiene slik den er gjengitt i Budsjett-innst. S. I (2000-2001) kap. 3.1.2.1.1. Disse medlemmer foreslår i tråd med avtalen at tilskudd til reiselivstiltak kap. 961 post 70 blir økt med 7,5 mill. kroner. Flertallet viser for øvrig til den stramme budsjettsituasjonen og foreslår å redusere kap. 961 post 1 med kr 200 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet registrerer at antallet hotelgjestedøgn og antallet turister til Norge har stagnert. Disse medlemmer mener dette er bekymringsfullt særlig i distriktene hvor mange reiselivsbedrifter sliter med lav lønnsomhet. Disse medlemmer viser til egne merknader i Innst. S. nr. 209 (1999-2000) hvor Fremskrittspartiet gikk imot å innføre moms på reiselivstjenester.

Disse medlemmer viser til at reiselivsnæringen har et stort potensiale for vekst og lønnsomhet hvis forholdene legges til rette. Disse medlemmer ønsker å forsterke mulighetene for reiselivsbransjen gjennom å foreslå en økning i bevilgningen til internasjonal markedsføring. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn øke bevilgningen på kap. 961 post 70 med kr 20 000 000 til kr 112 000 000.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det ved behandlingen av Reiselivsmeldingen i Innst. S. nr. 209 (1998-1999) var et bredt politisk flertall som understreket betydningen av markedsføring av Norge som reisemål. En enstemmig komité uttalte bl.a.:

"Komiteen vil peke på at felles merkebygging av Norge som reisemål er en forutsetning for å øke lønnsomhet og verdiskaping i reiselivsnæringene, og slutter seg til at det skal prioriteres midler til dette formålet fra det offentlige side."

Disse medlemmer er på denne bakgrunn overrasket over at Regjeringen for andre gang på fem måneder foreslår å redusere bevilgningen til internasjonal markedsføring av Norge som reisemål. Disse medlemmer mener Norge har store muligheter som reiseland. Skal dette potensialet utnyttes er næringen avhengig av mer konkurransedyktige og forutsigbare rammebetingelser. Disse medlemmer foreslår på denne bakgrunn å øke bevilgningen på kap. 961 post 70 med 6 mill. kroner.

3.5.25 Kap. 966 Støtte til skipsbygging

Det foreslås bevilget kr 1 200 000 kap. 966.

Komiteen slutter seg til at kontraheringsstøtten avvikles ved utgangen av 2000 i henhold til EUs forordning. Dersom EU likevel opprettholder ordningen, har Regjeringen varslet at den i en egen proposisjon vil fremme forslag om bevilgning på kap. 966 post 50 mot tilsvarende reduksjon under kap. 2309 Tilfeldige utgifter post 1 driftsutgifter.

Komiteen er kjent med at det finnes en rekke restaureringsprosjekter for gamle stål båter. Komiteen vil be Regjeringen vurdere om det innenfor fremtidig gjeldende ordninger er mulig å kombinere verftenes behov for oppdrag med restaurering av gamle stål båter.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, mener det er grunn til å følge nøye med på utviklingen for ulike støtteordninger som skipsbyggingsindustrien i EU har. Særlig gjelder dette støtte til avvikling, omstrukturering, nyskaping, FoU, miljøvern og regional investeringsstøtte.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Høyre, har merket seg at man i budsjettforliket mellom Arbeiderpartiet og sentrumspartiene har forskuttert EUs beslutning ved at

kap. 2309 er redusert med 269 mill. kroner. Flertallet forutsetter at dette er begrunnet i en konkret revurdering av mulighetene for at EU vil gjeninnføre ordningen, og at mulighetene til å gjeninnføre den norske kontraheringsstøtten ikke er svekket. Det forutsettes videre at Regjeringen følger utviklingen i EU og verftsindustrien nøye.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre er kjent med at det i EU, dersom den ordinære støtten til skipsbygging ikke videreføres, vil bli innført andre ordninger for støtte til skipsbygging, bl.a. i form av støtte til forskning og utvikling. Disse medlemmer forutsetter at Regjeringen legger til rette for at norske verft får konkurransedyktige vilkår på linje med vilkårene i EU. Det må også i Norge vurderes ordninger med støtte til f.eks. forskning og utvikling.

3.5.26 Kap. 967 Investeringsselskap

Det foreslås bevilget kr 2 450 000 000 på kap. 967.

Komiteen viser til at 90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet, jf. Budsjett-innst. S. nr. 6 (2000-2001).

Komiteen sitt flertal, medlemene frå Arbeidarpartiet, Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, viser til Regjeringa sitt forslag om å opprette eit statleg og privat investeringsselskap. Forslaget inneber at selskapet får ein kapitalbase på 5 mrd. , og at staten sin del vert på 2 450 mill. kroner, 49 pst. Fleirtalet viser vidare til budsjettavtala mellom Arbeiderpartiet og sentrumspartia, jf. Budsjett-innst. S. nr. 1 (2000-2001), kap. 3.1.2.1.1, kor det går fram at avtalepartane står fritt med omsyn til Regjeringa sitt forslag til investeringsselskap. Fleirtalet viser til at formålet med selskapet, organiseringa av selskapet og lokalisering av selskapet er kort omtala i proposisjonen.

Fleirtalet er samde om at det er trong for risikokapital i det nyskapande næringslivet ut over det såkornfonda og andre offentlege verkemiddel ein har i dag bidreg med.

Eit anna flertal, medlemene frå Arbeidarpartiet, Kristeleg Folkeparti og Senterpartiet, finn ikkje den korte omtalen i proposisjonen utfyllande nok. Fleirtalet vil difor be Regjeringa leggje fram ei eiga sak om korleis staten kan bidra til å styrke tilgangen på slik risikokapital, kor det mellom anna vert gjort greie for formålet, organiseringa og lokaliseringa av eit eller fleire investeringsselskap, samt høve til å utvide verkeområdet for dei eksisterande ordningane og institusjonane.

Fleirtalet meiner det er viktig å utvikle sterke norske kapitalmiljø. I Noreg skjer ein vesentleg del av sparinga på statens si hand. Fleirtalet vil peike på at innføring av innskottspensjon og foretakspensjon for

tilsette i privat næringsliv vil styrke den private pensjonssparinga, og vil kunne styrke norske kapitalmiljø med privat kapital.

Fleirtalet meiner det er viktig for utviklinga av norske kompetansemiljø at ikkje strategisk viktige selskap forsvinn ut av landet eller flyttar ut viktige funksjonar, i første rekke eigarskapsmiljø, utvikling og forskingsfunksjonar. Det må vera eit mål å sikre at slike funksjonar og kompetansemiljø vert i Noreg. Det er og viktig for utviklinga av norsk kompetanse og realiseringa av verdiskapningspotensialet at kontakten mellom ulike aktørar innafor satsingsområde er god. Fleirtalet viser i denne samanheng til at Regjeringa har foreslått at selskapet bør fokusere på næringsklynger med potensiale for framtidig verdiskaping. Fleirtalet vil framheva moglegheitene innan bioteknologi sektor, der potensialet for å utnytta heile verdikjeda frå havbruk og mat til legemiddel og farmasi bør sjåast i samanheng.

Fleirtalet meiner eventuelle investeringsselskap innafor desse formåla må ha høve til å delta på eigarsida i strategisk viktige norske verksemdar, for å medverke til å ta vare på og vidareutvikla kompetanse, verdiskaping og arbeidsplassar. Som deleigar må selskapa kunne sikre at viktige funksjonar som hovudkontor og forskning i strategisk viktige selskap ikkje vert flytta frå Noreg. Det er ein føresetnad at desse verksemdene skal ha ei viktig rolle innanfor forskinga og realiseringa av forskingsresultat innanfor sin sektor.

Fleirtalet meiner det er viktig at auka tilgang til risikokapital vert sikra gjennom eksisterande miljø, som SND, SIVA og såkornfonda. Ikkje minst er det viktig at Forskningsrådet sin kompetanse innan forskning vert utnytta med tanke på at statleg risikokapital på den måten kan medverke til kommersiell realisering av forskingsresultat. Eit mål med å bruke statleg risiko- og investeringskapital må vera at gode idear og resultat av norsk forskning i større grad medverkar til verdiskaping og etablering av arbeidsplassar i Noreg.

Fleirtalet viser til at det er trong for risikokapital i det nyskapande næringslivet ut over det såkornfonda og andre offentlege verkemiddel i dag bidreg med. Fleirtalet meiner difor det bør arbeidast vidare med modellar for korleis staten kan leggje til rette for framtidig verdiskaping, særleg knytt til måla i Forskningsmeldinga og dei strategiske satsingsområda som der er blinka ut. Innafor desse områda kan det vera føremålstenleg å etablere eit eller fleire investeringsselskap i samspel mellom offentleg og privat kapital. Innafor desse må det vera høve til å byggje opp nye verksemdar, til å vidareutvikle eksisterande verksemdar, og til å etablere næringsklynger og byggje nettverk mellom verksemdar og kompetansemiljø som kan skape synergieffektar og medverke til realisering av potensialet for framtidig verdiskaping. Det må vera eit mål å medverke til å nytte kompetanse på tvers av gamle skiljelinjer mellom sektorane, til dømes mellom marin sektor og farmasøytisk industri.

Fleirtalet viser til at Regjeringa har opna for å etablere fleire fond som eit mogleg verkemiddel. Fleirtalet sluttar seg til ein slik tanke, og vil peike på høvet til å opprette fond knytt til kvart av dei fire satsingsområda, samt streke under at høve til å lokalisere forvaltninga av ulike fond i regionar kor det eksisterer kompetanse og potensiale for verdiskaping og etablering av nye verksemder innafor dei utvalde satsingsområda er stort.

Fleirtalet meiner det er viktig å målrette bruken av statleg kapital inn mot allereie utvalde satsingsområda. Fleirtalet vil difor i hovudsak avgrense virkeområdet for eventuelle investeringsselskap til dei fire utvalde satsingsområda: Marin, IKT, miljø/energi og helse. Fleirtalet meiner formålet må vera å bidra med risikokapital ut frå samfunnet sine langsiktige behov for framtidig verdiskaping, kommersialisering av forskingsresultat, og å sikre at viktige verksemder og kompetanse ikkje vert flytta ut av landet.

Fleirtalet fremmar følgjande forslag:

"Stortinget ber Regjeringa legge fram ei sak for Stortinget om korleis staten kan medverke til å styrke tilgangen på risikokapital og egenkapital i det nyskapande, forskingsbaserte næringslivet. Og vidare korleis staten kan sikre nasjonalt eigarskap og at viktige kompetansmiljø knytt til eigarskap, forskning og utvikling ikkje vert flytta ut. Det skal mellom anna gjerast greie for formålet med eit eller fleire investeringsselskap, lokalisert regionalt og nasjonalt. Selskapa skal vere langsiktige investorar, og bidra til å styrke norske kompetansmiljø og kontakten mellom desse. Selskapa skal vere kommersielle investorar. Det må og gjerast greie for høve til å utvide verkeområdet for dei eksisterande ordningane og institusjonane."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil motsette seg etableringen av et halvstatlig investeringsselskap. Disse medlemmer mener det primære må være å sikre gode og forutsigbare generelle rammevilkår for næringslivet som gjør at norske bedrifter kan operere på samme betingelser som utenlandske konkurrenter både ute og hjemme.

Komiteens medlemmer fra Høyre går mot forslaget om å opprette et halvstatlig investeringsselskap. Mens Arbeiderpartiet tidligere var en helhjertet forsvare av helstatlig eierskap i næringslivet foreslår Regjeringa nå å opprette et investeringsselskap der staten skal eie 49 pst. Disse medlemmer understreker at problemene knyttet til statlig eierskap ikke blir borte når staten ikke skal eie alt. Private eiere som satser egne penger har større interesse av å lykkes og utnytter derfor investeringer og eierposisjoner bedre enn offentlige myndigheter. En betydelig statlig aksjepost vil bidra til å svekke det aktive eierskapet i mange bedrifter. Samtidig fører statlig eierskap til maktkonsentrasjon og uheldige habilitetskonflikter mellom statens rolle som eier, kontrollør og konsesjonsmyndig-

het. Disse problemene oppstår både i rendyrkede statlige selskaper og i selskaper der staten har en betydelig eierandel.

Disse medlemmer mener det er paradoksalt at Regjeringa foreslår et halvstatlig næringsfond på i alt 5 mrd. kroner som skal kjøpe seg inn i norske bedrifter, når Regjeringa samtidig tapper de samme bedriftene for egenkapital gjennom forslagene om konjunkturavgift og utbytteskatt.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at et investeringsselskap slik det skisseres i budsjettinnstillingen er i tråd med forslaget fra regjeringa Jagland i St.prp. nr. 1 (1997-1998), som den gang ble avvist av stortingsflertallet. Et i hovedtrekk sammenfallende forslag ble reist av Arbeiderpartiet i forbindelse med behandlingen av Næringsmeldingen i mars 1999, og også denne gang avvist av stortingsflertallet.

Dette medlem mener statlig kapital i størst mulig grad bør innrettes mot områder hvor det er et stort behov for risikokapital ut fra samfunnets langsiktige behov for framtidig verdiskaping, særlig innenfor nye teknologiområder. Et godt eksempel på dette er oppbyggingen av de regionale såkornkapitalordningene, basert på en modell med 49 pst. statlig risikoavlastning og 51 pst. privat kapital. Når det derimot gjelder deltakelse i ordinære oppkjøpsraid og fusjonsprosesser i inn- og utland, er det dette medlems syn at dette er områder hvor tilførsel av ekstra statlig kapital sjelden vil gi økt samfunnsmessig gevinst.

Dette medlem stiller seg positiv til at de regionale såkornfondene styrkes, og at det arbeides videre med modeller for hvordan staten kan bidra til å legge til rette for fremtidig verdiskaping, særlig knyttet opp til målene i Forskingsmeldingen og de strategiske satsingsområdene som der er blinket ut. Innenfor disse områdene kan det være hensiktsmessig å opprette kommersialiseringsselskaper i samspill mellom statlig og privat kapital, og hvor det gis mulighet både til å bygge opp nye bedrifter og til å videreutvikle eksisterende. Dette medlem understreker at dette bør gjøres som del av en helhetlig forskingspolitisk opptrappingsplan, som også inkluderer kraftig styrking av grunnforskningen ved universiteter og høyskoler, økte avsetninger til forskingsfondet, og ordninger i skattesystemet som stimulerer til økt forskingsinnsats i bedriftene.

Dette medlem viser til at det allerede finnes en rekke statlige instrumenter for å bidra til næringsutvikling i Norge, blant annet knyttet til SND, SIVA, Forskingsrådet og såkornfondene. Dette medlem mener det vil være hensiktsmessig å utnytte disse eksisterende instrumentene i oppbyggingen av nye kommersialiseringsselskaper, og peker på at Forskingsrådet bør være sentralt i denne sammenhengen på grunn av den nære koblingen med utvalgte strategiske forskingsområder. Dette medlem ser positivt på muligheten av å lokalisere forvaltningen av slike

selskaper i tilknytning til regionale miljøer hvor det er kompetanse og stort potensiale for verdiskaping.

Dette medlem vil gå mot bevilgningen på 2 450 mill. kroner til aksjekapital i nytt investeringsselskap, og fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge fram en sak for Stortinget om hvordan staten kan bidra til å styrke tilgangen på risikokapital i det nyskapende, forskningsbaserte næringslivet. Muligheten for å opprette fond eller kommersialiseringsselskaper innenfor de strategiske satsingsområdene i Forskingsmeldingen i et samspill mellom statlig og privat kapital, lokalisert regionalt eller nasjonalt, må vurderes i denne sammenheng."

3.5.27 Kap. 970 Internasjonalisering

Det foreslås bevilget kr 202 500 000 på kap. 970.

Komiteen viser til at eksport av varer og tjenester er av stor betydning for norsk økonomi. Komiteen mener det er viktig å styrke arbeidet med å bedre markedstilgangen på det internasjonale markedet med det for øyet å bygge opp en økonomi som i større grad er tuftet på øket videreføring i Norge.

Komiteen viser til at den pågående internasjonaliseringen av næringslivet betyr at mange små og mellomstore norske bedrifter i større grad enn tidligere ønsker å orientere seg på et internasjonalt marked. Økt konkurranse i hjemmemarkedet og økte markedsmuligheter ute stiller nye krav til norske bedrifter. Komiteen understreker at Norges Eksportråd er myndighetenes fremste virkemiddel for å bistå bedrifter som ønsker å etablere seg på utenlandske markeder. Eksportrådets tjenester innenfor rådgivning, informasjon, nettverksbygging og profilering er derfor av stor betydning. Komiteen har videre merket seg Eksportrådets bransje- og nettverkssamarbeid og mener at dette samarbeidet i mange tilfeller kan gi høyere samfunnsmessig avkastning for de offentlige midlene enn støtte til enkeltbedrifter, gitt at bedriftene selv ønsker denne typen fellestiltak.

Komiteen har merket seg at Regjeringen foreslo en bevilgning 10 mill. kroner mindre enn i 2000, og at budsjettavtalen mellom Arbeiderpartiet og sentrumspartiene har ført til at bevilgningen blir 5 mill. kroner høyere enn Regjeringens forslag. Komiteen viser til at større krav til egeninntjening kan føre til at Eksportrådet prioriterer mer betalingssterke kundegrupper. Komiteen vil understreke at det offentlige tilskuddet skal sikre at små og mellomstore bedrifter med begrenset betalingsevne kan nyttiggjøre seg Eksportrådets tjenester.

Komiteen har merket seg at handels- og teknologikontorer er etablert i de fem landene der Norges industriattacheer tidligere var representert. Komiteen understreker betydningen av at teknologiattacheenes spesielle tjenester og profil overfor næringslivet ivaretas på en slik måte at den opprinnelige ideen bak

industriattacheordningen blir videreført og videreutviklet innenfor de nye handels- og teknologikontorene.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre viser til budsjettavtalen mellom disse partiene slik den er gjengitt i Budsjett-innst. S. I (2000-2001) kap. 3.1.2.1.1. Disse medlemmer foreslår i tråd med avtalen at tilskudd til eksportfremmende tiltak blir økt med 5 mill. kroner og at det på kap. 970 blir bevilget kr 207 500 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er viktig å tilrettelegge for eksport og internasjonalisering. Disse medlemmer vil foreslå økte tilskudd til eksportfremmende tiltak gjennom SMB i internasjonaliseringsprosessen. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn fremme forslag om å øke bevilgningen på kap. 970 post 70 med kr 10 000 000 til kr 193 000 000.

Komiteens medlemmer fra Høyre foreslår på denne bakgrunn å øke bevilgningen på kap. 970 med 15 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag.

3.5.28 Kap. 990 og 3990 Industri- og forsyningsberedskap

Det foreslås bevilget kr 13 500 000 på kap. 990 og kr 6 800 000 på kap. 3990.

Komiteen har merket seg at det meste av midlene i 2001 vil bli benyttet til vedlikehold og nødvendig rulling av beredskapslagre, samt til å øke lagrene av nødproviant. Komiteen har videre merket seg at økningen i bevilgningen motsvares av en tilsvarende økning i inntektene fra salg av ukurante beredskapslagre.

På grunn av en stram budsjettsituasjon har komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, funnet det nødvendig å redusere bevilgninger på kap. 990 post 1 med 500 000 kroner i forhold til Regjeringens forslag.

3.5.29 Kap. 2420 og 5320 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND)

Det foreslås bevilget kr 504 000 000 på kap. 2420 og kr 45 300 000 på kap. 5320.

Generelle merknader om SND

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil understreke at SND skal medvirke til og iverksette tiltak innen nærings- og distriktpolitikken. SND skal også medvirke til at utbygging, modernisering, omstilling, produktutvikling og nyetableringer skjer over hele landet.

Flertallet har merket seg at Regjeringen tar sikte på å legge fram en stortingsmelding om SND i vårseksjonen 2001. Denne meldingen skal trekke opp langsiktige linjer for SNDs virksomhet. Fokus vil bli satt på

hvilken rolle SND bør spille i arbeidet med næringsutvikling, med særlig vekt på å styrke samspillet mellom forskning og næringsliv. SND skal være en aktiv pådriver for innovasjon og nyskaping i bedrifter og nettverk i næringslivet, og Regjeringen vil se på hvilke typer og omfang av virkemidler som er nødvendig for at fondet skal spille en slik rolle. Videre ønsker Regjeringen å gjennomgå hvordan virkemidlene bør utformes for å bidra til å skape vekstkraftige næringsmiljøer i hele landet.

Flertallet mener langsiktighet og stabilitet er viktige faktorer for en aktiv næringsutvikling. Det er ikke mangel på nyskapende ideer i Norge, men det svikter på iverksetting og kommersialisering. Derfor er det viktig å styrke sammenhengen mellom forskning og kommersialisering.

Flertallet mener SND har en viktig oppgave ved å bidra til næringsutvikling både gjennom deltakelse i prosjekter og programmer for næringsrettet FoU og kommersialisering av forskningsresultater.

Flertallet vil peke på at mye av nyskapingen i norsk næringsliv også skjer uavhengig av forskningsmiljøene, og her er det viktig at SND settes i stand til å stimulere til en raskere kommersialisering.

Flertallet mener at forslagene i NOU 2000:7 Ny giv for nyskaping bør følges opp i størst mulig grad, herunder også SNDs rolle i den anbefalte innsatsen.

Administrative forhold

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, har merket seg at etter at SNDs landsdekkende kontornett er fullført skal distriktskontorene være regionale kraftsentra for næringsutvikling. Hovedkontoret bistår distriktskontorene med kompetansestøtte og fungerer som koordinator og ivaretar funksjoner knyttet til strategi- og policyutvikling. Informasjon, saksbehandling og vedtak er flyttet nærmere kunden. Komiteen har merket seg at de aller fleste søknadene besluttet lokalt og at SND har utarbeidet en serviceerklæring overfor kundene.

Generelt om aktiviteten

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, har merket seg at virksomheten i hovedsak er rettet mot små og mellomstore bedrifter. Hovedområdene er:

- nyskaping, omstilling og etablering
- å bidra til kompetanseutvikling i næringslivet
- innsats overfor bedrifter i distriktene
- rådgivning og kvalitetssikring av omstillingsarbeid i kommuner med status som omstillingsområder
- øke kvinners deltakelse i næringslivet.

Resultatrapportering for SNDs samlede virksomhet

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, har merket seg at resultatene og

tilfredsheten med SNDs virksomhet hovedsakelig måles ved hjelp av årlige kundeundersøkelser. SNDs finansielle støtte i perioden 1996-2000 har hatt en samlet anslått sysselsettingseffekt på 7 200-8 500 arbeidsplasser. SND-prosjektene vurderes av over halvparten av bedriftene til å være av stor betydning for bedriftenes overlevelse og lønnsomhetsutvikling også 5-6 år etter tilsagnet. 70 pst. av de spurte bedriftene oppgir også at prosjektene har ført til kompetanseheving.

Flertallet viser til den nylig fremlagte evalueringen av SND som også viser at resultatene er gode og at fordelingen av SNDs midler har en klar distriktsprofil. Disse forholdene vil flertallet komme nærmere tilbake til ved behandling av den kommende melding om SND.

Post 50 Utviklingstilskudd, fond

Komiteen vil vise til behovet for samarbeid, læring nettverk og utvikling av nye strategiske forskningsområder. Komiteen vil videre vise til at Bedriftsutvikling 2000 nå vil videreføres og bli videreutviklet gjennom Verdiskaping 2010. Komiteen mener at dette nasjonale forsknings- og utviklingsprogrammet er av stor viktighet for utvikling av nye strategiske forskningsområder, og vil på denne bakgrunn be om at dette programmet blir prioritert. For øvrig vil komiteen vise til St.prp. nr. 1 (2000-2001) fra NHD, kap. 0920 Norges Forskningsråd.

Komiteen ber om at programvirksomheten for nyskaping og kompetanseutvikling får høyeste prioritet innenfor rammen, og vil peke spesielt på viktigheten av å fortsette FORNY-programmet på minst samme nivå som i inneværende år. Komiteen er positiv til de nye satsingsprogrammene, som er viktige for norsk næringslivs fremtid.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, har merket seg at Regjeringens budsjettforslag inneholder nye satsinger: f.eks. e-handelsprogram - nasjonalt program for elektronisk handel og nyskappingsprogram for kommersiell utnyttelse av marine ressurser. Dette kommer i tillegg til kvinneverretta tiltak, programmene FRAM, BIT, og FORNY som Regjeringen mener fortsatt skal ha høy prioritet i 2001.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, har merket seg at budsjettavtalen for 2001 mellom Arbeiderpartiet og sentrumspartiene inneholder 50 mill. kroner i kutt på kap. 2420 post 50. Dette flertallet innser at flere av disse satsingene kan bli vanskelige å iverksette og gjennomføre fullt ut, men dette flertallet vil påpeke viktigheten av at de nye satsingsprogrammene kommer i gang i 2001. Dette flertallet mener departementet må ha frihet til å fordele kuttet på de ulike programområdene.

Post 51 Tapsfond for lån innvilget i budsjetterminen

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, har merket seg at målsettingen med tapsfondsbevilgningene er å gjøre SND i stand til å ta topprisiko og derved bidra til å realisere prosjekter som ellers ikke ville blitt gjennomført. Flertallet mener at garantier er en viktig del av tilbudet til risikofylte etableringer og bransjer under oppstart.

Flertallet viser også til flertallsmerknaden på side 27 i Budsjett-innst. S. nr. 8 (1999-2000) der det fremkommer at:

"Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene fra Framstegspartiet, viser til at SND tidlegare har hatt ei garantiordning med eit tapsfond kor SND kunne innvilga garantiar for lån i andre finansinstitusjonar. Dette tapsfondet vart fjerna f.o.m. 1999 og det er heller ikkje gjort framlegg om eit slikt fond for år 2000. Det er ikkje knytta tapsfond til nåverande garantiordning. Det vert i denne samanheng vist til vedlagde brev frå NDH datert 22. november 1999. Fleirtalet legg vekt på at SND må framstå med eit marknadsretta produktspekter med tilstrekkelig grad av fleksibilitet innan vedtekne rammer. Garantiordninga har tidlegare vist seg å vere viktig for bedrifter i ein kritisk situasjon der eit samarbeid mellom bank og SND har vore avgjerande for å finne ei løysing for bedrifta. Ordninga med garanti har spesielt vore etterlyst i bransjar som er under etablering og oppstart der risikoen er stor. Ut frå dette vil fleirtalet gje SND fullmakt til å nytta kap. 2420 post 51 som tapsfond for lån og garantiar. Post 51 vert då å kalla: Tapsfond for lån og garantiar innvilget i budsjetterminen."

Komiteen viser til at dette er fulgt opp i forslag til vedtak, jf. kap. 7 Komiteens tilråding.

På grunn av en stram budsjettssituasjon har komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, funnet det nødvendig å redusere bevilgninger på kap. 2420 post 50 med 50 000 000 kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener bevilgningene til SND ikke er veien å gå for å nå målene i alle deler av landet. Disse medlemmer ønsker seg en utvikling i en retning hvor det private kapitalmarkedet kanalisere midler til næringslivet. Disse medlemmer erkjenner imidlertid at det i dag er problemer for et betydelig antall virksomheter å sikre seg tilstrekkelig risikokapital, men mener det skyldes de generelle rammebetingelsene for næringslivet, blant annet det høye skatte- og avgiftsnivået, og at det er dette som må endres. Disse medlemmer ønsker en utvikling av det statlige virkemiddelapparatet og vil i tråd med dette redusere bevilgningen på kap. 2420 post 50 med kr 211 000 000 til kr 0 og kap. 2420 post 51 med kr 60 000 000 til kr 0.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det særlig er i de kritiske idé-, oppstarts- og kommersialiseringfasene av bedriftenes utvikling at offentlig støtte kan bidra til å realisere gode prosjekter. I disse fasene kan det være vanskelig å få finansiering gjen-

nom det ordinære bankvesenet og profesjonelle, private investorer. I en del tilfeller kan derfor offentlige virkemidler bidra til å realisere nyskappingsprosjekter og bedriftsetableringer. Disse medlemmer mener derfor virkemidler som er rettet inn mot bedrifter og gründere i disse fasene bør styrkes. Ved siden av rådgivning og rettleiding vil disse medlemmer i denne sammenheng peke på prosjektutviklingstilskudd og såkornfond som særlig egnede virkemidler. Dette er bakgrunnen for at Høyre foreslår å styrke såkornfondene med 120 mill. kroner utover Regjeringens forslag. Såkornfondene avlaster privat risiko i utviklingsprosjekter og bidrar til å realisere nyskappingsprosjekter, særlig i distriktene. Som et ledd i Høyres ønske om en omlegging av SNDs virksomhet, går disse medlemmer samtidig inn for å halvere bevilgningene til risikolåneordningen. Disse medlemmer mener samtidig det er behov for en grundig gjennomgang av flere av SND-programmene som finansieres av utviklingstilskuddet før det fattes en beslutning om de skal videreføres i sin nåværende form. Disse medlemmer støtter Regjeringens forslag om å bevilge 25 mill. kroner til prosjektutviklingstilskudd. Dette er et målrettet tiltak som er særlig egnet til å realisere nyskappingsprosjekter. Ordningen representerer en riktig utvikling innenfor virkemiddelapparatet til SND og har derfor fått Høyres støtte.

Disse medlemmer understreker at det ordinære bankvesenet og private investorer må være de viktigste finansieringskildene for norsk næringsliv. For å unngå uheldige konkurransevridninger og at ressurser bindes opp i ulønnsomme prosjekter, er det viktig at SND ikke gir varige subsidier til bedrifter i form av tilskudd og rimelige lån. Bedrifter som er i konsolideringsfasen av sin utvikling bør derfor ikke motta støtte fra SND. Lavrisikolåneordningen er et virkemiddel som i første rekke knytter seg til denne fasen, og er i direkte konkurranse med tilbud fra private kredittinstitusjoner. Disse medlemmer mener derfor denne ordningen bør avvikles. Tilsvarende mener disse medlemmer SNDs ikke bør ha direkte eierandeler i norsk næringsliv og foreslår derfor at SND Invest avvikles.

Disse medlemmer fremsettes følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen avvikle SND Invest."

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn redusere bevilgningen på kap. 2420 post 50 med 101 mill. kroner til 110 mill. kroner.

Disse medlemmer vil videre redusere bevilgningen på kap. 2420 post 51 med 30 mill. kroner til 30 mill. kroner.

Disse medlemmer vil videre øke bevilgningen på kap. 2420 post 53 med 30 mill. kroner til 30 mill. kroner.

Disse medlemmer vil på bakgrunn av den foreslåtte aktivitetsreduksjonen videre redusere bevilgningen på kap. 2420 post 70 med 48,2 mill. kroner til 135 mill. kroner.

3.5.30 Kap. 2425 og kap. 5327 Statens Nærings- og distriktsutviklingsfond (SND) og fylkeskommunene

Det foreslås bevilget kr 880 900 000 på kap. 2425 og kr 105 000 000 på kap. 5327.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre viser til budsjettavtalen mellom disse partiene slik den er gjengitt i Budsjett-innst. S. I (2000-2001) kap. 3.1.2.1.1. Disse medlemmer foreslår i tråd med avtalen at tilskudd til Statens nærings- og distriktsutviklingsfond og fylkeskommunene - post 51 Distriktsutviklingstilskudd, fond - blir økt med 12,5 mill. kroner og at det på kap. 2425 blir bevilget kr 893 400 000.

Om aktiviteten

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, er enig i at midlene skal fremme utvikling av et konkurransedyktig og lønnsomt næringsliv i distrikter med særlig sysselsettingsvansker og/eller et svakt utbygd næringsgrunnlag. Fondet skal stimulere til nyetableringer, videreutvikling og omstilling av eksisterende bedrifter, og til kompetanseheving i bedrifter. Lån og tilskudd skal bidra til realisering av prosjekter som ikke ville blitt iverksatt i samme grad uten offentlige lån og tilskudd. Små og mellomstore bedrifter og tiltak rettet mot kvinner og ungdom skal prioriteres.

Organisering

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, har merket seg at departementet mener at SNDs overtakelse av Statens Landbruksbank synes å ha gått svært bra.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, er positive til samarbeidsavtalene med bl.a. SIVA, Norges Forskningsråd, Eksportrådet og Norsk Designråd. Gjennom dette samarbeidet får næringslivet i fylkene tilgang til et bredt sammensatt virkemiddelapparat gjennom SNDs distriktskontorer. Det er viktig at dette samarbeidet videreutvikles.

Dette flertallet merket seg under komitehøringen at et mer proaktivt SND i regionene vil forutsette økte ressurser til administrasjon. Dette kommer dette flertallet tilbake til under behandlingen i meldingen om SND.

Rapportering

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, har merket seg at rapportering på distriktsutviklingsfond og distriktsretta risikolån følger resultatrapporteringssystemet for SND. Flertallet har merket seg at Regjeringen forutsetter at arbeidet med KIFT (Kompetanseintensiv forretningsmessig tjenesteyting) fortsetter og intensiveres.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre vil vise til at bevilgningene over kap. 2425 er en av to ordninger innenfor SND som er særlig rettet inn mot distriktene. Disse medlemmer vil her vise til virkemiddelssonene som gjelder for distriktsutviklingstilskuddet med kommunene i Finnmark og Nord-Troms i den sonen som har størst prioritet. For øvrig viser oversikten over bruk av disse midlene pr. innbygger presentert i budsjettproposisjonen fra Kommunal- og regionaldepartementet at Finnmark og Troms er i en særstilling i forhold til distriktsutviklingstilskudd pr. innbygger. Også Nordland, Nord-Trøndelag og Sogn- og Fjordane skiller seg ut i forhold til bruk av disse midlene.

Disse medlemmer er tilfreds med at bevilgningen til dette formålet ble løftet med 12,5 mill. kroner som en følge av budsjettforliket mellom Arbeiderpartiet og de tre sentrumpartiene.

Disse medlemmer vil understreke at det vil bli behov for å vurdere en fremtidig omorganisering av SND i kjølvannet av oppgavefordelingsutvalgets innstilling. Det er for øvrig disse medlemmers oppfatning at distriktsutviklingstilskuddene i større grad må administreres av fylkene og underlegges folkevalgt kontroll på fylkesnivå. Disse medlemmer vil komme tilbake til forslag om en ny modell om bruk av distriktsutviklingstilskuddet når innstillingen fra oppgavefordelingsutvalget er ferdig.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til partiets merknader til kap. 2420. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn fremme forslag om å redusere bevilgningen på kap. 2425 post 51 med kr 780 900 til kr 0 og kap. 2425 post 53 med kr 100 000 000 til kr 0.

Komiteens medlemmer fra Høyre har lagt til grunn reduserte bevilgninger til SND og fylkeskommunene med til sammen 565 mill. kroner over kap. 2425. Innenfor et forsvarlig finanspolitisk opplegg vil disse medlemmer i stedet bruke pengene på å redusere skatter- og avgifter og utvikle gode samferdselsløsninger. Gode veiforbindelser reduserer avstandsulemper og bedriftenes transportkostnader. Økt satsing på veibygging er etter Høyres mening nødvendig for effektiv utnyttelse av naturressursene og for å utvikle og opprettholde et levedyktig næringsliv i distriktene.

Disse medlemmer viser til at både Regjeringens budsjettforslag og forliket mellom Arbeiderpartiet og sentrumpartiene rammer konkurranseutsatt næringsliv i distriktene hardt. Høyre avviser i sitt alternative statsbudsjett samtlige skatte- og avgiftsøkninger på bedriftene, og foreslår i stedet betydelige skatte- og avgiftslettelser. Det betyr at Høyre går imot dobbel skatt på utbytte, imot forverring i delingsmodellen, imot forverringene i avskrivningsreglene, imot konjunkturavgiften på næringsbygg, imot økningen av ligningstakstene på fast eiendom, imot økte bilavgifter og

imot økningen i el-avgiften. Høyre foreslår i stedet lavere drivstoffavgifter, lavere årsavgift på kjøretøy, redusert formueskatt og et nytt FoU-fradrag. Disse medlemmer advarer også imot omleggingen av merverdiavgiften som selv etter at persontransport og overnattingstjenester er unntatt, vil ramme det distriktsbaserte næringslivet hardt.

Disse medlemmer mener reduserte skatter og avgifter og økt satsing på samferdsel og infrastruktur er den beste nærings- og distriktspolitikk.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn redusere bevilgningen på kap. 2425 post 51 med 565 mill. kroner til 319,9 mill. kroner.

3.5.31 Oppsummering av fraksjonenes bevilgningsforslag

I tabellen nedenfor er det laget en oversikt over de ulike fraksjonenes forslag til bevilgning innenfor rammeområde 9 på kapittel- og postnivå.

I henhold til Stortingets forretningsorden § 19 kan det i fagkomiteene ikke utformes forslag til bevilgningsvedtak som avviker fra de rammer Stortinget har vedtatt. Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre har ikke justert sine primærstandpunkter i henhold til Stortingets bevilgningsvedtak under rammeområde 9, og er derfor ikke inkludert i tabellen nedenfor. Det vises i denne sammenheng til avsnitt 3.4 hvor primærstandpunktene er gjengitt i tabell.

Tabellen viser de kapitlene/postene der det foreligger avvikende forslag til disponering av vedtatt ramme i forhold til Regjeringens forslag. Endring i forhold til regjeringens forslag i parentes.

Kap.	Post	Formål:	St. prp. nr. 1 med Tillegg nr. 7.	Ap, KrF, Sp og V
Utgifter rammeområde 9 (i hele tusen kroner)				
900		Nærings- og handelsdepartementet (jf. kap. 3900)	166 800	164 850
				(-1 950)
	1	Driftsutgifter	107 000	106 050
				(-950)
	21	Spesielle driftsutgifter	44 800	43 800
				(-1 000)
901		Styret for det industrielle rettsvern (jf. kap. 3901)	154 000	153 000
				(-1 000)
	1	Driftsutgifter	154 000	153 000
				(-1 000)
904		Brønnøysundregistrene (jf. kap. 3904)	143 116	141 516
				(-1 600)
	1	Driftsutgifter	136 500	134 900
				(-1 600)
911		Bedriftsrettet kompetanseoverføring	57 100	67 100
				(+10 000)
	77	Næringsrettet teknologisk kompetanseoverføring	30 300	40 300
				(+10 000)
932		Norges geologiske undersøkelse (jf. kap. 3932)	132 000	131 700
				(-300)
	1	Driftsutgifter	97 150	96 850
				(-300)
933		Bergvesenet (jf. kap. 3933)	13 350	13 200
				(-150)
	1	Driftsutgifter	9 050	8 900
				(-150)
942		Skipsregistrene (jf. kap. 3942)	6 850	6 750
				(-100)
	1	Driftsutgifter	6 850	6 750
				(-100)
944		Ventelønn	800	600
				(-200)
	1	Driftsutgifter	800	600
				(-200)

Kap.	Post	Formål:	St. prp. nr. 1 med Tillegg nr. 7.	Ap, KrF, Sp og V
961		Reiselivstiltak	94 000	101 300 (+7 300)
	1	Driftsutgifter	2 000	1 800 (-200)
	70	Tilskudd til internasjonal markedsføring	92 000	99 500 (+7 500)
970		Internasjonaliseringstiltak	202 500	207 500 (+5 000)
	70	Eksportfremmende tiltak	183 000	188 000 (+5 000)
990		Industri- og forsyningsberedskap (jf. kap. 3990)	13 500	13 000 (-500)
	1	Driftsutgifter	13 500	13 000 (-500)
2420		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 5320 og 5620)	504 000	454 000 (-50 000)
	50	Utviklingstilskudd, fond	211 000	161 000 (-50 000)
2425		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND) og fylkeskommunene	880 900	893 400 (+12 500)
	51	Distriktsutviklingstilskudd, fond	780 900	793 400 (+12 500)
Sum utgifter rammeområde 9			4 239 616	4 218 616 (-21 000)
Inntekter rammeområde 9 (i hele tusen kroner)				
Sum inntekter rammeområde 9			936 700	936 700 (0)
Sum netto rammeområde 9			3 302 916	3 281 916 (-21 000)

4. FISKERIDEPARTEMENTET (RAMMEOMRÅDE 10)

Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 10. 90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

4.1 Bevilgningsforslag rammeområde 10

Kap.	Post	Formål:	St. prp. nr. 1 med Tillegg nr. 9
Utgifter i hele kroner			
<i>Fiskeridepartementet</i>			
1000		Fiskeridepartementet (jf. kap. 4000)	64 500 000
	1	Driftsutgifter	64 000 000
	70	Tilskudd diverse formål	500 000
1001		Deltakelse i internasjonale organisasjoner	6 250 000
	70	Tilskudd	6 250 000
1030		Fiskeridirektoratet (jf. kap. 4030)	261 800 000
	1	Driftsutgifter	260 300 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	1 500 000

Kap.	Post	Formål:	St. prp. nr. 1 med Tillegg nr. 9
1040		Til gjennomføring av fiskeriatvanten	120 000 000
	70	Tilskudd til støtte av fiskeriene m.m., kan overføres	120 000 000
1050		Diverse fiskeriformål	23 400 000
	71	Sosiale tiltak, kan overføres	3 000 000
	73	Kvinnerettede og kompetansehevende tiltak, kan overføres	13 000 000
	74	Erstatninger, kan overføres	1 900 000
	78	DNA-register for vågehval, kan overføres	3 500 000
	79	Informasjon ressursforvaltning	2 000 000
<i>Statsbankene</i>			
2415		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak	67 000 000
	72	Tilskudd til fornyelse og kapasitetstilpasning i fiskeflåten, kan overføres	35 000 000
	73	Rentestøtte stønadslån	2 000 000
	74	Tilskudd til næringsutvikling i marin sektor, kan overføres	30 000 000
		Sum utgifter rammeområde 10	542 950 000

Inntekter i hele kroner

Inntekter under departementene

4000		Fiskeridepartementet (jf. kap. 1000)	10 000
	1	Refusjoner	10 000
4030		Fiskeridirektoratet (jf. kap. 1030)	36 640 000
	1	Oppdragsinntekter	10 000
	2	Salg av registre, diverse tjenester	80 000
	3	Inntekter Fiskets Gang	310 000
	4	Fangstinntekter overvåkingsprogrammet	10 000
	6	Tvangsmulkt oppdrettsvirksomhet	580 000
	7	Inntekter ved laboratoriene	2 750 000
	8	Gebyr akvakultursøknader	2 430 000
	9	Gebyr Merkeregisteret	3 490 000
	10	Gebyr Kontrollverkets tjenester	22 820 000
	11	Avgift fiskefjorkontroll	1 660 000
	12	Gebyr ervervstillatelse	2 490 000
	14	Refusjoner	10 000
		Sum inntekter rammeområde 10	36 650 000
		Netto rammeområde 10	506 300 000

4.2 Forslag til romertallsvedtak i tilknytning til rammeområde 10 - Fiskeridepartementet

Forslag til romertallsvedtak fra St.prp. nr. 1 (2000-2001).

II

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fiskeridepartementet i 2001 kan gi tilsagn for inntil 3 000 000 kroner utover gitt bevilgning under kap. 1050 Diverse fiskeriformål post 73 Kvinnerettede og kompetansehevende tiltak.

4.3 Rammevedtak rammeområde 10

Ved Stortingets vedtak 28. november 2000 er netto utgiftsramme for rammeområde 10 fastsatt til kr 500 800 000. Dette er en reduksjon på kr 2 500 000 i forhold til framlegget fra regjeringen Stoltenberg i St.prp. nr. 1 (2000-2001) og St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 9 (2000-2001).

4.4 Hovedprioriteringer og primærstandpunkter for de ulike fraksjoner*4.4.1 Arbeiderpartiet*

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Regjeringens forslag til budsjett for Fiskeridepartementet for 2001. I forhold til saldert budsjett for 2000 innebærer forslaget en nominell økning på ca. 150 mill. kroner eller 7,5 pst., korrigert for fiskeriatvanten.

Disse medlemmer viser til at hovedårsaken til den foreslåtte økningen i budsjettet er Regjeringens satsing for å fremme verdiskapingen i fiskeri- og havbruksnæringen gjennom marin forskning og utvikling, samt satsing på næringsutvikling, trygg sjømat, havne- og farledsutbygging og sikkerhet til sjøs. Disse medlemmer støtter den foreslåtte satsingen og mener at den vil bidra positivt for utvikling av sektoren.

Disse medlemmer viser til at fiskerisektoren inkludert havbruk er Norges nest største eksportnæring. Næringen utgjør en viktig faktor for å sikre sysselsetting og bosetting i de kystnære deler av landet og er viktig for landets verdiskaping og importinntekter. Som eksportnæring, er næringen særlig avhengig av at det føres en økonomisk politikk som sikrer konkurranseevnen gjennom lav pris- og kostnadsvekst.

Disse medlemmer mener det er nødvendig at Regjeringen i forbindelse med WTO-forhandlingene vektlegger fiskerinæringens interesser og prioriterer frihandel med fisk og fiskeprodukter.

Disse medlemmer mener at fiskeri- og havbrukspolitikken skal bidra til økt verdiskaping i en lønnsom og bærekraftig fiskeri- og havbruksnæring. Forvaltningen av fiskeressursene må skje på et vitenskapelig fundert grunnlag. Disse medlemmer vil derfor peke på behovet for satsing på marin forskning for å kunne utnytte potensialet i fiskeri- og havbruksnæringen.

Disse medlemmer viser for øvrig til budsjettavtalen for 2001 mellom Arbeiderpartiet og sentrumspartiene som inneholder 10 mill. kroner i påplussing både til Redningsselskapet (kap. 1060/70 under rammeområde 18) og til fiskeri- og havbruksforskning (kap. 1023/50 under rammeområde 17).

4.4.2 Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre viser til at de marine og de maritime næringene tradisjonelt har vært bærebjelken i norsk økonomi. Disse medlemmer tror at dette bildet snarere vil bli forsterket enn svekket i årene som kommer, ikke minst på grunn av vekstpotensialet i de marine næringene som kjenne-tegnes ved fangst, høsting og foredling av alle typer organismer som lever i havet, både i vill tilstand og gjennom røkting. Disse medlemmer vil videre vise til at fiskeri- og havbruksnæringen i 1999 eksporterte for om lag 30 mrd. kroner og at det nå kun er oljesektoren som er større målt i eksport.

Disse medlemmer ønsker å tilrettelegge for at næringen skal kunne ta ut det potensialet ulike forskningsmiljøer mener næringen har. Dette må etter disse medlemmers oppfatning signaliseres gjennom økt satsing på næringen i årene som kommer, både når det gjelder utbygging av infrastruktur, forskning og tilrettelegging for at norske produkter skal øke sin andel av sjømat på internasjonale markeder. Disse medlemmer vil påpeke at dette innebærer at en allerede nå må øke bevilgningene over Fiskeridepartementets budsjett vesentlig i årene som kommer. Disse medlemmer registrerer at den marine forskningen har blitt styrket noe i statsbudsjettet for 2001, samt at det har blitt rom for å øke bevilgningene til havneutbygging. Dette er disse medlemmer tilfreds med, men vil samtidig varsle at denne satsingen må videreføres og styrkes i årene som kommer.

Disse medlemmer viser til at strukturen i fiskeflåten bør være tilpasset ressursgrunnlaget, og at kystflåten bør utgjøre hovedstammen av den norske fiskeflåten. Samtidig finner disse medlemmer det nødvendige å understreke viktigheten av å ha en robust og lønnsom havfiskeflåte bl.a. for å kunne bidra til å opprette norske fiskerettigheter i fjerne farvann. Disse medlemmer mener at fartøyer som fører fangsten til land bør prioriteres, og det må bli et mål at så mye som mulig av ilandført fisk skal foredles i Norge før produktene blir eksportert til markedene.

Disse medlemmer vil vise til at det særlig er i havbruksnæringen at produksjonen av sjømat kan økes betydelig i fremtiden. Disse medlemmer finner imidlertid grunn til å understreke at en viktig forutsetning for å kunne bygge opp en distriktsbasert og robust havbruksnæring i fremtiden er at eierskapet er spredt og at en vesentlig del av verdiskapningen blir værende igjen langs kysten og i de kommunene som har slike anlegg. Disse medlemmer vil derfor ta klar avstand fra et system med bortauksjonering av nye oppdrettskonsesjoner, og mener at nytildeling av konsesjoner må styres av offentlige myndigheter. Selskaper med én og to konsesjoner må prioriteres samtidig som det blir avsatt et tilstrekkelig antall konsesjoner til undervisning, forskning og opplæring. Disse medlemmer mener at konsesjonene i utgangspunktet skal være vederlagsfrie, men at konsesjonsinnehaveren må betale en form for grunnrenteavgift, bl.a. til vertskommunene.

Disse medlemmer vil vise til at langsiktig og maksimal høsting av ressursene i havet forutsetter at havforskernes kvoteanbefalinger blir fulgt, og at uttaket til enhver tid er innenfor trygge biologiske rammer. Disse medlemmer finner her grunn til å uttrykke bekymring for den senere tids avdekning av juks i fiskerisektoren slik at uttaket kan ha blitt vesentlig høyere enn kvotene som er fastsatt. Dette er etter disse medlemmers oppfatning absolutt uakseptabelt, og relevante tiltak må settes inn for at uregelmessighetene opphører samtidig som de som bryter regelverket blir ilagt straff. Disse medlemmer vil videre vise til de senere års sterke vekst i bestandene av sel og hval. For flere arter, særlig av sel i Østisen og Vesterisen, mener disse medlemmer at bestandene nå er blitt alt for store. For store bestander av havpattedyrene reduserer det potensielle uttaket for tradisjonelle fiskerier. Dessuten mener disse medlemmer at både sel og hval er en ressurs som bør utnyttes bedre og som kan gi grunnlag for verdiskapning langs kysten. På dette grunnlag vil disse medlemmer arbeide for at fangst på sel og hval blir trappet opp i tråd med bestandsøkningen.

4.4.3 Fremskrittspartiet

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Norge har naturgitte forhold som muliggjør høsting av marine ressurser på en god og effektiv måte. Det ble i 1999 eksportert fisk og fiskeva-

rer for til sammen 30 mrd. kroner, hvorav 12 mrd. kroner fra havbruksnæringen. Fremskrittspartiet mener at fisk- og marineprodukter har et potensiale til på sikt å kunne utvikle seg til den viktigste eksportnæringen. Derfor er det viktig å legge til rette for en bærekraftig utnyttelse av fisk, skalldyr, sjøpattedyr, skjell, tang og alger m.m.

Disse medlemmer mener dereguleringen og liberaliseringen av fiskerinæringen går for langsomt. Hva som burde vært en effektiv og frittstående næring er fortsatt avhengig av subsidier på grunn av offentlige tiltak, reguleringer og lovpålegg. Disse medlemmer erkjenner imidlertid at fiskerinæringen må reguleres til en viss grad, blant annet fordi ingen har naturlig eiendomsrett til havets ressurser. Det er likevel for stor avstand mellom en fornuftig regulering basert på å sikre konkurransefrihet innen næringen og dagens mengde av reguleringer, forskrifter, regler og subsidieordninger. Fremskrittspartiet mener det er behov for omfattende endringer for at rike fiskefelt kan utnyttes på en måte som gir bedre lønnsomhet. Disse medlemmer mener et system med omsettelige kvoter innen den tradisjonelle fiskerinæringen vil avklare hvor mange arbeidsplasser det er grunnlag for. En øvre grense for årsfangsten fastsatt for å sikre fiskebestandene, fordeles til næringsutøverne i form av kvoter. Et slikt system vil oppmuntre til en tilpasning som gir størst mulig fortjeneste av den begrensede mengde fisk det er tillatt å ta opp. Et omsettelig system vil etablere et marked som vil avdekke hvor mange det er plass til i næringen, hvis den skal gi både aktørene og samfunnet tilfredsstillende avkastning. Dette vil føre til kostnadseffektivitet i fangstleddet samt gi bedre samsvar mellom investering og ressursgrunnlag.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets prinsipp- og handlingsprogram for 1997-2001 om endringer i fiskeripolitikken og innføring av omsettelige kvoter i fiskerinæringen. Forslagene muliggjør gjennomføringen av en helhetlig fiskeripolitikk som består i at næringen behandler ressursene så effektivt som mulig.

Sjøpattedyr

Disse medlemmer ser viktigheten av en bærekraftig høsting av denne ressursen. Sjøpattedyrene er en del av det økologiske systemet. En fornuftig beskatning vil ha positive konsekvenser for bestanden av en rekke fiskeslag. Bestanden av sel blant annet i Øst- og Vestisen er nå blitt så stor at den er i ferd med å bli en trussel for enkelte fiskebestander. Derfor vil Fremskrittspartiet arbeide for en økning av selfangsten blant annet gjennom å etablere en avtale med Russland om dette.

Disse medlemmer viser til at den norske vågehvalfangsten er en fullt lovlig og bærekraftig næringsvei. Fangsten bidrar til å skape lønnsomme arbeidsplasser for fangere, produsenter og tilhørende næringer langs kysten. Disse medlemmer minner om Fremskrittspartiets forslag, Dokument nr. 8:79 (1999-2000) om å be Regjeringen omgående oppheve Norges selvplagte eksportforbud av produkter fra vågehval.

Havbruk/oppdrett

Disse medlemmer mener det er for strenge vilkår for tildeling av konsesjon for havbruk/oppdrett og at dette virker negativt for næringen. Fremskrittspartiet mener derfor primært at konsesjonsordningen skal fjernes og at begrensningene kun skal være de som følger av forurensning og veterinære hensyn.

Disse medlemmer vil arbeide for at de kommuner som har naturgitte forhold for havbruk/oppdrett, skal tilrettelegge i sine reguleringsplaner for slik næringsvirksomhet. Videre mener Fremskrittspartiet at forkvoter innen havbruk/oppdrettsnæringen er et utidig inngrep i den enkelte bedrift og derfor må bringes til opphør.

Disse medlemmer mener at dagens reguleringer med hensyn til volumbegrensninger i oppdrettsanlegg er for strenge og vil derfor overlate til den enkelte næringsdrivende å bestemme størrelse på sitt anlegg så lenge ikke veterinær- og forurensningshensyn skulle tilsi noe annet.

Disse medlemmer viser videre til at fraksjonens primære standpunkt vil fremgå i særmerknadene til de enkelte budsjettkapitler og i tabellene til innstillingen.

4.4.4 Høyre

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at fiskerinæringen har utviklet seg til å bli en av landets viktigste eksportnæringer. Næringen er en særdeles viktig bidragsyter til verdiskapningen langs kysten, og viser solid vekst i de fleste markeder.

Disse medlemmer peker samtidig på at næringen hemmes av stivbeinte og til dels gammeldagse konsesjons- og omsetningsregler. Også manglende markedsadgang til de viktigste markedene hemmer næringens utvikling og lønnsomhet. Dette gjør seg bl.a. utslag i at vi fortsatt har en lav bearbeidingsgrad av fisk i Norge. Disse medlemmer ber derfor Regjeringen ta initiativ til å reforhandle EØS-avtalens protokoll om fiskerispørsmål, med sikte på å forbedre næringens markedsadgang og gi økte muligheter til videreforedling innenlands. Det vil kunne bidra til større aktivitet og lønnsomhet langs kysten. Likeledes er det nødvendig at Regjeringen i forbindelse med WTO-forhandlingene vektlegger fiskerinæringens interesser og prioriterer størst mulig frihandel med fisk og fiskeprodukter.

Disse medlemmer er bekymret for den betydelig overkapasiteten innenfor fiskeflåten. En vedvarende overkapasitet innenfor flåten fremstår som en trussel overfor knappe fiskebestander. Disse medlemmer ber derfor Regjeringen ta initiativ til løsninger som i større grad kan bidra til en bedre balanse mellom flåten og fangstgrunnlaget, eksempelvis gjennom økt bruk av enhetskvoter.

Disse medlemmene viser til avsløringene om ulovlig fangst og omsetning av fisk. Juks og ulovlig fiske er en alvorlig trussel mot fiskebestandene og dermed livsgrunnlaget langs store deler av kysten. Disse medlemmer ber Regjeringen orientere Stortinget om situasjonen og legge fram forslag til tiltak mot miljøkriminalitet, ulovlig fangst og omsetning av fisk.

Disse medlemmer ber Regjeringen ta i bruk sterkere virkemidler for å gjenoppbygge den norske selfangstnæring. Sel og sjøpattedyrs konsum av biomasse er på et bekymringsfullt høyt nivå. Disse medlemmer mener derfor det er nødvendig med et langt større uttak av sel og sjøpattedyr.

Disse medlemmer viser til at Høyre i Budsjett-innst. S. nr. 13 (2000-2001) foreslår å bevilge 25 mill. kroner ekstra til utbedring av havner og farleier. Økt satsing på gode fiskerihavner og farleier har betydning for verdiskapingen i en samlet fiskerinæring og i mange lokalsamfunn langs kysten. Sammen med sat-

singen på veibygging, som har stor betydning for transport av ferskfisk, men også andre fiskeprodukter, bidrar dette til bedre rammebetingelser i fiskerinæringen. For å nå målsetningen om å fullføre arbeidet med elektroniske sjøkart innen år 2006 foreslår Høyre i Budsjett-innst. S. nr. 9 (2000-2001) en ekstrasatsing på 30 mill. kroner til dette formålet.

4.4.5 Oppsummering av fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 10

I tabellen nedenfor er de ulike fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 10 presentert.

Tabellen viser budsjettavtalen mellom Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre innenfor vedtatt ramme, jf. Budsjett-innst. S. I (2000-2001) og primærbudsjettene til Fremskrittspartiet og Høyre for de budsjettpostene der det er avvik mellom fraksjonene. Avvik i forhold til Regjeringens forslag i parentes.

Kap.	Post Formål:	St. prp. nr. 1 med Tillegg nr. 9.	Ap, KrF, Sp og V	FrP	H
Utgifter rammeområde 10 (i hele tusen kroner)					
1000	Fiskeridepartementet (jf. kap. 4000)	64 500	63 500	58 500	57 500
			(-1 000)	(-6 000)	(-7 000)
1	Driftsutgifter	64 000	63 000	58 000	57 000
			(-1 000)	(-6 000)	(-7 000)
1030	Fiskeridirektoratet (jf. kap. 4030)	261 800	260 300	254 800	241 800
			(-1 500)	(-7 000)	(-20 000)
1	Driftsutgifter	260 300	258 800	253 300	240 300
			(-1 500)	(-7 000)	(-20 000)
1040	Til gjennomføring av fiskeriavtalen	120 000	120 000	10 000	120 000
			(0)	(-110 000)	(0)
70	Tilskudd til støtte av fiskeriene m.m.	120 000	120 000	10 000	120 000
			(0)	(-110 000)	(0)
1050	Diverse fiskeriformål	23 400	23 400	7 400	10 400
			(0)	(-16 000)	(-13 000)
71	Sosiale tiltak	3 000	3 000	0	3 000
			(0)	(-3 000)	(0)
73	Kvinnerettede og kompetansehevede tiltak	13 000	13 000	0	0
			(0)	(-13 000)	(-13 000)
2415	Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak	67 000	67 000	30 000	67 000
			(0)	(-37 000)	(0)
72	Tilskudd til fornyelse og kapasitetstilpasning i fiskeflåten	35 000	35 000	0	35 000
			(0)	(-35 000)	(0)
73	Rentestøtte stønadslån	2 000	2 000	0	2 000
			(0)	(-2 000)	(0)
Sum utgifter rammeområde 10		542 950	540 450	366 950	502 950
			(-2 500)	(-176 000)	(-40 000)
Inntekter rammeområde 10 (i hele tusen kroner)					
Sum inntekter rammeområde 10		36 650	36 650	36 650	36 650
			(0)	(0)	(0)
Sum netto rammeområde 10		506 300	503 800	330 300	466 300
			(-2 500)	(-176 000)	(-40 000)

4.5 Komiteens merknader til de enkelte

budsjettkapitlene under rammeområde 10

For så vidt angår de kapitler som ikke er omtalt under, har komiteen ingen merknader og slutter seg til Regjeringens forslag i St.prp. nr. 1 (2000-2001) med de endringer som fremgår av St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 9 (2000-2001).

Den enkelte fraksjon slutter seg til Regjeringens bevilgningsforslag i St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 9 (2000-2001), hvor ikke annet fremgår av merknadene under det enkelte kapittel.

4.5.1 Kap. 1000 og kap. 4000 Fiskeridepartementet

Det foreslås bevilget kr 70 750 000 på kap. 1000 og kr 10 000 på kap. 4000.

Komiteen understreker behovet for å få på plass oppfølging og godkjenning av kystsonerplaner i de kystområder som fortsatt henger etter. Godkjente planer er etter komiteens oppfatning en viktig forutsetning for å stimulere til og sørge for utvikling av havbruksnæringen, samt en forutsetning for tilrettelegging for oppdrett av nye arter. Komiteen viser også til de konflikter og de utfordringer som kongekrabbens utbredelse medfører. Komiteen understreker nødvendigheten av en kontrollert utvikling av antall kongekrabber, og ber Regjeringen legge til rette for kommersiell utnyttning av denne ressursen, slik at den ikke utvikler seg i konflikt med og til skade for tradisjonelt fiske.

Komiteen viser videre til at en i de nærmeste årene vil oppleve at havbruk som oppdrett og havbeite ekspanderer langs hele kysten.

Komiteen viser til Innst. S. nr. 46 (2000-2001) Om kjelder til kunnskap og oppleving- Om arkiv, bibliotek og museum i ei IKT-tid og om bygningsmessige rammevilkår på kulturområdet der det blir gitt tilslutning til initiativet om å etablere et nasjonalt nettverk innenfor fiskerisektoren. Komiteen mener Fiskeridepartementet må ta aktivt del i arbeidet med et slikt nasjonalt museumsnettverk etter modell av ordningen i de andre fagdepartementene det er naturlig å sammenligne seg med.

Komiteen finner samtidig grunn til å påpeke at fokuset på de marine næringene, og den eventyrlige veksten en har hatt i denne sektoren i de senere årene, sannsynligvis vil måtte føre med seg en vesentlig styrking av Fiskeridepartementets budsjett. Komiteen er enig i en slik vurdering, og er samtidig klar over at dette innebærer betydelig vekst nettopp i denne sektoren i årene som kommer, og at dette også vil måtte påvirke de årlige budsjetttrundene.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, finner det her nødvendig å vise til at det for år 2001 ikke er avsatt midler til nytt forskningsfartøy som skal erstatte G.O. Sars.

Imidlertid finner flertallet grunn til å minne om at det på statsbudsjettet for inneværende år ble bevilget

38 mill. kroner som første byggebevilgning til nytt havforskningsfartøy, og at det ble gitt klarsignal til å starte arbeidet med å innhente tilbud for fartøyet. Etter at denne anbudsrunderen er gjennomført, har det vist seg at kostnadsrammen blir 400 mill. kroner, en økning på 100 mill. kroner fra tidligere kostnadsanslag.

Flertallet merker seg at Regjeringen foreslår at byggingen av nytt forskningsfartøy utsettes. Flertallet sier seg enig i at prosjektstyringen ikke har vært god nok, og at det er svært uheldig at overskridelsene først framkommer på dette stadiet av prosessen. Flertallet vil likevel bemerke at det er bred politisk enighet om nødvendigheten av et nytt forskningsfartøy. En utsettelse vil trolig ikke medføre noen innsparing totalt sett, siden dette vil medføre ekstra utgifter til opprustning av 30 år gamle F/F G.O. Sars, og har sin bakgrunn i store endringer i verftsmarkedet fra høsten 1998 til nå. En utsettelse vil også medføre ekstra kostnader og forsinkelser i form av en ny anbudsrunde, siden vedståelsen for inneværende anbudsrunde utløper 1. januar 2001. Flertallet mener det er av avgjørende viktighet for fiskeriforskningen at bygging av G.O. Sars ikke blir utsatt.

Komiteen mener vi vil kunne få utviskede grenser mellom oppdrett og fiske blant annet fordi en del av den framtidige veksten i havbruksnæringen sannsynligvis vil komme i form av oppføring av villfanget yngel. Dermed vil det oppstå en situasjon hvor skillet mellom tradisjonelt fiske og oppdrett blir mer uklart enn tidligere, og hvor det drives både fangst og oppdrett på samme fiskebestander i stor skala, eksempelvis av torsk.

Ut fra et ønske om en best mulig forvaltning av uttaket fra havets ressurser i framtida, ber komiteen departementet se på grenseoppgangen mellom marint oppdrett og tradisjonelt fiske.

I denne forbindelse vil komiteen vise til fiskeriministerens svar i spørretimen 17. november 2000 der han stadfester at det i forbindelse med arbeidet som er igangsatt med revisjon av oppdrettsloven - med sikte på ei ny havbrukslov - kan være aktuelt å vurdere ulike spørsmål i grenseflaten mellom regelverk for oppdrett og villfanget fisk, herunder omsettingsforhold.

På grunn av en stram budsjettsituasjon har komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, funnet det nødvendig å redusere bevilgninger på kap. 1000 post 1 med 1 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener virksomheten i departementet kan effektiviseres. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn redusere bevilgningen på kap. 1000 post 1 med kr 6 000 000 til kr 58 000 000.

Auksjon av nye konsesjoner for oppdrett av laks og ørret

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, vil gå imot Regjeringens forslag om å bortauksjonere nye oppdrettskonsesjoner og viser til Budsjett-innst. S. I (2000-2001) om budsjett forliket mellom Arbeiderpartiet og de tre sentrumpartiene. I punkt nr. 18 heter det at:

"Auksjon av oppdrettskonsesjoner erstattes med et vederlag knyttet til tildeling og produksjon ved matfiskanlegg. Det skal ved tildeling settes de vilkår som er nødvendige, som for eksempel lokalisering på kommunenivå."

Disse medlemmer mener de første nye konsesjoner må prioriteres til mindre selskaper samt at det blir avsatt et nødvendig antall konsesjoner til undervisning/utdanning. Disse medlemmer vil også prioritere gründere og nye aktører som vil inn i næringen. Dessuten mener disse medlemmer at geografiske områder som har gode forutsetninger for å drive oppdrett, men som har få eller ingen anlegg, bør gis prioritet ved fremtidig tildeling av konsesjoner. Disse medlemmer vil for øvrig vise til at et flertall i næringskomiteen under behandlingen av St.prp. nr. 4 (2000-2001) i Innst. S. nr. 27 (2000-2001) viser til

"at det er planlagt å tildele nye konsesjoner for oppdrett av laks våren 2001. Fleirtallet meiner kriterier for tildeling av disse og framtidige konsesjonar er avgjerande for utviklinga av strukturen i næringa, og næringa si lokale og nasjonale tilknytning. Fleirtallet meiner konsesjonane i neste tildelingsrunde i første rekke må gjevast til dei små aktørane i næringa, som har ein til til konsesjonar frå før. I tillegg bør det oppnast for grunderar og nye aktørar som vil inn i næringa, og ein bør sikre at dei skulane som er avhengige av eit oppdrettsanlegg for å gje eit tilfredstillande undervisningstilbod får tildelt ein konsesjon. Ein bør og legge vekt på å tilgodesjå områder der tilhøve ligg godt til rette for havbruk, men som har fått få eller ingen konsesjonar i tidlegare tildelingsrundar."

Komiteens medlemmer fra Høyre går imot Regjeringens forslag til auksjon av nye konsesjoner for oppdrett av laks og ørret. Disse medlemmers prinsipielle syn er at det ikke bør legges spesielle begrensinger på nyetableringer og utvidelser innenfor oppdrettsnæringen. Høyre har derfor ønsket å erstatte dagens konsesjonssystem med en godkjenningsordning der det stilles miljø-, dyrehelse- og kompetansekrav. Med fri etableringsrett bortfaller samtidig spørsmålet om tildeling av konsesjoner. Utan konsesjonsordningen vil gründere og lokale interessenter kunne etablere oppdrettsvirksomhet på lik linje med større og etablerte oppdrettselskaper.

Disse medlemmer viser til at den reelle knapphetsfaktoren i oppdrettsnæringen er tilgangen på kystarealer som er egnet og godkjent til oppdrettsvirksomhet. Det er derfor en prioritert oppgave for myndighetene å legge til rette for oppdrettsvirksomhet gjennom planarbeidet i de enkelte kommune og utar-

beiding og godkjenning av kystsoneplaner. Disse medlemmer mener samtidig at den verdiskapning og utvikling som havbruksnæringen representerer i hovedsak må komme de berørte lokalsamfunn til gode.

Disse medlemmer viser samtidig til at lakseavtalen med EU gjør det nødvendig å begrense veksten innenfor lakseproduksjon. Så lenge lakseavtalen med EU gjelder, er det derfor ikke realistisk å avvikle konsesjons- og førkvotesystemet for lakseoppdrett. Inntil videre vil disse medlemmer følgelig forholde seg til den eksisterende konsesjonsordningen for laks.

Disse medlemmer har merket seg at også Arbeiderpartiet og sentrumpartiene nå avviser auksjon og har bedt om en egen sak om tildeling av nye oppdrettskonsesjoner for laks og ørret. Disse medlemmer forutsetter derfor at Regjeringen kommer tilbake til Stortinget med forslag om kriterier og vederlag for tildeling av nye konsesjoner. Disse medlemmer viser til at Regjeringen har varslet at den vil legge fram forslag til endringer i oppdrettsloven. Det betyr at Stortinget i løpet av kort tid skal behandle to saker som til sammen får avgjørende betydning for utviklingen i oppdrettsnæringen. For å legge til rette for mest mulig rasjonell drift og gi næringen gode vekstvilkår mener disse medlemmer det er behov for enkelte endringer i regelverket. Det fremsettes følgende forslag:

1. Stortinget ber Regjeringen legge fram forslag til endringer i oppdrettsloven slik at de nåværende konsesjonsordningene for oppdrett av ørret og marine arter erstattes med en godkjenningsordning der det stilles miljø-, dyrehelse- og kompetansekrav.
2. Stortinget ber Regjeringen utvide konsesjonsvolumet for laks- og ørretkonsesjoner fra 12 000 til 18 000 m³.
3. Stortinget ber Regjeringen parallelt med tildelingen av nye laksekonsesjoner utvide førkvotene for eksisterende oppdrettsanlegg."

Stortinget ber Regjeringen parallelt med tildelingen av nye laksekonsesjoner utvide førkvotene for eksisterende oppdrettsanlegg."

Disse medlemmer advarer mot å pålegge havbruksnæringen særskilte skatter og avgifter. Næringen er svært internasjonalt orientert. Skal veksten i næringen fortsette må det ikke være dårligere myndighetskapte rammevilkår i Norge enn i konkurrentlandene.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for å kombinere en stram finanspolitikk med et lavere skatte- og avgifts nivå samt økt innsats på offentlige kjerneområder, og vil på denne bakgrunn redusere kap. 1000 post 1 med 7 mill. kroner til 57,500 mill. kroner.

4.5.2 Kap. 1001 Deltagelse i internasjonale organisasjoner

Det foreslås bevilget kr 6 250 000 på kap. 1001.

Komiteen understreker viktigheten av en aktiv norsk deltakelse og engasjement i internasjonale organisasjoner. Komiteen har merket seg den økende internasjonale diskusjonen og oppmerksomheten rundt spørsmål om ressursforvaltning og bevaring av marine ressurser, bl.a. innenfor EU. I en tid hvor flere arter og bestander er truet, og hvor det avdekkes miljø- og ressurskriminalitet, er det etter komiteens oppfatning nødvendig at Norge i større grad bidrar til å sette disse spørsmålene på dagsorden i internasjonale fora. Det er viktig at Norges hovedstrategier og standpunkt i forhandlinger om viktige ressursproblemer er bredt politisk forankret.

4.5.3 Kap. 1030 og kap. 4030 Fiskeridirektoratet

Det foreslås bevilget kr 261 800 000 på kap. 1030 og kr 36 640 000 på kap. 4030.

Komiteen har merket seg at Regjeringen har endret målsetningen for Fiskeridirektoratet. Komiteen viser til Budsjett-innst. S. nr. 8 (1999-2000) der en samlet komité sluttet seg til en målsetning om at "Fiskeridirektoratet skal bidra til ei bærekraftig forvaltning av dei levande marine ressursane og slik leggja til rette for ei lønsam utvikling av fiskerinæringa". I posisjonen er målsetningen omformulert og lyder:

"Fiskeridirektoratet skal bidra til å sikre en lønnsom og bærekraftig fiskeri- og havbruksnæring med fokus på økt verdiskapning."

Komiteen er enig i at Fiskeridirektoratets oppgave er å bidra til at vi både får en bærekraftig fiskeri- og havbruksnæring og at denne skal være lønnsom og ha økt fokus på verdiskapning. Økt fokus på verdiskapning forutsetter en langsiktig og bærekraftig forvaltning. Dette er to sider av samme sak ettersom det ikke vil være mulig å utløse verdiskapningspotensialet i fiskeri- og havbruksnæringen uten at utviklingen skjer i et langsiktig forvaltningsperspektiv.

Komiteen har merket seg at omorganiseringen av ytre etat er gjennomført på sentralt og regionalt nivå, og at det vil bli lagt større vekt på samlokalisering for å legge til rette for en mer effektiv og fremtidsrettet forvaltning.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet, forutsetter at organiseringen av ytre etat i størst mulig grad tar hensyn til hvor aktiviteten i næringa er lokalisert, og at samlokalisering ikke fører til for stor avstand mellom forvaltningen og utøverne i næringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre forutsetter at organiseringen av ytre etat i størst mulig grad tar hensyn til hvor aktiviteten i næringa er lokalisert, og at samlokalisering ikke fører til større avstand mellom forvaltningen og utøverne i næringa.

Komiteen viser i denne sammenheng til Innst. O. nr. 18 (1997-1998) der et stort flertall sa følgende:

"Flertalet strekar under at målet med omlegginga er betre utnytting av personalressursane, slik at servicenivået vert best mogleg. Flertalet strekar under at ein i omlegginga derfor må leggje stor vekt på geografisk nærhet til fiskerimiljøa og tilgjengelighet for brukarane."

Komiteen har merket seg at bevilgningen til Fiskeridirektoratet er økt med 13,5 mill. kroner, og at økningen skal dekke økte kostnader knyttet til veterinær grensekontroll og behov for økt antall prøver i forbindelse med EØS-overvåkingsprogrammer for medisiner og fremmedstoffer i akvakultur.

Komiteen meiner vidare det må satsast sterkt på at den norske skjelnæringa skal lukkast og kunna verta ei ny stornæring med utgangspunkt i ressursane langs kysten vår. Komiteen syner til at marin forskning er eit satsingsområde frametter og vil understreka at dei problema som knyter seg til algegiftsituasjonen i norske fjordsystem må løysast slik at haustinga av skjell kan koma i gang i stor skala.

På grunn av en stram budsjettssituasjon har komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, funnet det nødvendig å redusere bevilgninger på kap. 1030 post 1 med 1 500 000 kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre viser til at Fiskeridirektoratet med bakgrunn i en rapport fra Statskonsult, fremmer forslag til en bedre og mer effektiv utnyttelse av de samlede ressurser i ytre etat. Forslaget innebærer en større grad av samlokalisering, bl.a. under henvisning til utviklingen innen IKT. Disse medlemmer fraråder en utvikling som innebærer flytting av funksjoner ut fra de regioner der fiskerinæringen tradisjonelt har sitt tyngdepunkt. Dette spesielt i en situasjon hvor behovet for ressurskontroll og overvåking er sterkt økende. Disse medlemmer går på denne bakgrunn mot en løsning i Nordland fylke som innebærer at direktoratet nedtrapper sitt engasjement ved sitt kontor i Svolvær - et kontor som er lokalisert i landets største fiskeriregion.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil redusere bevilgningen på kap. 1030 post 1 med kr 7 000 000 til kr 253 300 000.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for å kombinere en stram finanspolitikk med et lavere skatte- og avgiftsnivå samt økt innsats på offentlige kjerneområder, og vil på denne bakgrunn redusere kap. 1030 post 1 med 20 mill. kroner til 240,3 mill. kroner.

4.5.4 Kap. 1040 Til gjennomføring av fiskeriavtalen)

Det foreslås bevilget kr 120 000 000 på kap. 1040.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, ser på fiskerinæringa som en næring med et stort potensial for økt verdiskaping og økt lønnsomhet. Flertallet mener også at fiskerinæringa skal spille en nøkkelrolle for norsk økonomi og også være med på å garantere for framtidig velferd og levekår. Flertallet er enig i de tiltaka som ligger i avtalen som medvirker til effektivisering av fisket. Flertallet har merket seg at næringa i dag er selvbærende, men at det er stor variasjon i lønnsomheten mellom ulike flåtegrupper. Flertallet støtter derfor avtalen og den ramme som ble lagt.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet går inn for at næringsavtaler og annen selektiv virkemiddelbruk må utvikles. Disse medlemmer vil hevde at selv med endrede kvoter på fiskeslag i 2001 vil det være gode muligheter for næringen. Fremskrittspartiet vil som et alternativ åpne for en annen organisering og struktur som kan gi en bedret avkastning av fiskeformuen.

Disse medlemmer vil likevel gjøre unntak når det gjelder tilskudd til selfangst, der det bør opprettholdes en bevilgning på 10 mill. kroner.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn redusere bevilgningen på kap. 1040 post 70 med 110 000 000 kroner til 10 000 000 kroner.

4.5.5 Kap. 1050 Diverse fiskeriformål

Det foreslås bevilget kr 23 400 000 på kap. 1050.

Komiteen vil peika på at arbeidet med å etablere eit DNA-register for vågekval må sjåast i eit ressursforvaltningsperspektiv der siktemålet er å få auka forståing for ei berekraftig hausting av alle marine ressursar.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Framstegspartiet og Høyre, meiner det er viktig å styrkja arbeidet med kvinneretta tiltak i fiskerinæringa, særleg i eit rekrutteringsperspektiv og for å få fleire kvinner inn på eigarsida i fiskeri- og havbruksnæringa.

Post 72 Sosiale tiltak

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til behovet for å likestille fiskerinæringen med andre næringer og vil motsette seg ordninger som ikke har karakter av fiskeritiltak. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn redusere bevilgningen på kap. 1030 post 71 med kr 3 000 000 til kr 0.

Post 73 Kvinnerettede og kompetansehevende tiltak

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil understreke betydningen av å ha et næringsperspektiv på fiskerinæringen. Disse medlemmer mener andre forhold som for eksempel distriktpolitikk og kompetansehevende tiltak må ivaretas blant annet gjennom det ordinære virkemiddelapparatet og utdanningsinstitusjoner uavhengig av næring.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn redusere bevilgningen på kap. 1030 post 73 med kr 13 000 000 til kr 0.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener kompetanseheving og rekrutteringstiltak for kvinner til fiskerinæringen best kan gjennomføres innenfor det ordinære utdanningstilbudet og innenfor SNDs nettverksprogram og øvrige virkemidler. Disse medlemmer finner derfor ikke grunn til å prioritere dette tiltaket og foreslår ingen bevilgninger på posten. Kap. 1050 post 73 nedsettes dermed med 13 mill. kroner til 0 kroner.

4.5.6 Kap. 2415 Statens Nærings- og distriktsutviklingsfond, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak

Det foreslås bevilget kr 67 000 000 på kap. 2415.

Komiteen vil peika på at fiskeri- og havbrukssektoren er peika ut som eit vekstområde i åra som kjem. Komiteen meiner det er viktig at også det offentlege støtteapparatet avspeglar dette på ein slik måte at verdiskapingspotensialet kan løysast ut sjølv om også offentlege bidrag må til. Komiteen har merka seg den auka satsinga på næringsutvikling knytt til marin sektor. Komiteen er samd i at det er ønskjeleg å auka innsatsen i samband med å få finansiert risikoprojekt i overgangen mellom forskning, utvikling og næringsutvikling.

Komiteen vil vidare understreka målet om å leggja til rette for høgast mogeleg verdiskaping i norsk fiskeri- og havbruksnæring. Forsking- og utviklingsinnsats vert avgjerande for å nå dette målet. Komiteen er samd i at auka satsing på oppdrett av marine artar som kveite, skjel, torsk og steinbit må prioriterast i tida frametter. Det same gjeld satsing på utstyrs- og teknologiutvikling.

Post 72 Tilskudd til fornyelse og kapasitetstilpasning i fiskeflåten

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener investeringer i fiskefartøyer skal baseres på bedriftsøkonomiske kriterier uten offentlige tilskudd. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn redusere bevilgningen på kap. 3415 post 72 med kr 35 000 000 til kr 0.

Post 73 Rentestøtte, stønadslån

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet motsetter seg forslag om subsidiering av lån i form av rentestøtte fordi næringsvirksomhet bør basere aktiviteten på reelle finansieringskostnader.

4.5.7 Oppsummering av fraksjonenes bevilgningsforslag

I tabellen nedenfor er det laget en oversikt over de ulike partienes forslag til bevilgning innenfor rammeområde 10 på kapittel- og postnivå.

I henhold til Stortingets forretningsorden § 19 kan det i fagkomiteene ikke utformes forslag til bevilgningsvedtak som avviker fra de rammer Stortinget har vedtatt. Fremskrittspartiet og Høyre har ikke justert sine primærstandpunkter i henhold til Stortingets

bevilgningsvedtak under rammeområde 10, og er derfor ikke inkludert i tabellen nedenfor. Det vises i denne sammenheng til avsnitt 4.4. hvor primærstandpunktene er gjengitt i tabellen.

Tabellen viser de kapitlene/postene der det foreligger avvikende forslag til disponering av vedtatt ramme i forhold til Regjeringens forslag. Endring i forhold til regjeringens forslag i parentes.

Kap.	Post	Formål:	St. prp. nr. 1 med Tillegg nr. 9.	Ap, KrF, Sp og V
Utgifter rammeområde 10 (i hele tusen kroner)				
1000		Fiskeridepartementet (jf. kap. 4000)	64 500	63 500
				(-1 000)
	1	Driftsutgifter	64 000	63 000
				(-1 000)
1030		Fiskeridirektoratet (jf. kap. 4030)	261 800	260 300
				(-1 500)
	1	Driftsutgifter	260 300	258 800
				(-1 500)
Sum utgifter rammeområde 10			542 950	540 450
				(-2 500)
Inntekter rammeområde 10 (i hele tusen kroner)				
Sum inntekter rammeområde 10			36 650	36 650
				(0)
Sum netto rammeområde 10			506 300	503 800
				(-2 500)

5. LANDBRUKSDEPARTEMENTET (RAMMEOMRÅDE 11)

Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 11. 90-poster behandles av Finanskomiteen utenfor rammesystemet.

5.1 Bevilgningsforslag rammeområde 11

Kap.	Post	Formål:	St. prp. nr. 1 med Tillegg nr. 10.
Utgifter i hele kroner			
<i>Landbruksdepartementet</i>			
1100		Landbruksdepartementet (jf. kap. 4100)	117 570 000
	1	Driftsutgifter	105 496 000
	45	Store utstyrskjøp og vedlikehold - ordinære forvaltningsorgan, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	11 624 000
	50	Store utstyrskjøp og vedlikehold - forvaltningsorgan med særskilte fullmakter	200 000
	70	Tilskudd til driften av Staur gård...	250 000
1107		Statens dyrehelsetilsyn (jf. kap. 4107)	233 110 000
	1	Driftsutgifter	177 110 000
	70	Tilskudd til veterinær beredskap	40 000 000
	73	Tilskudd til tiltak mot dyresykdommer, <i>overslagsbevilgning</i>	16 000 000
1110		Statens landbrukstilsyn (jf. kap. 4110)	91 567 000
	1	Driftsutgifter	90 985 000
	73	Tilskudd til stamsædavl, <i>overslagsbevilgning</i>	582 000

Kap.	Post	Formål:	St. prp. nr. 1 med Tillegg nr. 10.
1112		Forvaltningsstøtte, utviklingsoppgaver og kunnskapsutvikling m.m.	143 852 000
	50	Forvaltningsstøtte og utviklingsoppgaver, Veterinærinstituttet	91 812 000
	51	Forvaltningsstøtte, utvikling og kunnskapsformidling, Planteforsk	39 421 000
	52	Støtte til fagsentrene	12 619 000
1114		Statens næringsmiddeltilsyn (jf. kap. 4114)	174 788 000
	1	Driftsutgifter	174 788 000
1140		Miljø- og næringstiltak i jordbruket	51 180 000
	50	Driftsøkonomiske analyser m.m.	18 078 000
	77	Miljørettet prosjektarbeid m.m., <i>kan overføres</i>	33 102 000
1142		Miljø- og næringstiltak i skogbruket	148 088 000
	50	Forvaltningsstøtte, utvikling og kunnskapsformidling i skogbruket	11 733 000
	51	Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket	3 319 000
	52	Omstillingstiltak NISK	2 000 000
	71	Tilskudd til langsiktige investeringer og næringstiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i>	107 862 000
	76	Ressurs- og miljøtiltak i skogbruket, <i>kan overføres...</i>	23 174 000
1143		Statens landbruksforvaltning (jf. kap. 4143)	165 159 000
	1	Driftsutgifter	142 053 000
	70	Tilskudd til beredskap i kornsektoren, <i>kan overføres</i>	14 000 000
	71	Omstillingsstøtte til slakteri, <i>kan overføres</i>	9 006 000
	72	Erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	100 000
1144		Merverdiavgiftskompensasjon	250 000 000
	70	Merverdiavgiftskompensasjon, kjøttprodukter, <i>overslagsbevilgning</i>	250 000 000
1145		Jordskifteverket (jf. kap. 4145)	132 777 000
	1	Driftsutgifter	132 777 000
1146		Norsk institutt for jord- og skogkartlegging (jf. kap. 4146)	58 001 000
	1	Driftsutgifter	58 001 000
1147		Reindriftsforvaltningen (jf. kap. 4147)	37 556 000
	1	Driftsutgifter	28 616 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 028 000
	70	Tilskudd til fjellstuer	625 000
	71	Omstillingstiltak i Indre Finnmark, <i>kan overføres</i>	5 287 000
1148		Naturskade - erstatninger og sikring	60 083 000
	70	Tilskudd til sikringstiltak m.m., <i>kan overføres</i>	19 810 000
	71	Naturskade, erstatninger, <i>kan overføres</i>	40 273 000
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. (jf. kap. 4150)	12 522 008 000
	50	Fondsavsetninger, <i>overslagsbevilgning</i>	1 604 560 000
	70	Markedsregulering, <i>kan overføres</i>	230 500 000
	73	Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	1 727 370 000
	74	Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	6 758 524 000
	77	Utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	402 600 000
	78	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	1 798 454 000
1151		Til gjennomføring av reindriftsavtalen	83 000 000
	51	Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet	33 700 000
	72	Tilskudd til organisasjonsarbeid	4 800 000
	75	Kostnadssenkende og direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	42 700 000
	79	Velferdsordninger	1 800 000
1161		Statskog SF - forvaltningsdrift	23 210 000
	70	Tilskudd til forvaltningsdrift	16 354 000
	73	Avviklingskostnader	212 000
	75	Oppsyn i statsallmenninger	6 644 000

Kap. Post Formål:	St. prp. nr. 1 med Tillegg nr. 10.
<i>Statsbankene</i>	
2411 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, lån til landbruksformål (jf. kap. 5311 og 5614)	6 500 000
50 Tapsfond, lån til landbruksformål	6 000 000
71 Rentestøtte	500 000
Sum utgifter rammeområde 11	14 298 449 000

Inntekter i hele kroner

Inntekter under departementene

4100 Landbruksdepartementet (jf. kap. 1100)	375 000
1 Refusjon og gebyr	375 000
4107 Statens dyrehelsetilsyn (jf. kap. 1107)	19 303 000
3 Gebyr- og analyseinntekter m.m.	19 303 000
4110 Statens landbrukstilsyn (jf. kap. 1110)	78 946 000
1 Gebyr og analyseinntekter m.m.	78 946 000
4114 Statens næringsmiddeltilsyn (jf. kap. 1114)	174 942 000
1 Gebyr og analyseinntekter m.m.	174 942 000
4143 Statens landbruksforvaltning (jf. kap. 1143)	24 088 000
1 Driftsinntekter m.m.	22 329 000
80 Renteinntekter	1 759 000
4145 Jordskifteverket (jf. kap. 1145)	15 247 000
1 Saks- og gebyrinntekter	15 247 000
4146 Norsk institutt for jord- og skogkartlegging (jf. kap. 1146)	16 261 000
2 Driftsinntekter	16 261 000
4147 Reindriftsforvaltningen (jf. kap. 1147)	1 586 000
1 Driftsinntekter	1 586 000
4150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. (jf. kap. 1150)	121 000 000
50 Refusjon fra kornfondet	121 000 000

Skatter og avgifter

5571 Totalisatoravgift	98 000 000
70 Avgift	98 000 000
Sum inntekter rammeområde 11	549 748 000
Netto rammeområde 11	13 748 701 000

5.2 Forslag til romertallsvedtak i tilknytning til rammeområde 11 - Landbruksdepartementet

Forslag til romertallsvedtak fra St.prp. nr. 1 (2000-2001)

II

Fullmakter til å benytte inntekt fra salg

Stortinget samtykker i at Landbruksdepartementet i 2001 kan:

1. Overskride kap. 1100 post 45 Større utstyrskjøp og vedlikehold - ordinære forvaltningsorgan med et

beløp som tilsvarer merinntektene fra salg av eiendom.

2. Medregne ubenyttet merinntekt fra salg av eiendom ved utregning av overførbart beløp under kap. 1100 post 45 Større utstyrskjøp og vedlikehold - ordinære forvaltningsorgan.

III

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruksdepartementet i 2001 kan overskride bevilgninger mot tilsvarende merinntekter under følgende kapitler og poster:

Fullmakt til å overskride bevilgninger under	mot tilsvarende merinntekter under
Kap. 1100 post 1	Kap. 4100 post 1
Kap. 1107 post 1	Kap. 4107 post 3
Kap. 1110 post 1	Kap. 4110 post 1
Kap. 1114 post 1	Kap. 4114 post 1
Kap. 1143 post 1	Kap. 4143 post 1
Kap. 1145 post 1	Kap. 4145 post 1
Kap. 1146 post 1	Kap. 4146 post 2
Kap. 1147 post 1	Kap. 4147 post 1

IV

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Landbruksdepartementet i 2001 kan overskride bevilgningen under kap. 1147 post 1 med inntil 500 000 kroner i forbindelse med forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein.

V

Fullmakt som gjelder fast eiendom

Stortinget samtykker i at Landbruksdepartementet i 2001 kan selge innkjøpt og opprinnelig statseiendom for inntil 5 000 000 kroner.

VI

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruksdepartementet i 2001 kan:

1. Gi tilsagn om tilskudd til sikringsarbeid for inntil 2 000 000 kroner utover bevilgningen under kap. 1148 post 70.
2. Gi tilsagn om tilskudd til naturskadeerstatninger for inntil 10 000 000 kroner utover bevilgningen under kap. 1148 post 71.

5.3 Rammevedtak rammeområde 11

Ved Stortingets vedtak 28. november 2000 er netto utgiftsramme for rammeområde 11 fastsatt til kr 13 502 701 000. Dette er en reduksjon på kr 246 000 000 i forhold til framlegget fra regjeringen Stoltenberg i St.prp. nr. 1 (2000-2001) og St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 10 (2000-2001).

5.4 Hovedprioriteringer og primærstandpunkter fra de ulike fraksjoner*5.4.1 Arbeiderpartiet*

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Regjeringens forslag til budsjett for Landbruksdepartementet for 2001. Disse medlemmer viser videre til budsjettavtalen for 2001 mellom Arbeiderpartiet og sentrumspartiene som inneholder enkelte justeringer av budsjettforslaget under rammeområde 11. I avtalen er det enighet om halvering av momsens

på matvarer fra 1. juli 2001, og denne endringen innebærer at Regjeringens forslag om merverdikompensasjon for kjøttprodukter bortfaller.

Disse medlemmer mener at landbrukspolitikken skal være et aktivt distriktspolitisk virkemiddel. Disse medlemmer viser til at Regjeringen i jordbruksoppgjøret for 2001 legger opp til å videreføre hovedprinsippene fra årets oppgjør, bl.a. ved å prioritere bruk der jordbruket gir et viktig bidrag til sysselsetting og inntekt, samt tiltak som kan bidra til kostnadsreduksjoner og omstillinger i hele matvarekjeden.

Disse medlemmer vil framheve at all mat som blir omsatt i Norge skal være helsemessig trygg. En må unngå at det skapes usikkerhet hos forbrukerne med hensyn til matens kvalitet. Disse medlemmer vil understreke at helsemessig trygg mat vil avhenge av et tilfredsstillende regelverk, et effektivt tilsyn og kvalitetssikring langs hele verdikjeden fra jord til bord. Disse medlemmer er positive til at tiltak for å sikre forbrukerne trygge matvarer av god kvalitet er høyt prioritert i Regjeringens forslag til budsjett. Disse medlemmer er positive til at Regjeringen bl.a. foreslår å etablere et system for opphavsmerking av matvarer og utarbeide "handlingsplan for forbrukerretting".

Disse medlemmer støtter Regjeringens etablering av to verdiskapingsprogrammer i landbruket. Verdiskapingsprogrammet for norsk matproduksjon skal ha en samlet ramme på om lag 500 mill. kroner fordelt på fem år. Verdiskapingsprogrammet for bruk og foredling av trevirke blir styrket.

Disse medlemmer har merket seg at Landbruksdepartementet er i ferd med å utvikle et system for dokumentasjon av prisdanning og prisutvikling i matvaremarkedet.

Disse medlemmer støtter Regjeringens forslag til fornying, omstilling og effektivisering av etater og regelverk i landbrukssektoren.

5.4.2 Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre viser til at en samlet komité sluttet seg til regjeringen Bondeviks mål for landbruket, slik de ble presentert i St.meld. nr. 19 (1999-2000), jf. Innst. S. nr. 167 (1999-2000). Disse medlemmer vil understreke at disse målene ligger fast.

Landbruket skal i tråd med samfunnets behov:

- produsere helsemessig trygg mat av høy kvalitet med bakgrunn i forbrukernes preferanser
- produsere andre varer og tjenester med utgangspunkt i næringens samlede ressurser
- produsere fellesgoder som livskraftige bygder, et bredt spekter av miljø- og kulturgoder, og sikre en langsiktig matforsyning.

En aktiv landbruksnæring og aktiv matproduksjon over hele landet er et viktig grunnlag for å få løst sentrale samfunnsoppgaver på en god måte. Jordbrukets miljøgoder omfatter en rekke ulike samfunnsverdier som kulturlandskap, kulturminner, biologisk mangfold og god plante- og dyrehelse. Landbruket skal gi viktige samfunnsbidrag gjennom å sikre og formidle kulturarven knyttet til jordbruket for kommende generasjoner og bidra til framtidig utvikling sosialt, kulturelt og næringsmessig i distriktene.

Disse medlemmer har merket seg som positivt at arbeidet med et verdiskapingsprogram for norsk matproduksjon føres videre. Målet er høyere verdiskapning gjennom bedre utnyttelse av markedsmulighetene innenfor både primærproduksjon og foredling.

Nasjonal matproduksjon må fortsatt være et hovedelement i en langsiktig forsyningssikkerhet. Derfor er det viktig med et restriktivt jordvern og å ta vare på kompetanse og infrastruktur i næringen. Jordvern er også viktig for å ta ansvar for den langsiktige globale matvaresituasjonen.

Landbruket og næringsmiddelindustrien gir viktige bidrag til å opprettholde bosettingen i deler av landet med sårbart bosettingsmønster. Målet om et aktivt landbruk i alle deler av landet er en del av den brede distriktpolitikken, der siktemålet er å opprettholde hovedtrekkene i bosettingsmønsteret.

Disse medlemmer vil understreke målsetningen om at 10 pst. av det totale jordbruksarealet i løpet av en tiårsperiode skal være omlagt til økologisk areal.

Et framtidsrettet landbruk er avhengig av at ungdom finner det attraktivt å gå inn i næringen. Inntektsmulighetene er i denne sammenheng helt avgjørende. Disse medlemmer viser til at det både i 1998 og 1999 ble enighet mellom Regjeringen og landbrukets organisasjoner i landbruksforhandlingene, mens det dessverre ikke ble enighet om en avtale i 2000. Landbrukspolitikken må tilby utøverne i næringen inntektsmuligheter og sosiale vilkår som sikrer rekruttering til næringen, og som gjør det mulig for utøverne i jordbruket å ta del i innteks- og velferdsutviklingen i samfunnet på lik linje med andre grupper. De vilkårene som legges for primærproduksjonen er også avgjørende for mulighetene til å realisere målene i verdiskapingsprogrammet.

Internasjonale rammebetingelser får stadig økende betydning for norsk landbruk. Disse medlemmer mener det må legges stor vekt på å arbeide for at det skal være handlingsrom for å føre en aktiv nasjonal landbrukspolitikk som gir grunnlag for jordbruksdrift i hele landet, en konkurransekraftig næringsmiddelindustri, trygg mat med høy kvalitet og god plante- og dyrehelse. Pris- og skjermingsstøtte er sentralt i norsk landbrukspolitikk, og det er avgjørende at Norge prioriterer å få forståelse for bruk av slike virkemidler. Det er avgjørende for landbrukets produksjon av samfunns-goder at produksjonsavhengige virkemidler, herunder importvern, kan videreføres.

Disse medlemmer viser til at det i budsjettavtalen mellom Arbeiderpartiet og Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre er enighet om å innføre halv

moms på matvarer. Dette skal gi norske forbrukere billigere matvarer. Redusert pris på mat vil samtidig redusere prisforskjellen for matvarer i forhold til våre nabo-land. Det er derfor grunn til å tro at redusert moms på mat kan redusere grensehandelen, og dermed også øke etterspørselen og avsetningen av matvarer i Norge. Dette kan få positive konsekvenser for norsk matproduksjon og norsk næringsmiddelindustri.

Disse medlemmer viser videre til regjeringen Bondevik satte i gang et viktig arbeid med tanke på utvikling av merkeordninger for å kunne gi opplysning om matvarenes opprinnelse til forbrukerne, og vil understreke betydningen av at dette arbeidet blir ført videre. Disse medlemmer vil også understreke betydningen av at arbeidet med kartlegging av kostnader og verdiskapning i ulike ledd i matvarekjeden føres videre.

Disse medlemmer viser til St.meld. nr. 19 (1999-2000), der viktigheten av en forbrukerretting av norsk landbruk og landbruksbasert matproduksjon ble understreket. Det er viktig at de ulike matrelaterte hensyn i kjeden, fra primærleddet gjennom foredlingsleddet og handelsleddet fram til forbruker, integreres i landbrukspolitikken. De ulike aktørene har et selvstendig ansvar for å markedsrette sin virksomhet, og sikre at forbrukerne får tilstrekkelig informasjon om produkter og produksjonsmetoder.

Disse medlemmer viser til avtalen mellom Arbeiderpartiet og Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, jf. Budsjett-innst. S. nr. 1 (2000-2001), kap. 3.1.2.1.1. Gjennom budsjettavtalen er det sikret flertall for å sette av 2 mill. kroner til å opprette et kompetansesenter for Nord-Norge, noe en samlet komité gikk inn for ved behandlingen av St.meld. nr. 19 (1999-2000), jf. Innst. S. nr. 167 (1999-2000). Det vises til ytterligere merknader i denne innstilling under kap. XX. Regjeringen foreslo i sitt budsjettforslag kutt i støtten til en rekke frivillige organisasjoner. Budsjettavtalen sikrer at det settes av 3 mill. kroner slik at disse organisasjonene, blant annet 4H, unngår kutt i støtten.

Disse medlemmer viser til at regelverket for støtteordninger innen landbruket er omfattende og detaljert. Disse medlemmer mener det bør arbeides videre for å utvikle et enklere, mer fleksibelt og mindre detaljert regelverk.

Disse medlemmer legger vekt på at reindriften skal være bærekraftig. Næringsgrunnlaget må sikres, blant annet ved at reintallet er tilpasset beiteressursene. Disse medlemmer slutter seg til at dette arbeidet må ha høy prioritet. Det er viktig at arbeidet for å rekruttere kvinner til næringen styrkes. I den sammenheng er det ikke minst viktig å legge til rette for utvikling av tilleggs- og kombinasjonsnæringer. Disse medlemmer viser til NIBR-prosjektrapport 2000:16, om evaluering av reindriftsforvaltningen. Rapporten peker på svakheter innen reindriftsforvaltningen. Disse medlemmer forutsetter at Regjeringen tar på alvor de svakheter i forvaltningen rapporten peker på og orienterer Stortinget på en egnet måte om arbeidet.

Disse medlemmer deler målet om at verdiskapningen fra skogbaserte næringer skal økes, og har merket seg at Regjeringen har satt i verk et femårig verdiskapingsprogram for å øke skogsektorens bidrag til verdiskapningen og mer bærekraftig produksjon og forbruk. Disse medlemmer deler også målsetningen om at skogsektoren skal bidra til å løse viktige miljøoppgaver. Budsjettavtalen mellom Arbeiderpartiet og Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre sikret 5 mill. kroner mer til miljøtiltak i skogbruket. Dette gir en liten forbedring av situasjonen, men disse medlemmer vil understreke at støtten må økes ytterligere for å komme opp på et nivå som gir grunnlag for å nå målsetningene.

5.4.3 *Fremskrittspartiet*

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at myndighetene har valgt å prioritere overføringer av ca. 13 mrd. kroner i tillegg til skjeringsstøtten og annen støtte som ligger utenfor avtaleverket, til utøvere innen en enkelt næring. Enorme overføringer tilflytes jordbruket hvorav en høy prosentandel er deltids- og hobbybønder.

Disse medlemmer viser til at blant annet skjermingen fra markedet har gitt næringen en svakere motstandskraft overfor nye behov og betingelser. Vesentlige inntekter har vært hentet ut gjennom forhandlinger og lobbyvirksomhet. Derfor vil den kommende tilpasningen til konsumentene og nye spilleregler bli harde. Landbruksnæringen vil delvis bli utsatt for konkurranse i årene som kommer. Det logiske vil da være å liberalisere lovverket og redusere ambisjonene om å styre bruksstrukturen i takt med denne utviklingen. Når landbrukets utøvere i tiden fremover må ta større ansvar for egen inntekt, burde forholdene legges til rette. Dette kan gjøres gjennom å redusere omfanget av de reguleringer som hindrer landbruket i å være rasjonelt og effektivt. Jord- og konsesjonslovgivningen står sentralt i dette bildet. Bøndene har etter hvert blitt fratatt sin eiendomsrett, sin selvråderett og gjort avhengige av politikernes gunst. Alle vesentlige eierfunksjoner er overtatt av politikere og byråkratiet gjennom konsesjonslover, slik at primærprodusentene i matvareproduksjonen ikke fritt kan kjøpe eller selge landbruksarealer, velge driftsform, ikke selv bestemme antallet høner eller svin som skal produseres og ikke kunne begynne med melkeproduksjon uten å få kjøpt melkekvote av staten.

Disse medlemmer viser til at det foreligger et sterkt behov for en ny landbrukspolitikk som krever radikale endringer av rammebetingelsene for jordbrukets og bygdenes samlede næringsliv. Derfor er det viktig å avvikle ordningene med næringsavtale, enten det gjelder en jordbruksavtale, fiskeritavtale eller en reindriftsavtale. Videre må det gis spillerom for utvikling gjennom å oppheve alle produksjonsbegrensninger, oppheve konsesjonsgrenser for ervervsmessig husdyrhold, avvikle restriksjoner på salg av jord- og skogeiendommer, oppheve konsesjons-, bo- og drive-

pliktsbestemmelsene. Disse medlemmer mener også det er viktig å avvikle særlovgivningen innenfor bondesamvirket fordi den begrenser konkurransen og dermed presser prisene oppover.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets politiske mål for landbrukssektoren som er avmonopolisering, innføring av fri konkurranse, tilpasning til internasjonale forhold og til innenlandsk økonomi. Disse medlemmer hevder at en konkurransedyktig landbruksnæring betinger effektiv drift gjennom produktivetsforbedringer og vil i den forbindelse vise til egne merknader og forslag i Innst. S. nr. 91 (1994-1995) om deregulering av egg- og fjærkremarkedet samt Innst. S. nr. 93 (1995-1996) om å få etablert private meierier utenom riksoppgjørssystemet og ordningen med offentlig fastsatte melkekvoter for å oppnå reell konkurranse mellom private meierier og Norske Meierier. Disse medlemmer vil videre vise til Fremskrittspartiets forslag fremsatt i tilknytning til behandling av St.meld. nr. 19 (1999-2000) Om norsk landbruk og matproduksjon.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om avvikling av konsesjonsgrenser gitt i henhold til lov om ervervsmessig husdyrhold."

5.4.4 *Høyre*

Komiteens medlemmer fra Høyre foreslår endringer av landbrukspolitikken som vil bidra til flere økonomisk robuste driftsenheter. Det betyr en sterkere prioritering av bønder som henter en betydelig del av sin inntekt fra jordbruket. Kombinert med en styrking av eiendomsretten og færre reguleringer vil en slik omlegging gjøre jordbruket mer attraktivt som levevei og styrke rekrutteringen av profesjonelle yrkesutøvere. Innenfor rammen av reduserte overføringer ønsker disse medlemmer en omlegging av tilskuddsordningene slik at det gis mer lik støtte pr. dekar og pr. husdyr, uavhengig av gårdens størrelse. Disse medlemmer mener tilskuddsordningene skal stimulere til rasjonell drift enten bruket er stort eller lite. Høyre går derfor imot det flate inntektsfradraget for næringsdrivende i jordbruket på 36 000 kroner. Fradraget bidrar til å opprettholde en foreldet næringsstruktur og var således en sentral del av forliket mellom sentrum og Arbeiderpartiet om landbruksmeldingen. Disse medlemmer mener andre skattelettelser, som for eksempel avvikling av formueskatten vil ha en mer positiv effekt på norsk landbruk.

Disse medlemmer mener tilskuddene til landbruket i større grad bør utformes som vederlag for landbrukets produksjon av kollektive goder som matvareberedskap, kulturlandskap og bosetting, mens inntektene av den løpende produksjonen i størst mulig grad bør komme fra markedet. Disse medlemmer viser til at Høyres motstand mot konjunkturavgiften og el-avgiften på veksthusnæringer, samt Høyres forslag

om reduserte drivstoffavgifter vil bidra til reduserte kostnader for næringsdrivende i landbruket. Forliket mellom sentrumpartiene og Arbeiderpartiet og den foreslåtte konjunkturavgiften på næringsbygg vil fordyre nødvendige investeringer i driftsbygninger i landbruket med 10 pst. og dermed hindre den pågående fornyelsen av landbruket. Tilsvarende vil reduserte avskrivningssatser øke investeringskostnadene. Disse medlemmer støtter Regjeringens verdiskapingsprogram for å utnytte nye produksjons- og markedsmuligheter i jordbruket.

Disse medlemmer foreslår i tillegg forbedringer i ordningen med skogavgift og en styrking av tilskuddet til skogkultur, som blant annet innebærer likebehandling av store og små skogeiendommer.

5.4.5 Oppsummering av fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 11

I tabellen nedenfor er de ulike fraksjoners primærstandpunkter under rammeområde 11 presentert.

Tabellen viser budsjettavtalen mellom Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre innenfor vedtatt ramme, jf. Budsjett-innst. S. I (2000-2001) og primærbudsjettene til Fremskrittspartiet og Høyre for de budsjettpostene der det er avvik mellom fraksjonene. Avvik i forhold til Regjeringens forslag i parentes.

Kap.	Post	Formål:	St. prp. nr. 1 m/Tillegg 1-11	Ap, KrF, Sp og V	FrP	H
Utgifter rammeområde 11 (i hele tusen kroner)						
1100		Landbruksdepartementet (jf. kap. 4100)	117 570	111 570	86 570	105 570
				(-6 000)	(-31 000)	(-12 000)
	1	Driftsutgifter	105 496	99 496	77 496	93 496
				(-6 000)	(-28 000)	(-12 000)
	45	Store utstyrskjøp og vedlikehold - ordinære forvaltningsorgan	11 624	11 624	8 624	11 624
				(0)	(-3 000)	(0)
1110		Statens landbrukstilsyn (jf. kap. 4110)	91 567	91 567	91 567	88 567
				(0)	(0)	(-3 000)
	1	Driftsutgifter	90 985	90 985	90 985	87 985
				(0)	(0)	(-3 000)
1112		Forvaltningsstøtte, utviklingsoppgaver og kunnskapsutvikling m.m.	143 852	145 852	143 852	143 852
				(+2 000)	(0)	(0)
	51	Forvaltningsstøtte, utvikling og kunnskapsformidling, Planteforsk	39 421	41 421	39 421	39 421
				(+2 000)	(0)	(0)
1114		Statens næringsmiddeltilsyn (jf. kap. 4114)	174 788	174 788	174 788	169 788
				(0)	(0)	(-5 000)
	1	Driftsutgifter	174 788	174 788	174 788	169 788
				(0)	(0)	(-5 000)
1140		Miljø- og næringstiltak i jordbruket	51 180	54 180	25 180	41 180
				(+3 000)	(-26 000)	(-10 000)
	50	Driftsøkonomiske analyser m.m.	18 078	18 078	12 078	13 078
				(0)	(-6 000)	(-5 000)
	77	Miljørettet prosjektarbeid m.m.	33 102	36 102	13 102	28 102
				(+3 000)	(-20 000)	(-5 000)
1142		Miljø- og næringstiltak i skogbruket	148 088	153 088	148 088	164 769
				(+5 000)	(0)	(+16 681)
	51	Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket	3 319	3 319	3 319	0
				(0)	(0)	(-3 319)
	71	Tilskudd til langsiktige investeringer og næringstiltak i skogbruket	107 862	112 862	107 862	127 862
				(+5 000)	(0)	(+20 000)
1143		Statens landbruksforvaltning (jf. kap. 4143)	165 159	165 159	165 159	150 159
				(0)	(0)	(-15 000)
	1	Driftsutgifter	142 053	142 053	142 053	127 053
				(0)	(0)	(-15 000)
1144		Merverdiavgiftskompensasjon	250 000	0	0	0
				(-250 000)	(-250 000)	(-250 000)
	70	Merverdiavgiftskompensasjon, kjøttprodukter	250 000	0	0	0
				(-250 000)	(-250 000)	(-250 000)
1145		Jordskifteverket (jf. kap. 4145)	132 777	132 777	132 777	112 777
				(0)	(0)	(-20 000)
	1	Driftsutgifter	132 777	132 777	132 777	112 777
				(0)	(0)	(-20 000)

Kap.	Post	Formål:	St. prp. nr. 1 m/Tillegg 1-11	Ap, KrF, Sp og V	FrP	H
1147		Reindriftsforvaltningen (jf. kap. 4147)	37 556	37 556	28 556	37 556
				(0)	(-9 000)	(0)
	1	Driftsutgifter	28 616	28 616	24 616	28 616
				(0)	(-4 000)	(0)
	71	Omstillingstiltak i Indre Finnmark	5 287	5 287	287	5 287
				(0)	(-5 000)	(0)
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. (jf. kap. 4150)	12 522 008	12 522 008	8 396 008	10 993 208
				(0)	(-4 126 000)	(-1 528 800)
	50	Fondsavsetninger	1 604 560	1 604 560	994 560	1 354 560
				(0)	(-610 000)	(-250 000)
	70	Markedsregulering	230 500	230 500	224 500	200 500
				(0)	(-6 000)	(-30 000)
	73	Pristilskudd	1 727 370	1 727 370	907 370	1 218 570
				(0)	(-820 000)	(-508 800)
	74	Direkte tilskudd	6 758 524	6 758 524	4 648 524	6 083 524
				(0)	(-2 110 000)	(-675 000)
	77	Utviklingstiltak	402 600	402 600	262 600	337 600
				(0)	(-140 000)	(-65 000)
	78	Velferdsordninger	1 798 454	1 798 454	1 358 454	1 798 454
				(0)	(-440 000)	(0)
1151		Til gjennomføring av reindriftsavtalen	83 000	83 000	37 000	78 000
				(0)	(-46 000)	(-5 000)
	51	Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet	33 700	33 700	17 700	33 700
				(0)	(-16 000)	(0)
	72	Tilskudd til organisasjonsarbeid	4 800	4 800	2 800	4 800
				(0)	(-2 000)	(0)
	75	Kostnadssenkende og direkte tilskudd	42 700	42 700	14 700	37 700
				(0)	(-28 000)	(-5 000)
		Sum utgifter rammeområde 11	14 298 449	14 052 449	9 810 449	12 466 330
				(-246 000)	(-4 488 000)	(-1 832 119)
Inntekter rammeområde 11 (i hele tusen kroner)						
4107		Statens dyrehelsetilsyn (jf. kap. 1107)	19 303	19 303	19 303	9 303
				(0)	(0)	(-10 000)
	3	Gebyr- og analyseinntekter m.m.	19 303	19 303	19 303	9 303
				(0)	(0)	(-10 000)
		Sum inntekter rammeområde 11	549 748	549 748	549 748	539 748
				(0)	(0)	(-10 000)
		Sum netto rammeområde 11	13 748 701	13 502 701	9 260 701	11 926 582
				(-246 000)	(-4 488 000)	(-1 822 119)

5.5 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitlene under rammeområde 11

For så vidt angår de kapitler som ikke er omtalt under, har komiteen ingen merknader og slutter seg til regjeringen Stoltenbergs forslag i St.prp. nr. 1 (2000-2001) med de endringer som fremgår av St.prp. nr.1. Tillegg nr. 10 (2000-2001).

Den enkelte fraksjon slutter seg til Regjeringens bevilgningsforslag i St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 10 (2000-2001) hvor ikke annet fremgår av merknadene under det enkelte kapittel.

5.5.1 Kap. 1100 og kap. 4100 Landbruksdepartementet

Det foreslås bevilget kr 117 570 000 på kap. 1100 og kr 375 000 på kap. 4100.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, er tilfreds med at

Regjeringen varsler vilje til å sikre handlefrihet i forhandlingene med WTO for å kunne utforme en landbrukspolitikk som inkluderer de virkemidlene som er nødvendige for å nå viktige samfunns mål og som gjør det mulig å ha en aktiv landbruksproduksjon i hele landet. Flertallet understreker at dette er i tråd med St.meld. nr. 19 (1999-2000).

Flertallet har merket seg at flere kommuner har satt i gang kartlegging av gardsbruk som står tomme med siktemål å fremme interessen for bortleie og salg. Dette arbeidet har ført til ny bosetting og vitalisering av bygdesamfunnene. Flertallet vil i denne sammenheng vise til internettportalen "Møteplassen - ledige gardsbruk på nett" som ved å utnytte moderne teknologi er en effektiv og positiv formidler av ledige gardsbruk, og dermed et viktig aktivum i en framtidrettet distriktpolitikk.

Flertallet ser det som viktig at dette arbeidet fortsetter ved at Stiftelsen Ledige Gardsbruk sikres midler til framtidig drift og utvikling av Møteplassen

(www.gardsbruk.no) samt til kompetanseutvikling i kommunene, via SND-systemet.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at det er bred politisk enighet om å opprettholde hovedtrekkene i bosettingsmønsteret, og viser i den sammenheng til næringskomiteens merknader ved behandlingen av St.meld. nr. 19 (1999-2000) Om norsk landbruk og matproduksjon, Innst. S. nr. 167 (1999-2000):

"En stabil bosetting er en viktig forutsetning for å kunne realisere viktige samfunns mål knyttet til ressursutnyttelse, langsiktig matvareberedskap, miljø, velferd og trivsel."

På grunn av en stram budsjettssituasjon har komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, funnet det nødvendig å redusere bevilgninger på kap. 1100 post 1 med 190 000 kroner og post 45 med 4 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til dagens gjennomregulerte landbruk som medfører et betydelig antall arbeidsoppgaver. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets landbrukspolitikk som medfører muligheter for forenklinger og reduserer departementets arbeidsmengde. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn redusere bevilgningen på kap. 1100 post 1 med kr 28 000 000 til kr 77 496 000 og kap. 1100 post 45 med kr 3 000 000 til kr 11 624 000.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener Landbruksdepartementet må foreta en strengere prioritering mellom sine oppgaver. Arbeidsoppgaver som styrker landbruket som næringsvei bør prioriteres fremfor arbeidsoppgaver som legger begrensninger på yrkesutøvelsen i landbruket. Det vises i den forbindelse til Høyres forslag om færre reguleringer og om forenklinger i regelverket ved behandlingen av landbruksmeldinga, jf. Innst. S. nr. 167 (1999-2000). Forenkling av tilskudsreglene, avvikling av markedsreguleringen på enkelte områder samt oppmyking av praktiseringen av boplikten og jord- og konsesjonslovgivningen, vil spare departementet for betydelige ressurser. Disse medlemmer understreker at de omfattende reguleringene av omsetningen med landbrukseiendommer er hovedårsaken til at gårdsbruk står tomme og ikke blir solgt. Et mer liberalt regelverk for omsetning av landbrukseiendommer ville bidratt til en vitalisering av landbruket og bygdesamfunnene. Disse medlemmer viser til sine merknader og forslag ved behandlingen av landbruksmeldinga, jf. Innst. S. nr. 167 (1999-2000).

Disse medlemmer viser samtidig til behovet for å kombinere en stram finanspolitikk med lavere skatter og avgifter og økt innsats på offentlige kjerneområder

og foreslår derfor å redusere kap. 1100 post 01 med 12 mill. kroner til kr 105 570 000.

5.5.2 Kap. 1107 og kap. 4107 Statens dyrehelsetilsyn

Det foreslås bevilget kr 233 110 000 på kap. 1107 og kr 19 303 000 på kap. 4107.

Komiteen sluttar seg til dei overordna måla for Statens dyrehelsetilsyn om eit etisk forsvarleg dyrehald ut frå åtferdsbehova til dyra, god dyrehelse og trygg mat og drikke. Komiteen har merka seg at det er foreslått løyva 40 mill. kroner i tilskott til veterinærberedskap, mellom anna for å sikre at sjuke eller skadde dyr kan skaffast hjelp innan forsvarleg tid over heile landet.

Komiteen legg til grunn at departementet vil etablere ei tilfredsstillande vaktordning i tråd med Stortinget sine intensjonar, jf. Innst. S. nr. 235 (1999-2000).

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Arbeidarpartiet, er kjent med at dei offentlege veterinærane ikkje er en del av ordninga for klinisk vakthold og at fleire veterinærar innanfor den nye vaktordninga vil måtte dekke uforholdsmessig store områder. Fleirtalet føreset at den nye ordninga ikkje vert sett i verk før det ligg føre ein avtale mellom Statens Dyrehelsetilsyn og Veterinærforeningen. Fleirtalet har merka seg at det er kome innvendingar mot omfanget av talet på offentlege vaktområder.

Komiteens medlemmer frå Framstegspartiet, Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre legger til grunn at departementet kjem tilbake til Stortinget dersom den foreslåtte budsjett-ramma ikkje gjev rom for dette.

Komiteen har vidare merka seg at det er foreslått løyva 16 mill. kroner til tilskott til tiltak mot dyresjukdommar. Komiteen viser til dei problem som er til stades i fleire europeiske land, og føreset at naudsynte tiltak vil verte sett i verk om tilfelle av alvorlege dyresjukdommar vert oppdaga i Noreg. Komiteen har merka seg at ein i 2001 vil prioritera mellom anna arbeidet med sjukdomskontroll, sjukdomsovervaking og tilsyn med dyr og dyreprodukt i samsvar med internasjonale avtaler, og slutføring av arbeidet med veterinære grensekontrollstasjonar og bemanning av desse.

På grunn av en stram budsjettssituasjon har komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, funnet det nødvendig å redusere bevilgninger på kap. 1107 post 1 med 322 000 kroner i forhold til Regjeringens forslag.

5.5.3 Kap. 1110 og kap. 4110 Statens Landbrukstilsyn

Det foreslås bevilget kr 91 567 000 på kap. 1110 og kr 78 946 000 på kap. 4110.

Komiteen viser til St.prp. nr. 1 (2000-2001) og vil understreke viktigheten av oppgavene med å ivareta samfunnets krav om bærekraftig miljø og trygg mat, som Landbrukstilsynet er satt til å forvalte. Komiteen er på den bakgrunn positiv til at departementet i budsjettet følger opp den tidligere vedtatte satsingen på å heve standarden på norsk plantehelse. Komiteen merker seg at departementet framhever behovet for å kartlegge mulig resistensutvikling som følge av antibiotika i fôr. Komiteen forutsetter at en slik kartlegging prioriteres i 2001.

Komiteen vil understreke at all bruk av antibiotika i fôr bidrar til å øke mulighetene for utvikling av resistente bakterier. Både landbruksnæringen og helsemyndighetene ønsker et generelt forbud mot bruk av antibiotika i fôr.

Komiteen ser det som gledelig at Regjeringen i budsjettproposisjonen framhever behovet for å kartlegge mulig resistensutvikling som kan følge av antibiotika i fôr og de koksidiostatika som kan regnes som antibiotika, og vil oppfordre Regjeringen til å ta hensyn til de signaler som kommer fra landbruksnæring, forbrukerinteresser og helsemyndigheter i dette spørsmålet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Høyre, viser til at det heller ikke i 1999 ble brukt antibiotika i fôrblandinger i Norge. Flertallet har for øvrig merket seg at Statens Landbrukstilsyn skal frambringe dokumentasjon på, og overvåke i hvor stor grad fôrvarer inneholder fremmedstoffer som kan virke negativt på matsikkerheten og at det er satt av 1 mill. kroner til dette.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, viser til at regjeringen Bondevik arbeidet med et generelt forbud mot bruk av antibiotika som tilsetning i fôr, men at dette arbeidet måtte stoppes som følge av at stortingsflertallet i desember 1999 vedtok å tillate bruk av fôrtilskuddet Sink Bacitracin.

På grunn av en stram budsjettsituasjon har komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, funnet det nødvendig å redusere bevilgninger på kap. 1110 post 1 med 166 000 kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for å kombinere en stram finanspolitikk med lavere skatter og avgifter og økt innsats på offentlige kjerneområder og foreslår derfor å redusere bevilgningen på kap. 1110 post 1 med 3 mill. kroner til 88 567 000 kroner.

5.5.4 Kap. 1112 Forvaltningsstøtte, utviklingsoppgaver og kunnskapsutvikling m.m.
Det foreslås bevilget kr 143 852 000 på kap. 1112.

Post 50

Komiteen har merket seg at en evaluering gjennomført av Norges forskningsråd konkluderer med at Veterinærinstituttet på en god måte dekker landbruksmyndighetenes generelle behov for et vitenskapelig forsknings- og kompetansesenter innenfor dyre- og fiskehelse, samt matvaresikkerhet og forhygiene. Videre er komiteen tilfreds med at det er avsatt 3 mill. kroner til arbeid med fisk- og skjellhelse, noe som er en økning på 1 mill. kroner.

Post 51 Forvaltningsstøtte, utvikling og kunnskapsformidling, Planteforsk

Nordnorsk kompetansesenter for landbruk og innlandsfisk.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til budsjettavtalen mellom disse partiene slik den er gjengitt i Budsjett-innst. S. I (2000-2001) kap. 3.1.2.1.1. Flertallet foreslår i tråd med avtalen tilskudd under post 51 Kompetansesenter i Nord-Norge med 2 mill. kroner.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, mener det er viktig for den verdiskapinga som skal skje innen matproduksjon i Nord-Norge at dette kompetansesenteret starter realiseringen ved Planteforsk Holt i Tromsø. Kompetansesenteret skal være et FoU-nettverk for gårdene og driftsenhetene i landsdelen og fange opp og definere brukernes forsknings- og utviklingsoppgaver. Ny teknologi vil kunne nyttes til en koordinering som minsker avstandulemper mellom forskning, utdanning og næringsutvikling. Hovedmålet er å medvirke til økte inntekter, økt kompetanse og verdiskaping på gårdene og driftsenhetene/siidaene. Senteret skal også tillegges nasjonale oppgaver innen bruk og utnytting av ferskvannsfisk. Flertallet presiserer at senteret også skal ivareta reindriftsnæringens behov.

Flertallet mener kompetansesenteret må ses i sammenheng med de verdiskapingsprogrammene som er satt i gang innenfor jordbruksavtalen og den verdiskapingen som her forutsettes på primærleddet innen landbruk og reindrift for å opprettholde økonomien i disse småbedriftene.

Flertallet viser til at senteret skal være et nettverk mellom ulike kompetansesentra innen landbruk i landsdelen og også knytte brukeren av senteret opp mot andre nasjonale kompetansemiljøer innen fagområdene.

Flertallet viser til at arbeidsgruppen har foreslått at eierskap og ansvar bør legges til Planteforsk og at senteret etableres som en egen resultatenheter i Planteforsksystemet. Flertallet viser imidlertid til sine merknader ved behandlingen av landbruksmeldingen der komiteen understreket at primærnæringen i landsdelen måtte få et eieforhold til sentret. Det er viktig at

premissene for senterets arbeid blir lagt i landsdelen, i nært samarbeid med de andre kompetansemiljøene og næringene, og ber departementet vurdere styringsformen nøye med dette som utgangspunkt. Det bør vurderes om for eksempel faglagene i Nord-Norge (NB, NBS og NRL), Universitetet i Tromsø og LAFONOR bør trekkes med i styringen av senteret.

Flertallet mener det er viktig å unngå etablering av nytt byråkrati i tillegg til det systemet som finnes fra før. Hele bransjen må inn på en fellesarena der brukerne lettere kan kommunisere med forsknings- og utdanningsinstitusjonene i landsdelen. Senteret skal ikke sentralisere fagressursene, men utnytte forsknings- og rådgivningsapparatenes gode brukerkontakt til å sette i gang en offensiv satsing på verdiskaping og næringsutvikling hos brukerne i hele landsdelen.

Flertallet viser til Reiselivsmeldingen der mat og kulturopplevelser ble fokusert på som viktig satsing og mener det kan skapes verdier som en del av den næringsutviklingen som skjer tilknyttet primærproduksjonen i landbruket og reindrifta.

Flertallet mener kompetansesenteret må ha en spesiell fokus på de unge kvinnene som engasjerer seg i næringsprosjekter og spesielt jentene innen reindrift som ofte stiller med høy utdanning i bunnen av sitt entreprenørskap. Senteret må se det som en oppgave å støtte unge nyskapere og unge som går nye veier i gamle tradisjoner.

På grunn av en stram budsjettssituasjon har komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, funnet det nødvendig å redusere bevilgninger på kap. 1112 post 50 med 167 000 kroner, post 51 med 72 000 kroner og post 52 med 23 000 kroner i forhold til Regjeringens forslag.

5.5.5 Kap. 1114 og kap. 4114 Statens næringsmiddeltilsyn

Det foreslås bevilget kr 174 788 000 på kap. 1114 og kr 174 942 000 på kap. 4114.

Komiteen har merka seg dei mål som er trekt opp for Statens Næringsmiddeltilsyn. Komiteen har vidare merka seg at det er foreslått ein auke i løyvingane til Statens Næringsmiddeltilsyn på omlag 10 mill. kroner i 2001. Dette skal gi rom for å arbeide vidare med modernisering og effektivisering av det offentlege næringsmiddeltilsynet, vidareutvikling av overvåkings- og kartleggingsarbeidet, utvikling av EØS-avtala, og for å følgje opp forbrukerpolitikken på saksområdet.

På grunn av en stram budsjettssituasjon har komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, funnet det nødvendig å redusere bevilgninger på kap. 1114 post 1 med 318 000 kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for å kombinere en stram finanspolitikk med

lavere skatter og avgifter samt økt innsats på offentlige kjerneområder og foreslår å redusere bevilgningene på kap. 1114 post 1 med 5 mill. kroner til kroner 169 788 000.

5.5.6 Kap. 1140 Miljø- og næringstiltak i jordbruket

Det foreslås bevilget kr 51 180 000 på kap. 1140.

Komiteen vil understreke at miljøhensyn i tråd med prinsippene om bærekraftig utvikling og langsiktig ressursforvaltning må ligge til grunn for alle sider ved landbrukspolitikken. Komiteen er enig med Regjeringen i at det er viktig å satse på sterkere samordning av ulike miljøtiltak i landbruket, og på kompetanseheving og lokal tilpassing av prosjektene.

Komiteen viser til det viktige arbeidet som gjøres av en rekke frivillige organisasjoner, som blant annet 4H, innenfor det landbrukspolitiske området. Komiteen vil understreke betydningen av det frivillige engasjementet også innenfor landbruksrelaterte spørsmål. Gode arbeidsvilkår for disse er en forutsetning for at de kan fortsette å ivareta sin unike og viktige rolle.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre viser til budsjettavtalen mellom disse partiene slik den er gjengitt i Budsjett-innst. S. I (2000-2001) kap. 3.1.2.1.1. Disse medlemmer foreslår i tråd med avtalen at tilskudd til kap. 1140 post 77 blir økt med 3 mill. kroner til 36,1 mill. kroner.

På grunn av en stram budsjettssituasjon har komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, funnet det nødvendig å redusere bevilgninger på kap. 1140 post 50 med 33 000 kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til partiets generelle merknader. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn redusere bevilgningen på kap. 1140 post 50 med kr 6 000 000 til kr 12 000 000. Disse medlemmer vil videre redusere bevilgningen på kap. 1140 post 77 med kr 20 000 000 til kr 13 102 000.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at behovet for å kombinere en stram finanspolitikk med lavere skatter og avgifter og økt innsats på offentlige kjerneområder krever innsparinger på andre budsjettområder. Disse medlemmer foreslår på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på kap. 1140 post 50 med 5 mill. kroner til 13 078 000 kroner og post 77 med 5 mill. kroner til 28 102 000 kroner.

5.5.7 Kap. 1142 Miljø- og næringstiltak i skogbruket

Det foreslås bevilget kr 148 088 000 på kap. 1142.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, har merket seg at Regjeringen ut fra den totale budsjettssituasjonen har valgt å prioritere

verdiskapingstiltak under denne posten og gir sin tilslutning til dette.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til budsjettavtalen mellom disse partiene slik den er gjengitt i Budsjett-innst. S. I (2000-2001) kap. 3.1.2.1.1. Flertallet foreslår i tråd med avtalen at tilskudd til post 71 langsiktige investeringer og næringstiltak i skogbruket økes med 5 mill. kroner og at det bevilges kr 153 088 000 på kap. 1142.

Ved behandlingen av budsjettet for inneværende år, jf. Budsjett-innst. S. nr. 8 (1999-2000), var komitéflertallet opptatt av at departementet bidro i arbeidet med å realisere tresenteret i Trondheim. Komiteen er kjent med at dette arbeidet er videreført og at det tas sikte på å etablere Foreningen Norsk Tresenter.

Komiteen viser til brev av 30. november 2000 fra Landbruksdepartementet til Arbeiderpartiets stortingsgruppe hvor det framgår at tresenteret vil motta 0,5 mill. kroner i 2001 og 0,5 mill. kroner i 2002 over verdiskapingsprogrammet. (vedlagt)

Komiteen viser for øvrig til Stortingets behandling av Innst. S. nr. 208 (1998-1999), der det ble foretatt en bred gjennomgang av skogpolitikken.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, viser til den inngåtte budsjettavtalen mellom Arbeiderpartiet og Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, hvor post 71 er økt med 5 mill. kroner. Flertallet viser til at et bredt flertall på Stortinget i forbindelse med stortingsmeldingen om verdiskaping i skogbruket ga klart uttrykk for at situasjonen med lavt investeringsnivå og aktivitet i skogkulturen ikke kan vedvare, og at investeringene i skogbruket bør øke. Det samme flertallet framhevet betydningen av et relativt høyt og stabilt tilskuddsnivå.

Flertallet vil understreke betydningen av å følge opp Skogmeldingens fokus på verdiskaping. Skogbruk er en svært langsiktig næring, og god skogskjøtsel er også viktig for biologisk mangfold og i klima- og energisammenheng.

På grunn av en stram budsjettssituasjon har komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, funnet det nødvendig å redusere bevilgninger på kap. 1142 post 50 med 21 000 kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener skogbruksnæringen må stå ansvarlig for en større del av utgiftene knyttet til næringsutøvelse. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn redusere bevilgningen på kap. 1142 post 71 med kr 40 000 000 til kr 67 862 000 og kap. 1142 post 76 med kr 8 000 000 til kr 15 174 000.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at tilskuddet til Utviklingsfondet for skogbruket er en

levning fra perioden med samordnede oppgjør, der staten påtok seg økonomiske forpliktelser knyttet til tariffoppgjør mellom partene i arbeidslivet. Disse medlemmer mener ordningen for lengst har utspilt sin rolle og foreslår å redusere bevilgningen på post 51 med 3 319 000 kroner til 0 kroner.

Post 71

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Stortinget ved behandlingen av Innst. S. nr. 208 (1998-1999) foretok en bred gjennomgang av skogpolitikken. Disse medlemmer vektlegger det langsiktige perspektiv som skognæringen må forholde seg til. Investeringer i miljø- og næringstiltak i skogbruket er i stor grad knyttet opp til framtidige generasjoners mulighet til å høste avkastning. Dette gir spesielle investeringsforhold i skogbruket, og er da også grunnlaget for det statlige tilskuddet til slike investeringer. Disse medlemmer viser til at det er en klar sammenheng mellom statlig satsing på f.eks. nyplanting, og næringens evne og vilje til å reise egenkapital til formålet. I Innst. S. nr. 208 (1998-1999) uttalte komiteens flertall, alle unntatt Fremskrittspartiet, følgende:

"Flertallet peker på at tilskuddsordningen i henhold til forskrift om tilskudd til skogkultur skal gjelde alle eiendoms kategorier, med unntak av eiendommer i østlandsfylkene og Aust-Agder, som har et nyttbart balansekvantum på over 3 000 m³ i vedkommende kommune etter skogbruksplanen. Flertallet ber om at departementet vurderer å innføre tilskuddsordninger også for disse unntakene."

I Budsjett-innst. S. nr. 8 (1999-2000) ba det samme flertallet om at slike endringer ble gjort gjeldende f.o.m. 2000. I forbindelse med behandlingen av revidert budsjett for 2000 gikk imidlertid Arbeiderpartiet og sentrumpartiene bort fra denne målsettingen. I budsjettforslaget for 2001 fastholder Regjeringen dette standpunktet og foreslår en reduksjon på 20 mill. kroner i bevilgningene til skogkultur. Av hensyn til behovet for langsiktig ressursforvaltning og investeringer i skogkultur går disse medlemmer imot denne reduksjonen. For å få mest mulig skogkultur igjen for statlige bevilgninger, mener disse medlemmer at eiendommer som har et nyttbart balansekvantum på over 3 000 m³ etter skogbruksplanen i vedkommende kommune må få tilskudd på lik linje med mindre skog-eiendommer.

Disse medlemmer viser videre til at en enstemmig komité i Innst. S. nr. 209 (1998-1999) uttalte følgende:

"Komiteen mener at plikten til å sette av skogavgift skal opprettholdes og slutter seg til at skogavgiftsordningen fortsatt skal være en grunnpilar i finansieringen av bærekraftig skogbruk fremover. Komiteen har merket seg at beløpsgrensene for skattefordelen ved bruk av skogavgift har vært de samme siden ordningen ble innført. Komiteen ber om at departementet vurderer en endring av beløpsgrensene eller ordningen slik at det stimuleres til økt investering. Her bør vurderes om

beløpsgrensene for den såkalte skattefordelen kan oppheves og om skattefordelen kan økes til 50 pst."

Disse medlemmer fremsetter på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag til endringer i skattelovens § 8.2 punkt 2a slik at beløpsgrensene for skattefordelen i skogavgiftsordningen oppheves og skattefordelen økes til 50 pst."

Disse medlemmer foreslår å redusere bevilgningen på kap. 1142, post 51 med 3 319 000 kroner til 0 kroner.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen på kap. 1142, post 71 med 20 mill. kroner til 127 862 000 kroner.

5.5.8 Kap. 1143 og kap. 4143 Statens Landbruksforvaltning

Det foreslås bevilget kr 165 159 000 på kap. 1143 og kr 24 088 000 på kap. 4143.

Komiteen mener det er viktig at det vert ei betre samordning og effektivisering av verkemidla i landbrukspolitikken. Særleg med det for auga å få til ei kostnadseffektiv administrering av dei ulike verkemidla og dermed betre konkret verdiskapingsresultat av ordningane.

På grunn av en stram budsjettsituasjon har komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Framskrittspartiet og Høyre, funnet det nødvendig å redusere bevilgninger på kap. 1143 post 1 med 259 000 kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener landbruksforvaltningen må foreta en strengere prioritering mellom sine arbeidsoppgaver. Arbeidsoppgaver som styrker landbruket som næringsvei bør prioriteres fremfor arbeidsoppgaver som legger begrensninger på yrkesutøvelsen i landbruket. Disse medlemmer foreslår på den bakgrunn å redusere bevilgningen på kap. 1143 post 1 med 15 mill. kroner til 127 053 000 kroner.

5.5.9 Kap. 1144 Merverdiavgiftskompensasjon

Det foreslås bevilget kr 250 000 000 på kap. 1144.

Komiteen viser til Budsjett-innst. S. nr. 1 og vedtak om å innføre halv merverdiavgift på matvarer og foreslår ingen bevilgning til merverdiavgiftskompensasjon.

5.5.10 Kap. 1145 og kap. 4145 Jordskifteverket

Det foreslås bevilget kr 132 777 000 på kap. 1145 og kr 15 247 000 på kap. 4145.

Komiteen har merket seg at departementet har gjennomført en prosess med sikte på å endre organiseringa av jordskifteverket. Forslaget til omorganisering har vært ute på høring. I budsjettproposisjonen presenteres endringene departementet går inn for. Fem kontorsteder for jordskifteretten blir lagt ned. Dessuten ønsker departementet å legge ned ett av kontorene i Gjøvik, Hamar eller Lillehammer, og et kontor i Harstad, Narvik eller Sortland. Avgjørelsen vil bli gjort etter særskilt høring.

Komiteen har også merket seg at departementet tar sikte på å flytte fire kontorer og legge ned avdelingskontoret for jordskifteoverretten i Førde. Ellers kan det også bli foretatt enkelte grensejusteringer.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Framskrittspartiet og Høyre støtter forslaget om ny organisering av jordskifteverket.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre vil avvente en vurdering av de helhetlige konsekvensene av hele omorganiseringen og ber om at en opprettholder nåværende struktur innenfor forslaget til bevilgning.

Komiteens medlemmer fra Høyre understreker at formålet med jordskifteinstituttet er å omforme eiendoms- og rettighetsforhold slik at de eiendommene som inngår i et jordskifte skal kunne utnyttes på en bedre måte. I henhold til § 3 i jordskifteloven skal jordskifte ikke fremmes "dersom kostnadene og ulempene blir større enn nytten for kvar ein-skild eiendom". Jordskifteloven har således et klart privatøkonomisk siktemål. Jordskifteloven skal fremme økonomisk hensiktsmessige driftsenheter og bidra til klart avgrensede eiendomsrettigheter. På bakgrunn av flere enkeltsaker der grunneiers eller rettighetshavers nytte av jordskiftet har vært neglisjerbar, finner disse medlemmer grunn til å understreke at det må foreligge en klar og påviselig privatøkonomisk gevinst for at det skal holdes jordskifte. Disse medlemmer mener jordskifteretten må foreta en strengere prioritering mellom ulike jordskiftesaker, og unnlate å behandle saker der den privatøkonomiske nytten av et skifte er marginal. Disse medlemmer foreslår på denne bakgrunn å redusere kap. 1145, post 01 med 20 mill. kroner til 112 777 000 kroner.

På grunn av en stram budsjettsituasjon har komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Framskrittspartiet og Høyre, funnet det nødvendig å redusere bevilgninger på kap. 1145 post 1 med 241 000 kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Regjeringen i sitt forslag til budsjett foreslår omfattende omstrukturering av jordskifteverket. Enkelte av de prosessene som er foreslått av Regjeringen i forhold til en omstrukturering av jordskifteverket vil etter dette medlems oppfatning kunne få uhel-

dige konsekvenser. Dette medlem vil videre vise til at regjeringen i budsjettproposisjonen fra landbruksdepartementet ikke tallfester de besparelsene en slik reorganisering har, men at en antar å kunne øke saksbehandlingsmengden med om lag 10 pst. når omstruktureringen er ferdig. Imidlertid blir det fra Regjeringens side varslet en produktivitetssvikt i de årene omstruktureringen skal pågå.

Dette medlem vil ikke på prinsipielt grunnlag motsette seg omstruktureringer i jordskifteverket hvis dette beviselig vil kunne føre vesentlige effektiviserings- eller innsparingsgevinster. Imidlertid vil dette medlem understreke at de omstruktureringer som nå foregår har vekket bekymring i mange lokalsamfunn, også fordi omstruktureringen fører til at avstanden til nærmeste jordskiftekontor for mange brukere nå blir svært stor. Dette medlem vil vise til at høringsuttalelsene på rapporten om fremtidig struktur i jordskifteverket spriker forholdsvis mye.

Dette medlem synes at det bør bringes større klarhet i det innsparingspotensialet som en eventuell omstrukturering av jordskifteverket vil føre med seg før kontorer blir nedlagt og/eller flyttet. Dette medlem vil på dette grunnlag gå imot Regjeringens omfattende forslag om omstruktureringer i jordskifteverket.

5.5.11 Kap. 1146 og kap. 4146 Norsk Institutt for jord- og skogkartlegging

Det foreslås bevilget kr 58 001 000 på kap. 1146 og kr 16 261 000 på kap. 4146.

På grunn av en stram budsjettsituasjon har komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, funnet det nødvendig å redusere bevilgninger på kap. 1146 post 1 med 106 000 kroner i forhold til Regjeringens forslag.

5.5.12 Kap. 1147 og kap. 4147 Reindriftsforvaltning

Det foreslås bevilget kr 37 556 000 på kap. 1147 og kr 1 586 000 på kap. 4147.

På grunn av en stram budsjettsituasjon har flertallet funnet det nødvendig å redusere bevilgninger på kap. 1147 post 1 med 52 000 kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener reguleringsordninger som benyttes i reindriftsnæringen motvirker en helt nødvendig strukturasjonalisering og drift etter forretningsmessige prinsipper. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn redusere kap. 1147 post 1 med kr 4 000 000 til kr 24 616 000 og kap. 1147 post 71 med kr 5 000 000 til kr 287 000.

5.5.13 Kap. 1150 og kap. 4150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen

Det foreslås bevilget kr 12 522 008 000 på kap. 1150 og kr 121 000 000 på kap. 4150.

Komiteen viser til partigruppenes ulike særmerknader og fellesmerknader i Innst. S. nr. 219 (1999-2000). Komiteen konstaterer at Regjeringen gjennom budsjettframlegget følger opp Stortingets vedtak.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, er klar over at norsk landbruksnæring står overfor store utfordringer og viser i den sammenheng til behandlingen av St.meld. nr. 19 (1999-2000), jf. Innst. S. nr. 167 (1999-2000). Denne innstillingen viser at det er bred politisk enighet om at næringen fortsatt skal ha flere oppgaver. Næringen skal produsere helsemessig trygg mat av høy kvalitet med bakgrunn i forbrukernes preferanser, sikre den langsiktige matforsyningen, samt produsere andre varer og tjenester med utgangspunkt i næringens samlede ressurser. I tillegg skal den produsere fellesgoder som livskraftige bygder, et bredt spekter av miljø- og kulturgoder. En attraktiv landbruksnæring og aktiv matproduksjon over hele landet er et viktig grunnlag for å få løst sentrale samfunnsoppgaver på en god måte. Det gjelder ikke minst i forhold til å opprettholde hovedtrekkene i dagens bosettingsmønster, noe det er bred politisk enighet om.

Når det gjelder de internasjonale utfordringene viser flertallet også til sine merknader i Innst. S. nr. 167 (1999-2000), hvor en enstemmig komité understreket at målsettingen for de nye WTO-forhandlingene er å sikre et nasjonalt handlingsrom til å føre en aktiv landbrukspolitikk som gir grunnlag for jordbruksdrift over hele landet i tråd med målsettingene om et multifunksjonelt landbruk.

Flertallet har merket seg at overproduksjonen har økt kraftig de siste årene. Dette påfører de norske produsentene store inntektstap samtidig som det medvirker til uønskede samfunnsøkonomiske kostnader. Spesielt for storfekjøtt, svinekjøtt og melk har ubalanse mellom produksjonsvolum og avsetning gitt stor reduksjon i utbetalingspriser i 1999. Flertallet er tilfreds med at utviklingen i inneværende år viser en betydelig bedret markedsbalanse. Videre har flertallet merket seg at det ble kjøpt til sammen 105 mill. liter kumelkkvote høsten 1999 og våren 2000 og at ikke noe av dette ble solgt ut igjen.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til den inngåtte budsjettavtalen mellom Arbeiderpartiet og sentrumpartiene, der det bl.a. ble enighet om å redusere merverdiavgiften på matvarer, og ser dette som et nyttig bidrag til å redusere grensehandelen og styrke norske produsenters inntektsgrunnlag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker en nedbygging av landbruksbyråkret og av støtte og tilskuddsordninger til næringen. Disse medlemmer viser til behandlinger av St.prp. nr. 8 (1992-1993) Landbruk i utvikling,

St.meld. nr. 19 (1999-2000) Om norsk landbruk og matproduksjon og tidligere merknader og forslag som er fremmet ved behandling av de årlige jordbruksavtaler. Fremskrittspartiet mener de enorme overføringer fra lønsmottakere og forbrukere til landbruket har bidratt til å svekke næringens konkurransevne og må derfor avvikles på sikt. Disse medlemmer vil som en konsekvens av dette foreslå å redusere:

- Post 50 med kr 610 000 000 til kr 994 560 000
- Post 70 med kr 6 000 000 til kr 224 500 000
- Post 73 med kr 820 000 000 til kr 907 370 000
- Post 74 med kr 2 110 000 000 til kr 4 648 524 000
- Post 77 med kr 140 000 000 til kr 262 600 000
- Post 78 med kr 440 000 000 til kr 135 454 000.

Komiteens medlemmer fra Høyre ønsker en sterkere prioritering av bønder som henter en betydelig del av sin inntekt fra jordbruket. Innenfor rammen av reduserte overføringer ønsker disse medlemmer derfor en omlegging av tilskuddsordningene slik at det gis mer lik støtte pr. dekar og pr. husdyr, uavhengig av gårdens størrelse. Tilskuddsordningene må stimulere til rasjonell drift enten bruket er stort eller lite. Dette er spesielt aktuelt innenfor grovførbaserte produksjonsområder som melk og sauekjøtt. Kombi- nert med en styrking av eiendomsretten og færre regu- leringer, vil en slik omlegging gjøre jordbruket mer attraktivt som levevei og styrke rekrutteringen av profesjonelle yrkesutøvere. Disse medlemmer støtter forslaget om et verdiskapingsprogram for å utnytte nye produksjons- og markedsmuligheter i jordbruket.

Disse medlemmer mener tilskuddene til land- bruket i større grad bør utformes som vederlag for landbrukets produksjon av kollektive goder som mat- vareberedskap, kulturlandskap og bosetting, mens inn- tektene av den løpende produksjonen i størst mulig grad bør komme fra markedet. I tråd med dette foreslås et forholdsvis stort kutt på vel 500 mill. kroner på post 73, Pristilskudd. Disse medlemmer mener mar- kedsreguleringen av fjærkre, samt frukt- og grøntsek- toren bør oppheves og reduserer derfor bevilgningen til markedsregulering med 30 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til at Høyres motstand mot konjunkturavgiften og el-avgiften på veksthusnæ- ringen og Høyres forslag om reduserte drivstoffavgifter gir lavere kostnader for næringsdrivende i landbruket enn Regjeringens forslag. Disse medlemmer peker samtidig på at de skatteøkningene sentrumspar- tiene og Arbeiderpartiet er blitt enige om rammer de mest dynamiske og fremtidsrettede delene av landbru- ket. Teknologiske nyvinninger og IKT-løsninger gir store muligheter innenfor kjøttproduksjon, melkepro- duksjon og sprøyting, men krever ofte betydelige investeringer. Enigheten mellom Arbeiderpartiet og sentrumspartiene om en konjunkturavgift på 10 pst. på næringsbygg og reduserte avskrivningssatser vil for- dyre nødvendige investeringer i maskiner, utstyr og

bygninger. Resultatet er at den pågående fornyelsen i viktige deler av norsk landbruk bremses.

Disse medlemmer viser til at behovet for et for- svarlig finanspolitisk opplegg og Høyres ønske om omprioriteringer i retning av lavere skatter og avgifter og satsing på offentlige kjerneoppgaver krever innspa- ringer på andre budsjettområder. Jordbruket kan ikke skånes spesielt gjennom jordbruksavtalen. Høyres budsjettforslag innebærer derfor at enkelte elementer i jordbruksavtalen settes til side.

Disse medlemmer foreslår på denne bakgrunn å redusere bevilgningene til kap. 1150, post 50 med 250 mill. kroner til 1 354 560 000 kroner.

Disse medlemmer foreslår på denne bakgrunn å redusere bevilgningene til kap. 1150, post 70 med 30 mill. kroner til 200 500 000 kroner.

Disse medlemmer foreslår på denne bakgrunn å redusere bevilgningene til kap. 1150, post 73 med 508,8 mill kroner til 1 218 570 000 kroner.

Disse medlemmer foreslår på denne bakgrunn å redusere bevilgningene til kap. 1150, post 74 med 675 mill. kroner til 6 083 524 000 kroner.

Disse medlemmer foreslår på denne bakgrunn å redusere bevilgningene til kap. 1150, post 77 med 65 mill. kroner til 337 600 000.

5.5.14 Kap. 1151 Til gjennomføring av reindrifftsavtalen

Det foreslås bevilget kr 83 000 000 på kap. 1151.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, mener at målet om en bærekraftig reindrift på lang sikt er en forutsetning for en øko- nomisk bærekraftig reindrift og at reindrifftsavtalen i den forbindelsen er et viktig redskap. Flertallet har registrert at avtalen for Finnmarks del ikke har vært et tilstrekkelig verktøy for en tilpassing av reintallet til de beiteressurser som finnes. De store tapene og dermed redusert produksjon skaper i dag økonomiske og sosi- ale problemer for mange reindriftsfamilier i Finnmark. Flertallet er kjent med at beitemangel, harde vintre og økte rovviltbestander, er noen av årsakene til dette. For flere distrikt har tapene vært uakseptabelt høye. Flertallet mener dette krever effektive fellingstilla- teler i bestemte områder. Flertallet mener at om dagens negative utvikling skal rettes opp, kreves det en innsats og ressurser fra det offentlige, men også en del- takelse fra næringa selv til å bringe balanse i reindriften. Flertallet er enig i at misforholdet mellom reintall og ressursgrunnlag gis høyeste prioritet fra myndighe- tenes side.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til egne merknader i innstillingen fra landbrukskomiteen om fremtidig reindriftpolitikk (Innst. S. nr. 167 (1991-1992) basert på St.meld. nr. 28 (1991-1992) - En bærekraftig reindrift samt merknader i innstillingen fra næringskomiteen om reindrifftsavta- len 2000-2001 (Innst. S. nr. 216 (1999-2000)).

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn redusere bevilgningen på kap. 1151 post 51 med kr 16 000 000 til kr 17 700 000, post 70 med kr 2 000 000 til kr 280 000, post 75 med kr 28 000 000 til kr 14 700 000.

Komiteens medlemmer fra Høyre understreker at den samiske kulturen som er knyttet til reindrift, må ha en mest mulig uavhengig stilling dersom den skal overleve og utvikle seg i framtiden. Disse medlemmer vil advare mot at staten gjennom et nett av virkemidler og politiske føringer gjør reindriften overlevelsessevne for sterkt avhengig av offentlige overføringer og offentlig byråkrati. Den samiske reindriftskulturen overlever best dersom næringa får utvikle seg med mest mulig frie og selvstendige utøvere. Reindriftnæringa bør derfor drives med minst mulig offentlige tilskudd. Tilskudd til drift bør bare brukes i en overgangsperiode for å bidra til å stabilisere reinntallet på et økologisk forsvarlig nivå. Offentlige tilskudd bør rettes mot kostnader vedrørende radioaktivitet i reinkjøtt og mot grunnlagsinvesteringer som bygninger, reingjerder o.l., samt andre grunnlagsinvesteringer som kan gi reindriftsutøverne flere ben å stå på. Selve kjøttproduksjonen blir dermed markedsorientert og næringsutøvernes eget ansvar.

Disse medlemmer viser til at flertallet i næringskomiteen i Innst. S. nr. 216 (1999-2000) slo fast at tilskuddsordningene innenfor reindriftsavtalen skal ha en næringspolitisk målsetning om å sette næringa i stand til å stå på egne bein. Disse medlemmer viser i den forbindelse til det flate tilskuddet til driftsenheter i Troms og Nordland. Uavhengig av dokumenterte behov for økonomisk hjelp mener disse medlemmer det er grunn til å være kritisk til en støtteordning som kan føre til at det blir utbetalt støtte på opptil kr 100 pr. kg levert kjøtt, eller omkring det dobbelte av prisen på kjøttet.

Disse medlemmer viser til at behovet for et forsvarlig finanspolitisk opplegg og Høyres ønske om omprioriteringer i retning av lavere skatter og avgifter og satsing på offentlige kjerneoppgaver krever innsparring på andre budsjettområder. Høyres budsjettforslag innebærer derfor at dette elementet i reindriftsavtalen settes til side. Disse medlemmer vil på den bakgrunn redusere bevilgningen på kap. 1151 post 75 med 5 mill. kroner til 37 700 000 kroner.

5.5.15 Kap. 1161 Statskog SF - forvaltningsdrift

Det foreslås bevilget kr 23 210 000 på kap. 1161.

Komiteen merker seg at Statsskog SF har viktige forvaltningsoppgaver som sikrer retter for bruksretts-havere og andre på statens eiendommer. Dessuten er det gjennomført skogbruksplaner og avvirkning av tømmer i stort monn. Komiteen merker seg også at grunneierfondet har fått et nytt regelverk som skal

bidra til at fondet i større utstrekning skal bli brukt til tiltak i allmenningsbygdene.

På grunn av en stram budsjettsituasjon har komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, funnet det nødvendig å redusere bevilgninger på kap. 1161 post 70 med 30 000 kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Salg av eiendommer i Statskog SF

Komiteens medlemmer fra Høyre ønsker å selge Statskogs produktive barskogeieendommer i områder der det ligger til rette for det. Gjennom et slikt salg kan man styrke næringsgrunnlaget til lokale skogeiere og la lokalsamfunnene beholde en større del av inntektene fra skogsdriften. Salg av statlige skogeiendommer vil føre til mer rasjonelle driftsenheter, åpne for privat initiativ og styrke økonomien i skogbruket. Det er derfor mest aktuelt å selge skogeiendommer som med fordel kan drives sammen med private og lokale skogteiger. Salget inngår som en del av disse medlemmers strategi for å styrke verdiskapingen i skognæringen. Andre virkemidler er liberalisering av eiendomsomsetningen i landbruket, bedre samferdselsløsninger og bestemmelser og økt satsing på forskning og utdanning i skognæringen. Disse medlemmer fremsetter følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge til rette for salg av deler av Statskog SFs produktive barskogeieendommer."

5.5.16 Kap. 2411, 5311 og 5614 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, lån til landbruksformål

Det foreslås bevilget kr 6 500 000 på kap. 2411.

Grunnet forslag om harmonisering av utlånsordningene under tidligere Statens Landbruksbank er kapitlene 5311 og 5614 satt opp med kr 0.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, er samde i at det trengs auka koordinering og samhandling med det generelle distriktspolitiske verkemiddelapparatet på fylkesnivå. Flertallet vil peika på at produktutvikling og nyskaping er områder som må prioriterast. Flertallet vil også peika på behovet for satsing på FoU-arbeid og at resultatene av slikt arbeid kjem fram til aktuelle næringsutøvarar.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til partiets merknader til kap. 2420. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn foreslå å redusere bevilgningen på kap. 2411 post 50 med kr 6 500 000 til kr 0 og kap. 2411 post 71 med kr 500 000 til kr 0.

5.5.17 Kap. 5571 Totalisatoravgift

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Regjeringens forslag om å øke inn-

tektene fra totalisatoravgiften gjennom å regulere avgiftssatsen fra 3,5 pst. til 3,7 pst. av omsetningen. Disse medlemmer motsetter seg reguleringen av avgiftssatsen og fremmer forslag om å redusere avgiftsinntektene. Disse medlemmer vil derfor redusere post 70 reduseres med 5 mill. kroner til 93 mill. kroner.

*5.5.18 Oppsummering av fraksjonenes
bevilgningsforslag*

I tabell 9 nedenfor er det laget en oversikt over de ulike partienes forslag til bevilgning innenfor rammeområde 11 på kapittel- og postnivå.

I henhold til Stortingets forretningsorden § 19 kan det i fagkomiteene ikke utformes forslag til bevilgningsvedtak som avviker fra de rammer Stortinget har vedtatt. Fremskrittspartiet og Høyre har ikke justert sine primærstandpunkter i henhold til Stortingets bevilgningsvedtak under rammeområde 10, og er derfor ikke inkludert i tabellen nedenfor. Det vises i denne sammenheng til avsnitt 5.4 hvor primærstandpunktene er gjengitt i tabellen.

Tabellen viser de kapitlene/postene der det foreligger avvikende forslag til disponering av vedtatt ramme i forhold til Regjeringens forslag. Endring i forhold til regjeringens forslag i parentes.

Kap.	Post	Formål:	St. prp. nr. 1 med Tillegg nr. 10	Ap, KrF, Sp og V
Utgifter rammeområde 11 (i hele tusen kroner)				
1100		Landbruksdepartementet (jf. kap. 4100)	117 570	113 380
				(-4 190)
	1	Driftsutgifter	105 496	105 306
				(-190)
	45	Store utstyrskjøp og vedlikehold - ordinære forvaltningsorgan	11 624	7 624
				(-4 000)
1107		Statens dyrehelsetilsyn (jf. kap. 4107)	233 110	232 788
				(-322)
	1	Driftsutgifter	177 110	176 788
				(-322)
1110		Statens landbrukstilsyn (jf. kap. 4110)	91 567	91 401
				(-166)
	1	Driftsutgifter	90 985	90 819
				(-166)
1112		Forvaltningsstøtte, utviklingsoppgaver og kunnskapsutvikling m.m.	143 852	145 590
				(+1 738)
	50	Forvaltningsstøtte og utviklingsoppgaver, Veterinærinstituttet	91 812	91 645
				(-167)
	51	Forvaltningsstøtte, utvikling og kunnskapsformidling, Planteforsk	39 421	41 349
				(+ 1 928)
	52	Støtte til fagsentrene	12 619	12 596
				(-23)
1114		Statens næringsmiddeltilsyn (jf. kap. 4114)	174 788	174 470
				(-318)
	1	Driftsutgifter	174 788	174 470
				(-318)
1140		Miljø- og næringstiltak i jordbruket	51 180	54 147
				(+2 967)
	50	Driftsøkonomiske analyser m.m.	18 078	18 045
				(-33)
	77	Miljørettet prosjektarbeid m.m.	33 102	36 102
				(+3 000)
1142		Miljø- og næringstiltak i skogbruket	148 088	153 067
				(+4 979)
	50	Forvaltningsstøtte, utvikling og kunnskapsformidling i skogbruket	11 733	11 712
				(-21)

Kap.	Post	Formål:	St. prp. nr. 1 med Tillegg nr. 10	Ap, KrF, Sp og V
	71	Tilskudd til langsiktige investeringer og næringstiltak i skog- bruket	107 862	112 862 (+5 000)
1143		Statens landbruksforvaltning (jf. kap. 4143)	165 159	164 900 (-259)
	1	Driftsutgifter	142 053	141 794 (-259)
1144		Merverdiavgiftskompensasjon	250 000	0 (-250 000)
	70	Merverdiavgiftskompensasjon, kjøttprodukter	250 000	0 (-250 000)
1145		Jordskifteverket (jf. kap. 4145)	132 777	132 536 (-241)
	1	Driftsutgifter	132 777	132 536 (-241)
1146		Norsk institutt for jord- og skogkartlegging (jf. kap. 4146)	58 001	57 895 (-106)
	1	Driftsutgifter	58 001	57 895 (-106)
1147		Reindriftsforvaltningen (jf. kap. 4147)	37 556	37 504 (-52)
	1	Driftsutgifter	28 616	28 564 (-52)
1161		Statskog SF - forvaltningsdrift	23 210	23 180 (-30)
	70	Tilskudd til forvaltningsdrift	16 354	16 324 (-30)
Sum utgifter rammeområde 11			14 298 449	14 052 449 (-246 000)
Inntekter rammeområde 11 (i hele tusen kroner)				
Sum inntekter rammeområde 11			549 748	549 748 (0)
Sum netto rammeområde 11			13 748 701	13 502 701 (-246 000)

6. FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre:

Forslag 1

Stortinget ber Regjeringen utarbeide en plan for salg av statens eierandeler i NOAH AS.

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:

Forslag 2

Stortinget ber Regjeringen tilpasse gebyrinntektene til driften av Brønnøysundregistrene ved å innarbeide nivået av gebyrene i tråd med selvfinansieringsprinsippet over en 2-års periode for budsjettene 2002 og 2003 slik at næringslivet tilgodeses i form av reduserte gebyr.

Forslag 3

Stortinget ber Regjeringa legge fram ei sak om innføring av skattestimulering av forskning i regi av næringslivet i tråd med fleirtalsforslaget i Hervikutvalet si innstilling.

Forslag 4

Stortinget ber Regjeringen legge fram en nedtrappingsplan for statens eierinteresser i norsk næringsliv. Forslaget bør inneholde en nedtrappingsplan for alle bedrifter der staten har eierinteresser, eventuelt en vurdering av hvilke spesielle hensyn som skulle tilsi fortsatt statlig eierskap.

Forslag fra Fremskrittspartiet:*Forslag 5*

Stortinget ber Regjeringen øke nivået for støtte til refusjonsordningen for sjøfolk til 20 pst. av brutto lønnsutgifter samt inkludere norske utenriks ferjerederier, bøyelaster for transport av råolje og opplæringsstillinger i NIS i ordningen.

Forslag 6

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om avvikling av konsesjonsgrenser gitt i henhold til lov om ervervsmessig husdyrhold.

Forslag fra Høyre:*Forslag 7*

Stortinget ber Regjeringen selge statens resterende aksjer i Arcus AS.

Forslag 8

Stortinget ber Regjeringen avvikle SND Invest.

Forslag 9

1. Stortinget ber Regjeringen legge fram forslag til endringer i oppdretsloven slik at de nåværende konsesjonsordningene for oppdrett av ørret, skjell og marin fisk erstattes med en godkjenningsordning der det stilles miljø-, dyrehelse- og kompetansekrav.

2. Stortinget ber Regjeringen utvide konsesjonsvolumet for laks- og ørretkonsesjoner fra 12 000 til 18 000 m³.
3. Stortinget ber Regjeringen parallelt med tildelingen av nye laksekonsesjoner utvide førkvotene for eksisterende oppdrettsanlegg.

Forslag 10

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag til endringer i skattelovens § 8.2 punkt 2a slik at beløpsgrensene for skattefordelen i skogavgiftsordningen oppheves og skattefordelen økes til 50 pst.

Forslag 11

Stortinget ber Regjeringen legge til rette for salg av deler av Statskog SFs produktive barskogeiendommer.

Forslag fra Venstre:*Forslag 12*

Stortinget ber Regjeringen legge fram en sak for Stortinget om hvordan staten kan bidra til å styrke tilgangen på risikokapital i det nyskapende, forskingsbaserte næringslivet. Muligheten for å opprette fond eller kommersialiseringselskaper innenfor de strategiske satsingsområdene i Forskingsmeldingen i et samspill mellom statlig og privat kapital, lokalisert regionalt eller nasjonalt, må vurderes i denne sammenheng.

7. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonene og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

**A. Rammeområde 9
(Næring)**

I

På statsbudsjettet for 2001 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
Utgifter				
900		Nærings- og handelsdepartementet (jf. kap. 3900)		
	1	Driftsutgifter	106 050 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	43 800 000	
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	15 000 000	
901		Styret for det industrielle rettsvern (jf. kap. 3901)		
	1	Driftsutgifter	153 000 000	
902		Justervesenet (jf. kap. 3902)		
	1	Driftsutgifter	74 450 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	100 000	
903		Standardisering		
	70	Tilskudd	26 000 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
904		Brønnøysundregistrene (jf. kap 3904)		
	1	Driftsutgifter	134 900 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 616 000	
910		Statens veiledningskontor for oppfinnere		
	1	Driftsutgifter	7 150 000	
	70	Utviklingsarbeider og stipend, <i>kan overføres</i>	7 900 000	
911		Bedriftsrettet kompetanseoverføring		
	74	Norsk Designråd	9 000 000	
	75	EUs SMB-program, <i>kan overføres</i>	6 000 000	
	77	Næringsrettet teknologisk kompetanseoverføring	40 300 000	
	78	Bedriftsrettet informasjonsformidling	11 800 000	
922		Norsk Romsenter		
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	246 700 000	
923		Forsknings- og utviklingskontrakter		
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	151 000 000	
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer		
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	10 500 000	
	71	EUs rammeprogram for forskning, <i>kan overføres</i>	500 300 000	
926		Spesielle IT-tiltak		
	22	Samordning av IT-politikken, <i>kan overføres</i>	4 400 000	
	50	Tilskudd til høyhastighetskommunikasjon, <i>kan overføres</i>	38 500 000	
928		FoU-prosjekter i næringslivets regi		
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	200 000 000	
932		Norges geologiske undersøkelse (jf. kap. 3932)		
	1	Driftsutgifter	96 850 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	31 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 000 000	
	70	Tilskudd til sekretariat for IUGS	850 000	
933		Bergvesenet (jf. kap. 3933)		
	1	Driftsutgifter	8 900 000	
	30	Sikring av gruveåpninger, <i>kan overføres</i>	1 000 000	
	31	Tiltak mot avrenning fra nedlagte gruver, <i>kan overføres</i>	3 300 000	
941		Sjøfartsdirektoratet (jf. kap. 3941)		
	1	Driftsutgifter	191 500 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	8 000 000	
	70	Hjemsending av sjøfolk	1 000 000	
942		Skipsregistrene (jf. kap. 3942)		
	1	Driftsutgifter	6 750 000	
943		Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	290 000 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
944		Ventelønn		
	1	Driftsutgifter	<u>600 000</u>	
951		Store Norske Spitsbergen Kulkompani A/S		
	70	Tilskudd	<u>61 000 000</u>	
952		Svalbard Samfunnsdrift og Næringsutvikling		
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	<u>40 000 000</u>	
953		Kings Bay AS		
	70	Tilskudd	<u>11 000 000</u>	
961		Reiselivstiltak		
	1	Driftsutgifter	<u>1 800 000</u>	
	70	Tilskudd til internasjonal markedsføring	<u>99 500 000</u>	
966		Støtte til skipsbygging		
	70	Rentestøtte ved langtidsfinansiering av skip og mobile rigger, <i>overslagsbevilgning</i>	<u>400 000</u>	
	72	Rentestøtte ved langtidsfinansiering av innenlandske leveringer av fiskebåter, <i>overslagsbevilgning</i>	<u>800 000</u>	
970		Internasjonaliseringstiltak		
	70	Eksportfremmende tiltak, <i>kan overføres</i>	<u>188 000 000</u>	
	71	Internasjonalt teknologisamarbeid	<u>19 500 000</u>	
990		Industri- og forsyningsberedskap (jf. kap. 3990)		
	1	Driftsutgifter	<u>13 000 000</u>	
2420		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 5320 og 5620)		
	50	Utviklingstilskudd, fond	<u>161 000 000</u>	
	51	Tapsfond for lån og garantier innvilget i budsjetterminen	<u>60 000 000</u>	
	54	Prosjektutviklingstilskudd, fond	<u>25 000 000</u>	
	70	Administrasjon, <i>kan overføres</i>	<u>183 200 000</u>	
	71	Tilskudd til dekning av tap på eldre lån og garantier	<u>800 000</u>	
	75	Tilskudd til omstilling, <i>kan overføres</i>	<u>24 000 000</u>	
2425		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND) og fylkeskommunene		
	51	Distriktsutviklingstilskudd, fond, <i>kan nyttes under kap. 551 post 51</i>	<u>793 400 000</u>	
	53	Tilskudd til dekning av tap på lån, fond	<u>100 000 000</u>	
		Totale utgifter		<u>4 218 616 000</u>
Inntekter				
3900		Nærings- og handelsdepartementet (jf. kap. 900)		
	2	Ymse inntekter	<u>1 900 000</u>	
3901		Styret for det industrielle rettsvern (jf. kap. 901)		
	1	Patentavgifter	<u>98 000 000</u>	
	2	Varemerkeavgifter	<u>41 600 000</u>	
	3	Mønsteravgifter	<u>2 500 000</u>	
	4	Forskjellige avgifter	<u>6 400 000</u>	
	5	Inntekt av informasjonstjenester	<u>4 500 000</u>	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
3902		Justervesenet (jf. kap. 902)		
	1	Justergebyrer	37 000 000	
	3	Kontroll- og godkjenningsgebyr	14 300 000	
	4	Oppdragsinntekter	100 000	
3904		Brønnøysundregistrene (jf. kap. 904)		
	1	Gebyrinntekter	378 600 000	
	2	Oppdragsinntekter og andre inntekter	11 500 000	
3932		Norges geologiske undersøkelse (jf. kap. 932)		
	1	Oppdragsinntekter	10 400 000	
	2	Tilskudd til samfinansieringsprosjekter	20 600 000	
	3	Ymse inntekter	600 000	
3933		Bergvesenet (jf. kap. 933)		
	1	Produksjonsavgifter m.v.	700 000	
3941		Sjøfartsdirektoratet (jf. kap. 941)		
	1	Gebyrer for skip og offshoreinstallasjoner i NOR	93 200 000	
	3	Diverse inntekter	100 000	
	4	Gebyrer for skip i NIS	44 600 000	
	5	Inntekter av velferdstiltak	3 000 000	
3942		Skipsregistrene (jf. kap. 942)		
	1	Gebyrer NOR	4 400 000	
	2	Gebyrer NIS	5 600 000	
3990		Industri- og forsyningsberedskap (jf. kap. 990)		
	1	Salgsinntekter	6 800 000	
5320		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 2420)		
	50	Tilbakeføring av utviklingstilskudd	5 000 000	
	51	Tilbakeføring fra tapsfond	5 000 000	
	70	Låneprovisjon, grunnfinansierings- og lavrisikolåneordningen	25 000 000	
	71	Garantiprovisjon, grunnfinansieringsordningen	300 000	
	73	Låneprovisjon, risikolåneordningen	10 000 000	
5327		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond og fylkeskommunene m.v.		
	50	Tilbakeføring av tilskudd	80 000 000	
	51	Tilbakeføring av tapsfond	25 000 000	
		Totale inntekter		936 700 000

II

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2001 kan:

1. gi tilsagn for inntil 2 500 000 kroner utover gitt bevilgning under kap. 900 post 21.
2. gi tilsagn for inntil 750 000 kroner utover gitt bevilgning under kap. 910 post 70.

3. gi tilsagn for inntil 140 000 000 kroner utover gitt bevilgning under kap. 923 post 70.
4. gi tilsagn for inntil 35 000 000 kroner utover gitt bevilgning under kap. 2420 post 54.

III

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2001 kan gi garanti for låneopptak til Svensk-Norsk Industrifond for inntil motverdien av SEK 80 000 000.

IV

Dekning av forsikringstilfelle

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2001 kan gi tilsagn til Institutt for energiteknikk og Statsbygg om dekning av forsikringsansvar for inntil 60 000 000 spesielle trekkrettigheter (SDR) overfor tredjeperson for instituttets og Statsbyggs ansvar etter lov av 12. mai 1972 nr. 28 om atomenergi-virksomhet, kapittel III.

V

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2001 kan:

1. overskride bevilgningen under kap. 902 Justerve-senet, post 21 Spesielle driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekter under kap. 3902 Justerve-senet, post 4 Oppdragsinntekter, knyttet til eksterne oppdrag innenfor en ramme på 4 mill. kroner.
2. overskride bevilgningen under kap. 904 Brønnøy-sundregistrene, post 1 Driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekter under kap. 3904 Brønnøy-sundregistrene, post 2 Oppdragsinntekter og andre inntekter.

VI

Tap på garantier

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2001 kan utgiftsføre fastslåtte tap på garantier for lån til miljøverntiltak til NOAH AS (tidligere Norsk avfallshandtering AS) innenfor gitt tilsagnsramme uten bevilgning under kap. 945 NOAH AS, post 70 Dekning av garantiansvar for miljøvernlån.

VII

Fullmakt til å utgiftsføre utan løyving

Stortinget samtykkjer i at:

1. Nærings- og handelsdepartementet i 2001 kan utgiftsføre refusjonsutbetalinger for utførte miljøtiltak på tomte til tidlegare Norsk Koksverk innanfor gitt tilsegnramme utan løyving under kap. 955 Norsk Koksverk, post 71 Refusjon for miljøtiltak.
2. Nærings- og handelsdepartementet i 2001 kan utgiftsføre refusjonsutbetalinger for utførte miljøtiltak på tomte til Norsk Jern Eiendom A/S innanfor gitt tilsegnramme utan løyving under kap. 956 Norsk Jern Eiendom A/S, post 70 Refusjon for miljøtiltak.

B. Rammeområde 10 (Fiskeri)

I

På statsbudsjettet for 2001 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
Utgifter				
1000		Fiskeridepartementet (jf. kap. 4000)		
	1	Driftsutgifter	63 000 000	
	70	Tilskudd diverse formål	<u>500 000</u>	
1001		Deltakelse i internasjonale organisasjoner		
	70	Tilskudd	<u>6 250 000</u>	
1030		Fiskeridirektoratet (jf. kap. 4030)		
	1	Driftsutgifter	258 800 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	<u>1 500 000</u>	
1040		Til gjennomføring av fiskeriatvaten		
	70	Tilskudd til støtte av fiskeriene m.m., <i>kan overføres</i>	<u>120 000 000</u>	
1050		Diverse fiskeriformål		
	71	Sosiale tiltak, <i>kan overføres</i>	<u>3 000 000</u>	
	73	Kvinnerettede og kompetansehevende tiltak, <i>kan overføres</i>	<u>13 000 000</u>	
	74	Erstatninger, <i>kan overføres</i>	<u>1 900 000</u>	
	78	DNA-register for vågehval, <i>kan overføres</i>	<u>3 500 000</u>	
	79	Informasjon ressursforvaltning	<u>2 000 000</u>	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
2415		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak		
	72	Tilskudd til fornyelse og kapasitetstilpasning i fiskeflåten, <i>kan overføres</i>	35 000 000	
	73	Rentestøtte stønadslån	2 000 000	
	74	Tilskudd til næringsutvikling i marin sektor, <i>kan overføres</i>	30 000 000	
		Totale utgifter		<u>540 450 000</u>
Inntekter				
4000		Fiskeridepartementet (jf. kap. 1000)		
	1	Refusjoner	10 000	
4030		Fiskeridirektoratet (jf. kap. 1030)		
	1	Oppdragsinntekter	10 000	
	2	Salg av registre, diverse tjenester	80 000	
	3	Inntekter Fiskets Gang	310 000	
	4	Fangstinntekter overvåkingsprogrammet	10 000	
	6	Tvangsmulkt oppdrettsvirksomhet	580 000	
	7	Inntekter ved laboratoriene	2 750 000	
	8	Gebyr akvakultursøknader	2 430 000	
	9	Gebyr Merkerregisteret	3 490 000	
	10	Gebyr Kontrollverkets tjenester	22 820 000	
	11	Avgift fiskeførkontroll	1 660 000	
	12	Gebyr ervervstillatelse	2 490 000	
	14	Refusjoner	10 000	
		Totale inntekter		<u>36 650 000</u>

II

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fiskeridepartementet i 2001 kan gi tilsagn for inntil 3 000 000 kroner utover gitt bevilgning under kap. 1050 Diverse fiskeriformål post 73 Kvinnerettede og kompetansehevede tiltak.

**C. Rammeområde 11
(Landbruk)**

I

På statsbudsjettet for 2001 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
Utgifter				
1100		Landbruksdepartementet (jf. kap. 4100)		
	1	Driftsutgifter	105 306 000	
	45	Store utstyrskjøp og vedlikehold - ordinære forvaltningsorgan, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	7 624 000	
	50	Store utstyrskjøp og vedlikehold - forvaltningsorgan med særskilte fullmakter	200 000	
	70	Tilskudd til driften av Staur gård	250 000	
1107		Statens dyrehelsetilsyn (jf. kap. 4107)		
	1	Driftsutgifter	176 788 000	
	70	Tilskudd til veterinær beredskap	40 000 000	
	73	Tilskudd til tiltak mot dyresykdommer, <i>overslagsbevilgning</i>	16 000 000	
1110		Statens landbrukstilsyn (jf. kap. 4110)		
	1	Driftsutgifter	90 819 000	
	73	Tilskudd til stamsædavl, <i>overslagsbevilgning</i>	582 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
1112		Forvaltningsstøtte, utviklingsoppgaver og kunnskapsutvikling m.m.		
	50	Forvaltningsstøtte og utviklingsoppgaver, Veterinærinstituttet	91 645 000	
	51	Forvaltningsstøtte, utvikling og kunnskapsformidling, Planteforsk	41 349 000	
	52	Støtte til fagsentrene	12 596 000	
1114		Statens næringsmiddeltilsyn (jf. kap. 4114)		
	1	Driftsutgifter	174 470 000	
1140		Miljø- og næringstiltak i jordbruket		
	50	Driftsøkonomiske analyser m.m.	18 045 000	
	77	Miljørettet prosjektarbeid m.m., <i>kan overføres</i>	36 102 000	
1142		Miljø- og næringstiltak i skogbruket		
	50	Forvaltningsstøtte, utvikling og kunnskapsformidling i skogbruket	11 712 000	
	51	Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket	3 319 000	
	52	Omstillingstiltak NISK	2 000 000	
	71	Tilskudd til langsiktige investeringer og næringstiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i>	112 862 000	
	76	Ressurs- og miljøtiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i>	23 174 000	
1143		Statens landbruksforvaltning (jf. kap. 4143)		
	1	Driftsutgifter	141 794 000	
	70	Tilskudd til beredskap i kornsektoren, <i>kan overføres</i>	14 000 000	
	71	Omstillingsstøtte til slakteri, <i>kan overføres</i>	9 006 000	
	72	Erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	100 000	
1145		Jordskifteverket (jf. kap. 4145)		
	1	Driftsutgifter	132 536 000	
1146		Norsk institutt for jord- og skogkartlegging (jf. kap. 4146)		
	1	Driftsutgifter	57 895 000	
1147		Reindriftsforvaltningen (jf. kap. 4147)		
	1	Driftsutgifter	28 564 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 028 000	
	70	Tilskudd til fjellstuer	625 000	
	71	Omstillingstiltak i Indre Finnmark, <i>kan overføres</i>	5 287 000	
1148		Naturskade - erstatninger og sikring		
	70	Tilskudd til sikringstiltak m.m., <i>kan overføres</i>	19 810 000	
	71	Naturskade, erstatninger, <i>kan overføres</i>	40 273 000	
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. (jf. kap. 4150)		
	50	Fondsavsetninger, <i>overslagsbevilgning</i>	1 604 560 000	
	70	Markedsregulering, <i>kan overføres</i>	230 500 000	
	73	Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	1 727 370 000	
	74	Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	6 758 524 000	
	77	Utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	402 600 000	
	78	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	1 798 454 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
1151		Til gjennomføring av reindrifftsavtalen		
	51	Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet	33 700 000	
	72	Tilskudd til organisasjonsarbeid	4 800 000	
	75	Kostnadssenkende og direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	42 700 000	
	79	Velferdsordninger	1 800 000	
1161		Statskog SF - forvaltningsdrift		
	70	Tilskudd til forvaltningsdrift	16 324 000	
	73	Avviklingskostnader	212 000	
	75	Oppsyn i statsallmenninger	6 644 000	
2411		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, lån til landbruksformål (jf. kap. 5311 og 5614)		
	50	Tapsfond, lån til landbruksformål	6 000 000	
	71	Rentestøtte	500 000	
		Totale utgifter		<u>14 052 449 000</u>
Inntekter				
4100		Landbruksdepartementet (jf. kap. 1100)		
	1	Refusjon og gebyr	375 000	
4107		Statens dyrehelsetilsyn (jf. kap. 1107)		
	3	Gebyr- og analyseinntekter m.m.	19 303 000	
4110		Statens landbrukstilsyn (jf. kap. 1110)		
	1	Gebyr og analyseinntekter m.m.	78 946 000	
4114		Statens næringsmiddeltilsyn (jf. kap. 1114)		
	1	Gebyr og analyseinntekter m.m.	174 942 000	
4143		Statens landbruksforvaltning (jf. kap. 1143)		
	1	Driftsinntekter m.m.	22 329 000	
	80	Renteinntekter	1 759 000	
4145		Jordskifteverket (jf. kap. 1145)		
	1	Saks- og gebyrinntekter	15 247 000	
4146		Norsk institutt for jord- og skogkartlegging (jf. kap. 1146)		
	2	Driftsinntekter	16 261 000	
4147		Reindrifftsforvaltningen (jf. kap. 1147)		
	1	Driftsinntekter	1 586 000	
4150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. (jf. kap. 1150)		
	50	Refusjon fra kornfondet	121 000 000	
5571		Totalisatoravgift		
	70	Avgift	98 000 000	
		Totale inntekter		<u>549 748 000</u>

II

Fullmakter til å benytte inntekt fra salg

Stortinget samtykker i at Landbruksdepartementet i 2001 kan:

1. overskride kap. 1100 post 45 Større utstyrskjøp og vedlikehold - ordinære forvaltningsorgan med et

beløp som tilsvarer merinntektene fra salg av eiendom.

2. medregne ubenyttet merinntekt fra salg av eiendom ved utregning av overførbart beløp under kap. 1100 post 45 Større utstyrskjøp og vedlikehold - ordinære forvaltningsorgan.

III

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruksdepartementet i 2001 kan overskride bevilgninger mot tilsvarende merinntekter under følgende kapitler og poster:

Fullmakt til å overskride bevilgninger under	mot tilsvarende merinntekter under
Kap. 1100 post 1	Kap. 4100 post 1
Kap. 1107 post 1	Kap. 4107 post 3
Kap. 1110 post 1	Kap. 4110 post 1
Kap. 1114 post 1	Kap. 4114 post 1
Kap. 1143 post 1	Kap. 4143 post 1
Kap. 1145 post 1	Kap. 4145 post 1
Kap. 1146 post 1	Kap. 4146 post 2
Kap. 1147 post 1	Kap. 4147 post 1

IV

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Landbruksdepartementet i 2001 kan overskride bevilgningen under kap. 1147 post 1 med inntil 500 000 kroner i forbindelse med forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein.

V

Fullmakt som gjelder fast eiendom

Stortinget samtykker i at Landbruksdepartementet i 2001 kan selge innkjøpt og opprinnelig statseiendom for inntil 5 000 000 kroner.

VI

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruksdepartementet i 2001 kan:

1. gi tilsagn om tilskudd til sikringsarbeid for inntil 2 000 000 kroner utover bevilgningen under kap. 1148 post 70.
2. gi tilsagn om tilskudd til naturskadeerstatninger for inntil 10 000 000 kroner utover bevilgningen under kap. 1148 post 71.

D. Andre vedtak

I

Stortinget ber Regjeringen i løpet av våren orientere Stortinget om tidsplanen for ferdigstilling av arbeidet med å overføre analoge data til digital form, både i NGUs databaser og de fylkesvise arealinformasjons-systemene.

II

Stortinget ber Regjeringa legge fram ei sak for Stortinget om korleis staten kan medverke til å styrke tilgangen på risikokapital og egenkapital i det nyskapende, forskningsbaserte næringslivet. Og vidare korleis staten kan sikre nasjonalt eigarskap og at viktige kompetansmiljø knytt til eigarskap, forskning og utvikling ikkje vert flytta ut. Det skal mellom anna gjerast greie for formålet med eit eller fleire investeringsselskap, lokalisert regionalt og nasjonalt. Selskapa skal vere langsiktige investorar, og bidra til å styrke norske kompetansmiljø og kontakten mellom desse. Selskapa skal vere kommersielle investorar. Det må òg gjerast greie for høve til å utvide verkeområdet for dei eksisterande ordningane og institusjonane.

Oslo, i næringskomiteen, den 30. november 2000

Morten Lund

leder og ordf. for kap. 900, 922, 1000, 1100, 3900, 4000 og 4100

Erling Brandsnes

ordf. for kap. 924, 926, 945, 1145, 1146, 4145 og 4146

Ansgar Gabrielsen

ordf. for kap. 942, 956, 966, 970 og 3942

Karin Kjømoen

ordf. for kap. 955, 1148, 2420, 2425, 5320 og 5327

Ivar Kristiansen

ordf. for kap. 923, 951, 1001, 1161 og 5614

Gunnar Breimo

ordf. for kap. 904, 943, 944, 3904, 3950, 1112, 1142, 1150 og 4150

Øystein Hedstrøm

ordf. for kap. 901, 902, 910 953, 3901 og 3902

Terje Knudsen

ordf. for kap. 933, 961 og 3933

Jon Lilletun

ordf. for kap. 911, 967, 1107 og 4107

Mimmi Bæivi

ordf. for kap. 928, 952, 1040, 1147, 1151, 4147 og 5571

Randi Karlstrøm

ordf. for kap. 959, 990, 1030, 1114, 1144, 3990, 4030 og 4114

Leif Helge Kongshaug

ordf. for kap. 932, 941, 949, 1110, 1140, 3932, 3941 og 4110

Rita Tveiten

ordf. for kap. 903, 927, 957, 1050, 1143, 2411, 2415, 4143 og 5311

Kjell Opseth

sekretær og ordf. for kap. 960

Vedlegg 1**Brev fra Landbruksdepartementet v/statsråden til stortingsrepresentant Gunnar Breimo, datert 30. november 2000****Tresenteret i Trondheim**

Viser til ditt brev datert 29. november d.å. med forespørsel om en oppdatering om framdrift av prosjektet "Tresenteret i Trondheim".

Jeg kan opplyse at et tresenter i Trondheim er under etablering. "Tresenteret i Trondheim" vil stiftes den 6. desember 2000 og etableres som en forening. Det økonomiske fundament for foreningen vil være den stiftel-

seskapital som er innbetalt til prosjektet pluss fondskapital som næringen skyter inn.

Verdiskapingsprogrammet for bruk og foredling av trevirke vil bidra med 0,5 mill. kr. i 2001 og 0,5 mill. kr. i 2002. Verdiskapingsprogrammet legger til grunn at midlene benyttes til aktiviteter og tiltak som kan bidra til å oppfylle de mål og intensjoner som ligger i Verdiskapingsprogrammet.

Vedlegg 2**Brev fra Nærings- og handelsdepartementet v/statsråden til næringskomiteen, datert 28. november 2000****Vedrørende Norsk Medisinaldepot ASA**

Det vises til brev datert 24. november 2000 hvor næringskomiteén ber om å bli informert om status for gjennomføringen av Stortingets vedtak vedrørende statlig nedslag i Norsk Medisinaldepot ASA (NMD).

Ved Stortingets behandling av St.prp. nr. 65 for 1997-98, jf. Innst. S. nr. 252 for 1997-98, fattet Stortinget blant annet følgende vedtak (vedtak VII):

"Stortinget samtykker i at Sosial- og helsedepartementet gis fullmakt til å foreta salg av inntil 66 pst. av statens andeler i Norsk Medisinaldepot AS."

Et flertall i finanskomiteén forutsatte i sin innstilling at fullmakten skulle baseres på følgende forutsetninger:

- Staten beholder en eierandel på 34 pst.
- Bredest mulig spredning av eierskapet på norske hender
- Oppnå best mulig pris
- Sikre kjøpere/alliansepartnere som bidrar til økt konkurranse og effektiv ressursbruk i legemiddelmarkedet
- Styrke bedriftens markedsposisjon og trygge arbeidsplassene
- Sikre forsvarlig beredskap av legemidler

Våren 1999 inngikk den nederlandske legemiddelgrossisten OPG avtale med staten v/Sosial- og helsedepartementet om kjøp av 17 pst. av aksjene i NMD. Avtalen ble godkjent av Stortinget 27. mai 1999, jf. St.prp. nr. 46 og Innst. S. nr. 193 for 1998-99 Om salg av aksjer i Norsk Medisinaldepot AS. Et flertall i sosialkomiteen understreket i sin innstilling at de støttet at

staten i henhold til avtalen med OPG skal selge seg ned med ytterligere 49 pst. til 34 pst. gjennom et spredningssalg på Oslo Børs innen 2003.

Høsten 1999 ble det gjennomført salg av 4009 aksjer i NMD til norske apotekere. Hver aksje gav rett til å kjøpe ytterligere tre aksjer i forbindelse med et framtidig nedslag/børsnotering av selskapet. Aksjesalget medførte at statens eierandel i NMD ble redusert fra 83 pst. til 80,99 pst. Det vises til nærmere omtale i St.prp. nr. 1 for 2000-2001, s. 148-149.

Forvaltningen av statens eierinteresser i NMD ble overført fra Sosial- og helsedepartementet til Nærings- og handelsdepartementet i juni 1999.

NMD er nå inne i en omfattende omstillings- og restruktureringsprosess, som også vil berøre selskapets kapitalgrunnlag og eiersammensetning. Bakgrunnen er den nye apotekloven, som vil tre i kraft i løpet av 1. halvår 2001, og som vil deregulere og liberalisere apotekmarkedet i Norge. Den nye loven har allerede medført store konsekvenser for konkurranse- og samarbeidsforholdene i bransjen, og utfordringene for NMD er vesentlig endret i forhold til hva de var da Stortinget i 1997 vedtok delprivatisering av selskapet og avtalen om salg av 17 pst. til det nederlandske selskapet OPG i 1999. Gjennom etableringen av APO-kjeden (bestående av flertallet av apotekere i Norge) og samarbeidsavtalen mellom APO-kjeden og den finske legemiddelgrossisten Tamro er det etablert en dominerende, vertikalt integrert aktør i markedet.

NMD's styre har overfor departementet understreket at en forutsetning for at NMD skal forbli konkurransedyktig i denne nye markedssituasjonen, er at selskapet kan engasjere seg også i detaljistleddet. Dette krever investeringer i apotek; ved oppkjøp så vel som etablering av nye apotek.

NMD har informert departementet om at denne omstillingsprosessen vil bli kapitalkrevende. Det vil bli nødvendig å frigjøre bundet kapital, samt gjennomføre låneopptak og tilføre ny egenkapital. For å beholde en tilstrekkelig finansiell handlefrihet besluttet styret i juli d.å. å anbefale selskapets eiere å godkjenne en utvidelse av egenkapitalen med 200 mill. kroner i løpet av kommende 3-års periode. Behovet for økt egenkapital medfører ifølge styret at gjeldende stortingsforutsetninger for privatiseringen av NMD bør revurderes.

Nærings- og handelsdepartementet har nylig engasjert meglerfirmaet Fondsfinans ASA til å vurdere eier spørsmål knyttet til ovennevnte, samt å tilrettelegge og gjennomføre eventuelle transaksjoner som måtte bli aktuelle.

Som det fremgår har det vært nødvendig for NMD å starte en omfattende omstillingsprosess ettersom mar-

kedsforholdene er vesentlig endret. Som følge av dette er det selskapets vurdering at det vil være en fordel - for å gi bedriften handlingsrom - at det gis økt romslighet i forhold til tidligere etablerte stortingsforutsetninger.

Departementet legger til grunn at den nedre grense for statens eierandel på 34 pst. ligger fast. Det kan imidlertid være nødvendig å åpne for et alternativ hvorved NMD tilføres økt egenkapital gjennom industrielt og Eiermessig samarbeide med et større utenlandsk legemiddelkonsern som er interessert i å bygge opp sin egen samarbeidende grossist/apotekkjede i Norge.

En økning av NMD's aksjekapital (og gjennom dette å få en reduksjon av statens eierandel) ved en introduksjon på Oslo Børs og et aksjesalg i den forbindelse, er det etter våre rådgiveres vurdering ikke realistisk å gjennomføre i dagens situasjon.